

सामुदायिक वनहरूको वार्षिक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन विश्लेषण प्रतिवेदन २०८१/०८२

प्रकाशकः
डिभिजन वन कार्यालय राप्ती
मनहरी, मकवानपुर
बागमती प्रदेश

ज्येष्ठ नागरिक पार्क वज्रवाराही

वाघ भैरुङ सामुदायिक वन मनहरी ६

ज्यामिरे कालिका सामुदायिक वन मनहरी ९
मा रुख कटान पछि आएको पुनरुत्पादन

श्री सुनाचुरी सामुदायिक वन उपभोक्ता
समुह मनहरी ६ को घाटगद्दी स्थल

सामुदायिक वनहरूको वार्षिक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन विश्लेषण प्रतिवेदन २०८१/०८२

प्रकाशकः
डिभिजन वन कार्यालय राप्ती
मनहरी, मकवानपुर
बागमती प्रदेश

दुई शब्द

नेपालको वन व्यवस्थापनमा जनताको प्रत्यक्ष संलग्नता हुनु पर्दछ भन्ने कुरा राष्ट्रिय वन योजना २०३३ मा प्रतिबिम्बित भएको हो । २०३५ सालमा वन ऐन २०१८ लाई संसोधन गरि वनको व्यवस्थापन गर्ने अधिकार र जिम्मेवारी स्थानीय निकायलाई सुम्पने प्रकृया सुरु भएको थियो । नेपाल केन्द्रीकृत शासन प्रणालीबाट संघीयतामा प्रवेश गरेसँगै मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूको संस्थागत संरचनाका साथै कानून कार्यान्वयनको भूमिकामा समेत परिवर्तन भएका छन् । नेपालको संविधानले व्यवस्था गरे अनुरूप वन, जैविक विविधता, भूसंरक्षण, वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी व्यवस्थालाई आपसी सहयोग समन्वय र सहकार्यमा कार्यान्वयन गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको भूमिका सहितको राष्ट्रिय वन नीति २०७५ जारी भएको छ । उक्त नीतिले मार्गदर्शन गरे बमोजिम वन सम्बर्द्धन प्रणालीमा आधारित वनको दिगो व्यवस्थापन, वन उद्यम, वातावरणीय सेवा र कार्बन व्यापार, पर्यापर्यटन, सामाजिक सुरक्षा लैगिक समानता समावेशीकरण तथा सुशासन जस्ता विषयहरूलाई कार्यान्वयन गर्न वन ऐन २०७६ तथा वन नियमावली २०७९ र प्रदेश राष्ट्रिय वन ऐन २०७६ तयार पारी कार्यान्वयन गरिएका छन् । हाल हामी संग सामुदायिक वन मार्गदर्शन २०८१ समेत तयार भई कार्यान्वयन समेत भएको छ । यसरी सामुदायिक वन व्यवस्थापनको प्रकृत्यामा सुशासन र सहभागीतालाई आत्मसात गर्ने प्रयास गरिदै आइएको छ ।

यस डिभिजन वन कार्यालयको कार्यक्षेत्रमा २०८१/८२ सम्म २०५ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरू गठन भएका छन् । वन व्यवस्थापनको प्रकृत्यामा अनुगमन एउटा महत्वपूर्ण पाटो हो जस मार्फत सामुदायिक वन हस्तान्तरण पश्चात् वनको अवस्था, उपभोक्ता समुहबाट गरीएका व्यवस्थापनका कार्यहरू कुन दिशा तर्फ उन्मुख भै रहेको छ, आशातीत सफलता, समस्या तथा कठिनाइ, फाइदा, सुशासन र सहभागीताको अवस्था, वन पैदावार तथा कोषको उपयोग आदिका बारेमा थाहा पाइराखे गरेको छ भने सो अनुगमन कार्यले कार्यक्रम कार्यान्वयनको अवस्था पहिचान गरि भावी कार्यदिशा सुधार तर्फ उन्मुख गराउदछ ।

हाल सम्म हस्तान्तरण गरीएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरू मध्ये १८७ वटा समुह (९१ प्रतिशत) को अनुगमन गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको थियो । यसै आधारमा प्राप्त तथ्यांकलाई विश्लेषण गरी डिभिजन वन कार्यालयको कार्यक्षेत्रमा रहेका सामुदायिक वनहरूको अवस्था चित्रण गर्ने प्रयास गरीएको छ । सामुदायिक वनको अनुगमन गर्ने कार्य प्रत्येक वर्ष अनिवार्य रूपमा गर्ने पर्ने भएता पनि विभिन्न कठिनाइले गर्दा हरेक वर्ष यो कार्य सबै समुहमा गर्न सकिएको छैन । यस वर्ष सम्भव भएसम्मका समुहमा गरीएको अनुगमनबाट प्राप्त तथ्यांकको आधारमा यो प्रतिवेदन तयार पारिएको छ । यसले आगामी दिनमा सामुदायिक वन सम्बन्धि कार्यक्रम संचालनमा सहयोग पुग्न जाने विश्वास लिइएको छ । अनुगमनबाट प्राप्त परिणामहरूको सबल पक्षहरूलाई सुधार गर्नमा सम्बद्ध सरोकारवालाहरूलाई यो पुस्तिकाबाट उचित जानकारी मिल्ने नै छ भन्ने विश्वास लिइएको छ ।

यस पुस्तिकामा विश्लेषण गरीएका तथा सुझाइएका बूँदाहरूमा केही त्रुटीहरू तथा कमी कमजोरीहरू भए औल्याइ पृष्ठपोषणको मौका दिनु भएमा आभारी हुने थियौ ।

सूचना संकलन गर्न सहयोग गर्ने सम्पूर्ण उपभोक्ता तथा सूचना संकलन गर्ने सम्पूर्ण सब डिभिजन वन कार्यालयका कर्मचारीहरू लगायत विवरण विश्लेषण गर्न सहयोग गर्ने वन अधिकृत दामोदर पाण्डे लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरू र यस कार्यमा प्रत्यक्ष तथा परोक्ष रूपमा सहयोग गर्नुहुने सम्बद्ध सबैलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

विषयसूची

भाग-१

मकवानपुर जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

१.	जिल्लाको संक्षिप्त परिचय	१
१.१	जिल्लाको परिचय	१
१.२	वन श्रोतको अवस्था	५
१.३	वन पैदावारको आपूर्ति अवस्था	७
१.४	मकवानपुर जिल्लाको डिभिजन कार्यालय राप्ती अन्तर्गत पाइने प्रमुख काष्ठ तथा गैरकाष्ठ वन पैदावारहरु	८
१.५.	वन्यजन्तुहरु	९

भाग-२

वन कार्यालयको परिचय

२.१.	कार्यालयको स्थापना	१२
२.२	सांगठनिक ढाँचा	१२
२.३	डि.व.का राप्ती, मनहरी राप्तीमा हालसम्म कार्यरत डिभिजनल वन अधिकृतहरुको नामावली विवरण	१४

भाग-३

३.१.	सामुदायिक वन विकाश कार्यक्रम	१६
३.२.	डिभिजन वन कार्यालय राप्ती, मनहरी अन्तर्गत सामुदायिक वन	१७

भाग-४

४.१.	सामुदायिक वनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	२१
४.२.	सामुदायिक वनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको उद्देश्य	२२
४.३.	अनुगमन गरिएका सामुदायिक वनहरु	२३
४.४.	तथ्यांक संकलन विधि	२३
४.५.	तथ्यांक संकलन कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरु	२३
४.६.	अनुगमन बाट आएका तथ्याङ्कहरुको विश्लेषण	२४
४.७.	तथ्यांक संकलन गर्दा परेका अपठ्काराहरु	२४
४.८.	विश्लेषण कार्यमा परेका अपठ्काराहरु	२४
४.९.	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको विश्लेषण कार्य	२४
४.१०	उपभोक्ता समूहको साधारण सभा	२५
४.११	उपभोक्ता समितिको बैठक	२६
४.१२	उपभोक्ता समूहको कार्यालय भवन	२७
४.१३	बैंक खाता संचालन तथा आर्थिक कारोबारको तरिका	२८
४.१४	आर्थिक कारोबारमा महिला पदाधिकारीको पहुँचको अवस्था	२९
४.१५	लेखा परिक्षण सम्बन्धी अवस्था	३०

४.१६	वार्षिक प्रतिवेदन पेश सम्बन्धी अवस्था	३१
४.१७	मुख्य जिम्मेवार पद (अध्यक्ष वा सचिव) र (उपाध्यक्ष वा कोषाध्यक्ष) पदमा महिला पदाधिकारीको पहुँचको अवस्था	३२
४.१८	कोष परिचालन तथा खर्च अनुपात	३३
४.१९	वन संरक्षणको व्यवस्था	३४
४.२०	वन व्यवस्थापन तथा वन विकासका कार्यहरु	३५
४.२१	सामाजिक विकास निर्माण कार्यको अवस्था	३६
४.२२	समूहका उपभोक्ताहरुको लागि वन व्यवस्थापन तथा क्षमता अभिवृद्धि (तालिम/ गोष्ठी/भ्रमण/सीप) का लागि संचालित कृयाकलापहरुको अवस्था	३७
४.२३	समूहको कार्यालय संचालन अवस्था तथा प्रशासनिक खर्च विवरण	३८
४.२४	सामुदायिक वन क्षेत्रभित्र पानीको मुहान तथा मूलहरुको अवस्था	३९
४.२५	विश्लेषण अनुसार सामुदायिक वनको अवस्था (सक्रिय/मध्यम/निस्कृय)	३९

भाग-५

५.१	निष्कर्ष तथा सुझाव	४१
५.१.१	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुलाई सुझाव	४१
५.१.२	सम्बन्धित सब डिभिजन वन कार्यालयहरुलाई सुझाव	४२
५.१.४	डिभिजन वन कार्यालयलाई सुझाव	४४

अनुसूचीहरु

अनुसूची-१ :	आ.व.२०८१/०८२ सम्म हस्तान्तरित सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको विवरण	४५
अनुसूची-२ :	आ.व. ०८१/०८२ सम्मको हस्तान्तरित कबुलियती वन उपभोक्ता समूहको विवरण	५९
अनुसूची-३ :	आ.व.२०८१/०८२ सम्म हस्तान्तरित धार्मिक वन सम्बन्धि विवरण	६७
अनुसूची-४ :	आ.व.२०८१/०८२ सम्म दर्ता रहेका निजी सम्बन्धि विवरण	६८
अनुसूची-५ :	डि.व.का. राप्ती, मनहरीमा कार्यरत रहेका कर्मचारीहरुको सम्पर्क नम्बर सहितको विवरण	६९
अनुसूची-६ :	डिभिजन वन कार्यालय राप्तीको आ व २०८१/०८२ को वस्तुगत प्रगति विवरण	७३
अनुसूची-७ :	आ.व. २०८१/०८२ को वार्षिक लक्ष्य र प्रगति विवरण	७५
	(क) वातावरण संरक्षण तथा शहरी वन कार्यक्रम	७५
	(ख) राष्ट्रिय वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	७९
	(ग) वातावरण विभाग कार्यक्रम (संघ शसर्त)	८२
	(घ) जडिवुटी विकास कार्यक्रम (संघ शसर्त)	८३
	(ङ) राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (संघ शसर्त)	८४

भाग-१

मकवानपुर जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

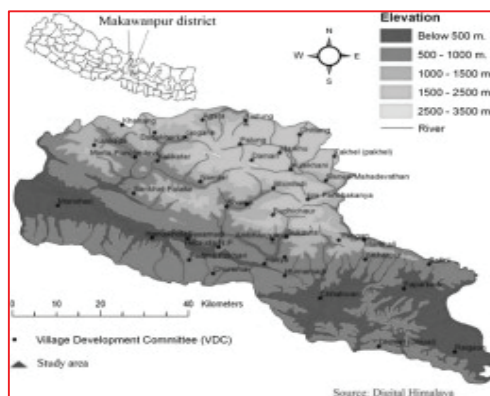
प्रस्तावना :

नेपालमा सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको प्रारम्भ भएको करीब तीन दशक हुदैछ । स्थानिय उपभोक्ता समूह गठन गरी सा.व.हस्तान्तरण गर्ने क्रम आ.व.२०४७/०४८ देखि शुरु भएको अभिलेख छ । सामुदायिक वन विकास प्रकृया नितान्त गतिशिल प्रकृया हो । नयाँ अनुभव र सिकाईलाई उपयोग र संस्थागत गर्दै सा.व.प्रकृयालाई निरन्तर नयाँ उचाइमा पु-याउन प्रत्येक वर्ष अनुगमन तथा मूल्यांकन गरी अनुभव र सिकाईलाई लिपिबद्ध गर्न जरुरी छ । यसै पृष्ठभूमीमा आ.व.२०८१/०८२ मा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुले गरेका क्रियाकलापहरु तथा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुको संस्थागत र सामुदायिक वनको अवस्थाको बारेमा स्पष्ट झलक एवं सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरुको सम्बन्धमा आवश्यक सुझावहरु समेत प्रस्तुत गर्ने उद्देश्यले यो अनुगमन मूल्याङ्कन पुस्तिका तयार गरिएको हो ।

१. जिल्लाको संक्षिप्त परिचय :

(१.१) जिल्लाको परिचय : -

देश कै ऐतिहासिक गौरव बोकेको र बागमती प्रदेशको राजधानीको रुपमा हेटौँडा शहर समेत रहेको मकवानपुर जिल्लाको नामाकरण सेनवंश राजा मुकुन्द सेनको नाम दर्शाउने गरी राखिएको र मुकुन्दपुरबाट अपभ्रंस हुदै मकवानपुर भएको जनश्रुतीमा प्रचलित छ । त्यस्तै हेटौँडाको सन्दर्भमा पनि ऐतिहासिक कथन प्रचलनमा रहेको छ । जस अनुसार वनबासको क्रममा पाँच पाण्डवहरु यस स्थानमा आई पुगेका र भीमसेनले हेडम्बा राक्षस मारेकोले यसैको नामबाट हेटौँडा हुँदै हेटौँडा नामाकरण भएको मान्यता रहेको छ ।

वि.सं.२०१६ सालदेखि राप्ती दुन वन डिभिजन कार्यालयको नामबाट वन कार्यालयका कामहरु सम्पादन हुँदै आएकोमा वि.सं.२०२६ सालमा प्रधान वन कार्यालयको नामबाट कार्यालय स्थापना भएको थियो । त्यस्तै वि.सं.२०३३ सालमा वन डिभिजन कार्यालय नाम रहेको कार्यालय २०४० सालमा जिल्ला वन कार्यालय, मकवानपुरको रुपमा नामाकरण भई वनको संरक्षण, व्यवस्थापन कार्यहरु सञ्चालन हुँदै आईरहेकोमा नेपाल सरकार (मन्त्री परिषद) को मिति २०७५/०३/३२ को निर्णय बमोजिम यस जिल्लामा डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर, हेटौडा र डिभिजन वन कार्यालय राप्ती, मनहरी गरी २ वटा डिभिजन वन कार्यालयमा रुपान्तरण भई कार्य सम्पादन भईरहेको छ ।

नेपालको मध्य पहाडी क्षेत्रमा पर्ने मकवानपुर जिल्ला प्राकृतिक स्रोतले सम्पन्न जिल्ला मानिन्छ । यस जिल्लाको सदरमुकाम हेटौडा उप-महानगरपालिका काठमाडौँबाट दक्षिण दिशामा ८९ कि.मि.को दुरीमा अवस्थित रहेको छ । यस जिल्लाले नेपालको १.६६% भू-भाग ओगटेको छ । जिल्लाको पश्चिमी भाग पूर्वी भागको तुलनामा बढि फराकिलो रहेको छ । यस जिल्लाको पूर्वमा : सिन्धुली, ललितपुर र काभ्रे जिल्ला साँध हुँदै बागमती नदी, पश्चिममा : चितवन जिल्ला साँध हुँदै लोथर खोला, उत्तरमा : धादिङ्ग र काठमाण्डौँ जिल्ला साँध हुँदै चन्द्रागिरी पर्वत तथा दक्षिणमा : बारा, पर्सा, र रौतहट जिल्ला साँध हुँदै चुरे पहाड पर्दछ । मकवानपुर जिल्ला २७° २१' देखि २७° ४०' उत्तरी आक्षांश र ८४° ४१' देखि ८४° ३१' पूर्वी देशान्तर बीचमा फैलिएको छ ।

यस जिल्लाको उच्च पहाडी भू-भागमा औसत न्यूनतम तापक्रम ७.६३ डिग्री सेल्सियस र औसत अधिकतम तापक्रम १७.६७ डिग्री सेल्सियस रहेको पाईन्छ । त्यसै जिल्लाको दक्षिणी भेग तथा चुरे क्षेत्रमा वार्षिक औसत न्यूनतम तापक्रम १५.६९ डिग्री सेल्सियस र औसत अधिकतम तापक्रम १८.५९ डिग्री सेल्सियस रहेको पाईन्छ । पहाडी भू-भागमा औसत सापेक्षित आर्द्रता ७३.५% रहेको पाईन्छ । त्यसै गरी हेटौडा उप-महानगरपालिका लगायत चुरे क्षेत्रमा वार्षिक औसत ७७.०६% सापेक्षित आर्द्रता रहेको पाइन्छ ।

यस जिल्लाको दक्षिणी भेगको हावापानी उष्ण (Tropical) र उत्तरी भेगमा पर्ने उच्च महाभारत भागको हावापानी शितोष्ण (Temperate) किसिमको छ । मौसमको हिसावले यस जिल्लालाई चिसो, गरम र वर्षा मौसम गरी ३ भागमा बाँड्न सकिन्छ । मकवानपुर जिल्ला चुरे, भित्री मधेश र मध्य पहाडी क्षेत्रमा अवस्थित भएकाले ठाउँ अनुसार विभिन्न किसिमको माटो तथा खनिज पदार्थहरु पाइन्छ । ईन्द्रसरोवर गाउँपालिकाको फाखेल देखि थाहा नगरपालिकाको टिष्टुङ्गसम्म फैलिएको चन्द्रागिरी, बागमती गाउँपालिकाको बेतिनीदेखि

राक्सिराङ्ग गाँउपालिकाको खैराङ्गसम्म फैलिएको महाभारत र बागमती गाँउपालिकाको राईगाउँ देखि मनहरीसम्म फैलिएको चुरे जिल्लाका मुख्य पर्वत श्रृंखलाहरु हुन् ।

उर्वरा माटोको क्षयीकरणले गर्दा जिल्लाको अधिकांश भागमा चिम्ट्याइलो, बलौटे र फुस्रो माटो देख्न सकिन्छ । यहाँ मुख्य रुपमा बलौटे दोमट (Sandy Loam) र क्ले सिल्ट लोम (Clay Silt Loam) गरी २ किसिमको माटो पाइन्छ भने कतै कतै सिल्ट लोम (Silt Loam) पनि देख्न पाइन्छ । यस जिल्लाको भित्री मधेशदेखि उच्च पहाडी भेगमा बलौटे माटो, बलौटे दोमट माटो, दोमट माटो, चिम्टाइलो दोमट माटो र चिम्टाइलो माटो गरी जम्मा ५ किसिमको माटो पाइन्छ ।

जिल्लाको पूर्वी सिमा नदीको रुपमा बागमती नदी पर्दछ भने पूर्वी मध्य भागबाट शुरु भई दक्षिण बकैया खोला बगेको छ । जिल्लाको मध्य भागबाट बग्ने राप्ती नदी, पश्चिम भागबाट बग्ने मनहरी र पश्चिम सिमा नदीको रुपमा लोथर खोला नै जिल्लाको प्रमुख नदीहरु हुन् । माथी उल्लेखित सबै खोलामा वर्षभरी नै पानी बगिरहन्छ । यस जिल्लाको अर्को ठूलो खोला बकैया हो । जो यस जिल्लाको पूर्वी क्षेत्रबाट शुरु भएर तराईको बारा जिल्लामा निस्कन्छ र अन्तमा बागमती नदीमा मिसिन्छ । जिल्लाको एक मात्र ताल जलविद्युत योजना संचालनको लागि निर्माण गरिएको ईन्द्र सरोवर हो ।

मकवानपुर जिल्लामा सडक यातायातको अवस्था तुलनात्मक रुपमा राम्रो रहेको पाइन्छ । यस जिल्लामा राष्ट्रिय राजमार्ग अन्तर्गत पूर्व-पश्चिम राजमार्ग, त्रिभुवन राजपथ, कान्ती राजपथ, धरान-चतरा मध्य पहाडी लोकमार्ग, काठमाण्डौ-तराई/मधेश द्रुतमार्ग, भैसे-भिमफेदी-कुलेखानी हुँदै काठमाण्डौं पहुँच सडक लगायतका सडक सञ्जालका कारण यातायातको पहुँच सहज हुनुका साथै जिल्ला भित्र थप सडक सञ्जाल सञ्चालन तथा विस्तारको क्रममा सडकको टूट्याक खोल्ने कार्यका साथै स्तरोन्नतीको कार्य समेत भईरहेको छ । यातायात क्षेत्रमा जस्तै संचार क्षेत्रको सुबिधामा समेत मकवानपुर जिल्लाको अवस्था राम्रो रहेको छ ।

जिल्लाको भू-उपयोग अन्तर्गत वन क्षेत्र, कृषि भूमि, भाडी क्षेत्र, वगर क्षेत्र तथा अन्य क्षेत्रहरु प्रमुख रुपमा रहेका छन् । वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण विभागबाट प्रकाशित पछिल्लो तथ्याङ्क अनुसार यस जिल्लाको कूल क्षेत्रफल २,४५,०५२ हेक्टर क्षेत्रफल मध्ये वनको क्षेत्रफल १,६६,१४५ हेक्टर (६७.८७%) रहेकोमा डिभिजन वन कार्यालय राप्ती, मनहरीको कार्य क्षेत्रभित्र ७०,३०० हेक्टर (७० %) वन क्षेत्र रहेको अभिलेखबाट देखिन्छ ।

संविधान सभा निर्वाचन प्रयोजनका लागि यस जिल्लालाई ४ वटा निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजन गरिएको थियो भने हालको राजनीतिक विभाजन अनुसार यस जिल्लामा २ संसदीय निर्वाचन क्षेत्र र ४ प्रादेशिक निर्वाचन क्षेत्र तथा १ उप-महानगरपालिका, १ नगरपालिका र ८ गाउँपालिका गरी १० वटा स्थानिय तह रहेको छ ।

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार यस जिल्लाको जनसंख्या ४,२०,४७७ रहेको छ । जसमध्ये पुरुष २,०६,६८४ महिला २,१३,७९३ र घरपरिवार संख्या ८६,१२७ रहेको छ । पुरुष-महिला जनसंख्या अनुपात ०.९७ रहेको छ । यस जिल्लाको जनघनत्व १७३ प्रति वर्ग कि.मी. रहेको र औसत परिवार संख्या ४.८८ जना प्रति घरधुरी रहेको छ । त्यसैगरी जनसंख्या वृद्धिदर ०.६९% रहेको छ ।

मकवानपुर बहुजातीय र बहुभाषिक जातजातिहरूको बसोबास रहेको जिल्ला हो । भण्डै ६५ जाति एवम् जनजातिहरूको बसोबास रहेको यो जिल्लामा तामाङ्ग जातिहरूको बाहुल्यता रहेको छ । यस पछि क्रमशः ब्राम्हण, क्षेत्री, नेवार, मगर, चेपाङ्ग तथा अन्य विभिन्न जातजातिहरूको बसोबास छ । यस जिल्लामा विभिन्न ४१ किसिमका भाषाहरू बोलिने भए तापनि मुख्यतया १६ किसिमका भाषाहरू यहाँ बढि प्रचलनमा रहेका छन् जस मध्ये तामाङ्ग भाषीहरू ४५.२५% छन् भने दोस्रो प्रमुख भाषा नेपाली हो जुन ४२.४२% ले प्रयोग गर्दछन् । राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार यस जिल्लामा कुल जनसंख्याको ४८.२६% मानिसहरू हिन्दु धर्म र ४५.५% बौद्ध धर्म मान्दछन् ।

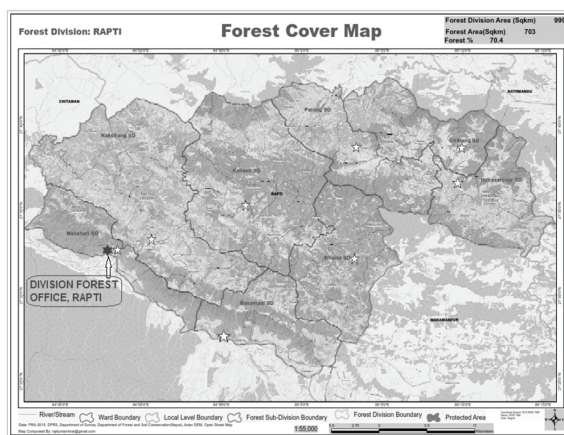
यस जिल्लामा कृषि र पशुपालनलाई नै प्रमुख पेशाको रूपमा लिईएको पाईन्छ । जिल्लाका १० वर्ष वा सो भन्दा माथीका जनसंख्या संलग्न पेशा अनुसारको विवरण हेर्दा जिल्लामा बसोबास गर्ने करिब ७६% मानिसहरू कृषि पेशामा संलग्न रहेको पाईन्छ । तर हाल आएर सडकको पहुँच, शिक्षाको चेतना आदि कारणले यहाँका मानिसहरू व्यापार-व्यवसाय, ठेक्कापट्टा, उद्योग, वैदेशिक रोजगार आदि पेशाहरूमा आवद्ध हुँदै आईरहेका छन् । यस जिल्लामा खेतियोग्य जग्गा २९,१०३.२ हेक्टर, अन्य खेतियोग्य जग्गा ३३९.५ हेक्टर, स्थायी बाली लागेको जग्गा ३५१.२ हेक्टर, स्थायी गौचरण भएको जग्गा २१८.४ हेक्टर, निजी वन १४७.२६ हेक्टर (दर्ता बाला) र अन्य जग्गा १७८९.३ हेक्टर छ ।

देशका अन्य क्षेत्रमा भैं शहरी सुविधा उपभोगका लागि गाउँबाट शहरी क्षेत्रमा बसाई सरी आउने क्रम यस जिल्लामा पनि कायमै रहेको पाईन्छ । विगत वर्षहरूमा पहाडी क्षेत्रहरूमा परेको द्वन्दको असरका कारण विस्थापित परिवारहरू पनि आन्तरिक बसाई सराई गरी शहरी क्षेत्रमा केन्द्रित भएको पाईन्छ । त्यस देखि बाहेक विगतको तराई आन्दोलनको प्रभाव रहेका

जिल्लाहरुबाट यस जिल्लामा बसाई सराई गरि आउनेको संख्या पनि त्यत्तीकै रहेको छ । जिल्लाको हेटौँडा उप-महानगरपालिका क्षेत्र औद्योगिक केन्द्रका रुपमा समेत रहेकाले रोजगारीका अवसर प्राप्त गर्न विभिन्न जिल्लाबाट बसाई सरी आएको समेत प्रशस्त देख्न सकिन्छ । हालका दिनमा शैक्षिक हवका रुपमा विकास हुँदा पनि हेटौँडा नगर क्षेत्र बसाईसराईका लागि आकर्षणको केन्द्र बनेको छ । यस्ता विविध कारणबाट बसाई सराई गरी आउने क्रम जारी रहेता पनि बसाई सराईको यकिन तथ्याङ्क भने उपलब्ध भएको पाईदैन ।

(१.२) वन श्रोतको अवस्था : -

यस जिल्लाको कुल वन क्षेत्र १,६६,१४५ हेक्टर रहेको छ । यस जिल्लामा पाईने वनलाई समग्रमा चुरे तथा सिवालिक वन र महाभारत वन गरी २ भागमा विभाजन गरिएको छ । यसै प्रकार प्रजाती वाहुल्यताको आधारमा यस जिल्लाको वनलाई साल वन, साल मिश्रित वन, खोटे सल्ला र चौडापाते मिश्रित वन तथा खसु र

खसु मिश्रित वन गरी चार प्रकारमा विभाजन गर्न सकिन्छ । सालको वन चुरे र शिवालिक क्षेत्रमा रहेको छ र जिल्लाको कूल वन क्षेत्र मध्ये ५९% ढाकेको छ । यसै प्रकार साल मिश्रित वनमा साल प्रजातिको अतिरिक्त अस्ना, कर्मा, बोटधयरो, जामुन आदि प्रजातिहरुको मिश्रण रहेको छ र यस्तो प्रकारको वनले कूल वन क्षेत्रको ७.२४% भूभाग ओगटेको छ । जिल्लाको महाभारतको तल्लो क्षेत्रका उचाईमा खोटे सल्लाका अलावा चिलाउने, कटुसका वनहरु पाईन्छ जसले यस जिल्लाको कूल वन क्षेत्रको २८.८२% क्षेत्रफल ओगटेको छ । खसु तथा यसका मिश्रित वन क्षेत्रले यस जिल्लाको कूल वन क्षेत्रको ४% क्षेत्रफल ओगटेको छ ।

जिल्लाको भौगोलिक अवस्थीतिको आधारमा वनलाई उष्ण पतझर वन (Tropical Deciduous Forest), उपोष्ण वन (Sub-Tropical Forest) र समशीतोष्ण वन (Temperate Forest) मा विभाजन गरिएको छ । उष्ण पतझर वन भित्री मधेश क्षेत्रका हेटौँडा उ.म.न.पा., बागमती, बकैया, मनहरी, राक्सिराङ्ग तथा जिल्लाका अन्य

क्षेत्रमा पाईन्छ जस अन्तर्गत साल, सिसौ, खयर, सिमल आदि प्रजातीहरु पर्दछन् । उपोष्ण वन भित्री मधेश क्षेत्रका साथै चुनियाँ, भैँसे, भिमफेदी तथा जिल्लाका अन्य भागमा पाईन्छ जसमा साल, असना, टुनी, साँदन, खोटे सल्ला, उत्तिस प्रजातीहरु पाइन्छन् । यसै गरी समसीतोष्ण वन दामन, सिमभञ्ज्याङ्ग, चित्लाङ्ग लगायतका क्षेत्रहरुमा पाईन्छ । यी वनहरुमा मुख्य गरी गोब्रे सल्ला, देवदार, लौठ सल्ला, काफल, बाँभका प्रजातीहरु, गुराँस, खसु आदि प्रजातीहरु पाईन्छन् ।

भूगोलको आधारमा यस जिल्लाको वनलाई वेशी प्रदेशको वन, नदी तटीय वन र महाभारत पहाडको वन गरी तीन प्रकारमा विभाजन गर्न सकिन्छ । नदी तथा खोलाको आसपासका समतल भू-भागमा रहेको नदी तटीय वनमा प्रायः मिश्रित प्रजातिको वन जंगल रहेको छ जसमा साल, सिसौ, खयर, अस्ना, कर्मा, गुटेल, साँन्दन, सिमल, जामुन लगायतका रुख प्रजातिहरु पाईन्छन् । बकैया, बागमती र राप्ती नदी छेउछाउमा सिसौ, खयर र अन्य जातको मिश्रित वन पाईन्छ । यसै गरी महाभारत पहाडको भेगमा बाँभ प्रजातीहरु, लालीगुराँस र काफल जस्ता प्रजाती भएको मिश्रित वन पाईन्छ ।

वन ऐन, २०७६ अनुसार वनलाई राष्ट्रिय वन, निजी वन, सार्वजनिक जग्गामा रहेको वन र शहरी वन गरी चार भागमा विभाजन गरेको छ । साथै राष्ट्रिय वनलाई व्यवस्थापनको हिसाबले पुनः सरकारद्वारा व्यवस्थित वन, संरक्षित वन, सामुदायिक वन, कबुलियती वन, धार्मिक वन, साभेदारी वन, चक्ला वन गरी ७ प्रकारमा बाँडेको छ । व्यवस्थापकीय स्वामित्वको आधारमा मकवानपुर जिल्लामा सरकारद्वारा व्यवस्थित वनको क्षेत्रफल ३४,९८३.३७ हेक्टर (वन क्षेत्रको ४९.७०%), हस्तान्तरित सामुदायिक वन क्षेत्र ३४,०१५.०४ हेक्टर (४८.३८%), कबुलियती वन क्षेत्र १,२५१.२० हेक्टर (१.७८%) र धार्मिक वन ६.६७ हे. (०.०१%) रहेको छ भने निजी वन क्षेत्र ४३.४ हेक्टर (०.०६%) रहेको छ । यस जिल्लामा संरक्षित वन, साभेदारी वन र चक्ला वन हाल सम्म गठन भएको छैन । संख्यात्मक रुपमा मकवानपुर जिल्ला अन्तर्गत डिभिजन वन कार्यालय राप्ती, मनहरी अन्तर्गत कूल सामुदायिक वनको संख्या १९२ वटा, कबुलियती वन संख्या २६२ वटा, धार्मिक वन ३, निजी वन १०० वटा रहेका छन् । साथै जिल्लाको हेटौँडा उ.न.पा.मा पर्ने पदमपोखरी र हाँडीखोलाका सम्पूर्ण भू-भाग साथै चुरियामाईको आंशिक भू-भाग पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जबाट व्यवस्थापन हुँदै आईरहेको छ भने मनहरी गाउँपालिकाको केही भू-भाग पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जले, केही भू-भाग चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जद्वारा व्यवस्थापन हुँदै आईरहेको छ ।

यस जिल्लामा वन अतिक्रमण, काठ दाउराको चोरी निकासी, वन्यजन्तुको चोरी शिकार, वन डढेलो, अनियन्त्रित/अव्यवस्थित चरिचरन, अवैध रुपमा ढुंगा, गिट्टी, बालुवा संकलन तथा निकासी, गैर काष्ठ वन पैदावारको अवैध संकलन तथा ओसार पसार, दरबन्दी बमोजिम कर्मचारीहरुको अभाव, वन संरक्षणको सवालमा राजनैतिक प्रतिबद्धतामा कमी र वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनका लागि प्रयोग तथा दर्ता हुनु लगायतका कारक तत्वहरु वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा दिगो व्यवस्थापनमा चुनौतिको रुपमा देखापरेका छन् ।

(१.३) वन पैदावारको आपूर्ति अवस्था : -

मकवानपुर जिल्लाको वन श्रोतलाई विश्लेषण गर्ने हो भने यस जिल्लाको वन जङ्गल जिल्ला भरी नै छरिएर रहेको छ । वनमा पहुँच पुगेका र परम्परादेखी नै वरिपरीको वनक्षेत्र प्रयोग गर्दै आएका स्थानिय उपभोक्तालाई सो वन क्षेत्र सामुदायिक वनको रुपमा उपलब्ध गराईएको छ । उत्पादनको हिसाबले महत्वपूर्ण चुरे तथा सिवालिक वन जिल्लाको दक्षिणी भेगमा पर्दछ । यस मध्ये केही वन क्षेत्र राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्रमा समेत पर्ने हुँदा संरक्षित वनको रुपमा संरक्षण गरिदै आएको छ । ग्रामीण क्षेत्रमा रहेका जनताहरुका वनपैदावार सम्बन्धि आवश्यकताहरुलाई परिपूर्ति गर्न त्यस क्षेत्रमा गठन भई हस्तान्तरण भएका सामुदायिक वन मार्फत परिपूर्ति हुदै आएकोले सो क्षेत्रमा वन पैदावारको आपूर्ति सहज र सुलभ छ । तर यस जिल्लाको हेटौँडा उप-महानगरपालिका भित्रको शहरी क्षेत्रका जनताहरु वन क्षेत्रबाट टाढा रहेको र कतिपय घरपरिवार सामुदायिक वनमा आवद्ध नरहेको कारण उनीहरुको वन पैदावारमा सहज पहुँच हुन नसकेको अवस्था रहेको देखिन्छ । वन पैदावारको स्थानीय आवश्यकता पूरा गर्न नीतिगत, कानूनी तथा संस्थागत संरचनाहरु विद्यमान रहे पनि वन क्षेत्रको पहुँचबाट बञ्चित शहरी क्षेत्रका उपभोक्ताहरुलाई सर्वसुलभ रुपमा वन पैदावार उपलब्ध गराउने कार्यको कार्यगत समस्याहरुका कारण अपेक्षित रुपमा प्रभावकारी व्यवस्थापन हुन सकेको देखिँदैन । यस्ता उपभोक्ताहरुले बजारबाट वन पैदावार खरिद गर्दा बढी मूल्य तिर्नु पर्ने अवस्था छ । नेपाल वन निगम लिमिटेड (साविक टी.सि.एन.) को नीतिगत एवं संगठनात्मक व्यवस्था तथा पर्याप्त श्रोतको उपलब्धता हुन नसकेका कारणले समेत स्थानीय समुदायको पहुँच भन्दा टाढा रहेको देखिन्छ । डिभिजन वन कार्यालयले यदाकदा गर्ने राष्ट्रिय वनको काठ/दाउरा लिलाम बढाबढ कार्य बजार मूल्य र प्रतिस्पर्धाकै आधारमा गर्नु पर्ने कानूनी र नीतिगत बाध्यताले गर्दा मध्यम र गरीब

बर्गको पहुँचमा काठ/दाउरा हुन सक्ने अवस्था देखिंदैन । निजी क्षेत्रले बिक्री गर्ने वन पैदावार स्वतः नाफामुखी एवं बजारमुखी हुने हुनाले त्यस्ता वन पैदावार जिल्लाका उपभोक्ता भन्दा बजारमुखी रहेको देखिन्छ । यस परिस्थितिमा उपयुक्त पद्धति अपनाई सर्वसाधारण जनताको घरकाज, जनसहभागिताद्वारा सञ्चालन गरिने सानातिना विकास निर्माण कार्य, दैवी प्रकोप र कृषि औजारका लागि आवश्यक पर्ने काठ दाउरा जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समिति मार्फत उपलब्ध गराउने कार्यलाई व्यवस्थित, पारदर्शी, सरल एवं छिटोछरितो उपलब्ध गराउने उद्देश्यले यस जिल्लामा पनि जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको गठन तथा कार्यान्वयनमा रहेको छ ।

(१.४) मकवानपुर जिल्लाको डिभिजन कार्यालय राप्ती अन्तर्गत पाइने प्रमुख काष्ठ तथा गैरकाष्ठ वन पैदावारहरु : -

१.४.१ वनस्पति प्रजातिहरुको विवरण

जिल्लामा चुरे, भित्री मधेशदेखि उच्च पहाडी भागसम्म पाइने विभिन्न प्रजातिका वनस्पति प्रजातिहरुको विविधता रहेको छ । केही प्रजातिहरुको छोटकरी विवरण निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

(क) प्रमुख काष्ठ वन पैदावार प्रजातीहरु

यस क्षेत्रका प्रमुख काष्ठ वन पैदावार प्रजातीहरुमा निम्नानुसार भौगोलिक क्षेत्र अनुसार उल्लेख गरिएको छ । साल (*Shorea robusta*), अस्ना (*Terminalia tomentosa*), कर्मा (*Adina cordifolia*), बाँझी (*Anogeissus spp*), बोटधायरो (*Lagerstroemia parviflora*), जामुन (*Syzygium cumini*), भलायो (*Semicarpus anacardium*), खोटे सल्ला (*Pinus roxburghii*), उत्तीस (*Alnus nepalensis*), बाभ्रु, खसु, फलाट (*Quercus species*), काउलो (*Persea species*), मुसुरे कटुस (*Castanopsis tribuloides*), काफल (*Myrica esculenta*), गुरास (*Rhododendron arboreum*) आदि हुन् । साथै यहाँ सान्दन, देवदार, चिलाउने, चाँप, विजय साल, सतिसाल, सेतो सिरिष हरो, बरो, टुनी, गुटेल, सिमल, लौठ सल्लो, गोब्रे सल्लो, जस्ता प्रजातीहरु पनि पाइन्छन् ।

(ख) प्रमुख जडिवुटी एवं गैरकाष्ठ वन पैदावारहरु

यस जिल्लामा पाइने मुख्य गैरकाष्ठ वन पैदावारहरुमा सालको वीऊ (*Shorea robusta*), गिट्ठा, भ्याकुर, तरुल (*Dioscorea species*), कुरिलो (*Asparagus racemosus*),

गुर्जोगानो (*Tinospora sinensis*), रातीगेडी (*Abrus precatorius*), हर्षो (*Terminalia chebula*), तेजपात (*Cinnamoum tamala*), अमला (*Embllica officinalis*), भलायो (*Semecarpus anacardium*), चिराइतो (*Swertia chirayita*), लोक्ता (*Daphne bholua*), समायो, सिम्मे (*Valeriana wallichii*), ठुलो ओखती (*Astilbe rivularis*), पेलजडी (*Thalictrum species*), मुस्ली (*Curculigo orchoides*), छतिवन (*Alstonia scholaris*), खोटेसल्ला (*Pinus roxburghii*), चुत्रो (*Berberis aristata*), पाखनवेद (*Bergenia ciliata*), रिद्धा (*Sapindus mukorossi*), सतुवा (*Paris polyphylla*), काउसो (*Mucuna pruriens*), टटेलो (*Oroxylum indicum*), ढटेलो (*Prinsepia utilis*), मजीठो (*Rubia manjith*), टिमुर (*Zanthoxylum armatum*), अमारो (*Spondias pinnata*), खिर्षो (*Sapium insigne*), बर्षो (*Terminalia bellirica*) आदि प्रजातीहरु हुन् । यसका अलावा भ्याउ, सुगन्धवाल, काउलो, बोभो, कचुर, विष जरा, अल्लो, सुनाखरी प्रजातीहरु, लौठसल्ला, विष्फेज, काकरसिंगी, वाँस, खयर, वेल, वन हल्दी, निगालो, चिउरी, सेतक चिनी, हलहले, वन लसुन, हडचूर, दार, पिप्ला, लोक्ता, टटेलो, पानी अमला, आदि प्रजातीहरु पनि पाइन्छन् ।

१.५. वन्यजन्तुहरु

जैविक विविधताको दृष्टिले धनी यस जिल्लामा विभिन्न प्रजातिका वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गी, सरसृपहरु पाइन्छन् । यस सम्बन्धी विवरण निम्न प्रस्तुत गरिएको छ ।

मकवानपुर जिल्लामा पाइने प्रमुख चरा प्रजातिहरु

क्र.सं	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम	कैफियत
१	मयुर	<i>Pavo cristatus</i>	
२	कालिज	<i>Lophura leucomelana</i>	
३	वन कुखुरा	<i>Gallus gallus</i>	
४	न्याउली	<i>Megalaima virens</i>	
५	कालो चिल	<i>Milvus migrans</i>	
६	काग	<i>Carvus macrorhynchos</i>	
७	जुल्फे जुरेली	<i>Pycnonotus leucogenys</i>	
८	घर भँगरो	<i>Passer domesticus</i>	
९	चिबे	<i>Dicrurus spp</i>	
१०	रानीचरी	<i>Pricrocotus flammeus</i>	
११	कोइली	<i>Cuculus micropterus</i>	
१२	लाटो कोसेरो	<i>Tyto alba</i>	
१३	फिष्टो	<i>Orthotomus sutorius</i>	
१४	सेतो परेवा	<i>Columba livia</i>	
१५	पानी हाँस	<i>Aythya nyroca</i>	

जिल्लामा पाइने प्रमुख स्तनधारी वन्यजन्तुहरु

क्र.सं	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम	कैफियत
१	स्याल	<i>Canis aureus</i>	
२	फ्याउरो	<i>Vulpes bengalensis</i>	
३	मलसाप्रो	<i>Martes flavigulia</i>	
४	लोखर्के	<i>Funambulus pennant</i>	
५	दुम्सी	<i>Hystrix indica</i>	
६	न्याउरीमुसो	<i>Herpestes edwardisii</i>	
७	रतुवा मृग	<i>Muntiacus muntjak</i>	
८	चमेरो	<i>Pteropus species</i>	
९	खरायो	<i>Lupus species</i>	
१०	रातो बाँदर	<i>Macaca mulatta</i>	
११	लंगुर बाँदर	<i>Presbytes entellus</i>	
१२	जरायो	<i>Cervus unicolor</i>	
१३	बँदेल	<i>Sus scrofa</i>	
१४	सालक	<i>Manis pentadactyla</i>	
१५	बाघ	<i>Panthera tigris tigris</i>	मध्यवर्ती क्षेत्र
१६	गैंडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	मध्यवर्ती क्षेत्र
१७	चितुवा	<i>Panthera uncia</i>	

जिल्लामा पाइने प्रमुख घसने जनावरहरु

क्र.सं	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम	कैफियत
१	साधारण सर्प	<i>Bioga trigonata</i>	
२	धामन सर्प	<i>Ptyas mucosus</i>	
३	गोहोरो	<i>Varanus flavescens</i>	
४	छेपारो	<i>Calotes versicolor</i>	
७	माउसुली	<i>Hamidactylus spp</i>	
८	भ्यागुता	<i>Rana tigrina</i>	
९	अजिड.गर	<i>python python</i>	

मकवानपुर जिल्लामा पाईने माछा प्रजातीहरुको विवरण

क्र.सं	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम	कैफियत
१	कल्ले	<i>Acrossocheilus hexagonolepis</i>	
२	फगेटा	<i>Barillus shacra</i>	
३	असला	<i>Schizothorax molesworthii</i>	
४	वम	<i>Amphiphous cuchia</i>	

मकवानपुर जिल्लामा पाईने किरा फट्याग्रां प्रजातीहरुको विवरण

क्र.सं	नेपाली नाम	अंग्रेजी नाम	वैज्ञानिक नाम
१	वगैँचे शंखेकिरा	Garden snail	<i>Helix aspersa</i>
२	कागती पुतली	Lima Swallow Tail Butterfly	<i>Papilio demoleus</i>
३	सेतो पुतली	Cabbjge Butterfly	<i>Pieris brassica</i>
४	कैलो पुतली	Common Evening Brown Butterfly	<i>Melanitis leda</i>
५	फट्याइया	Short Horn Grasshopper	<i>Cantato spp</i>
६	भमरा	Bumble Bee	<i>Xylocope spp</i>
७	भिर माहुरी	Rock Bee	<i>Apis dorsata</i>
८	सालको गुवो खाने किरा	Sal Heartwood borer	<i>Hoplocerambyx spinicornis</i>
९	खुर्कुलो	Cockchafers	<i>Melolantha species</i>
१०	भुसिल्किरा	Cutworms	<i>Jgrotis species</i>
११	बाँझको वीउ खाने किरा	Quercus acorn affected insect	<i>Curculio species</i>

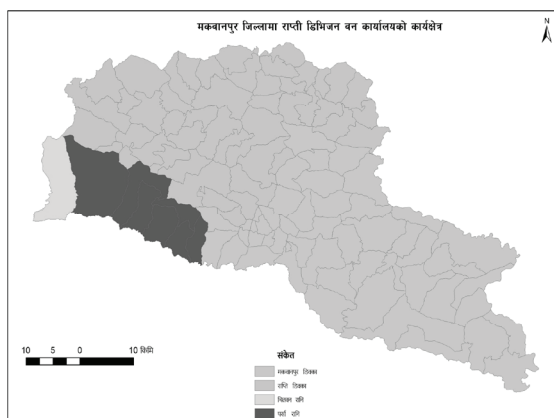
भाग-२

वन कार्यालयको परिचय

२.१. कार्यालयको स्थापना

वि.सं. २०१६ सालदेखि राप्ती दुन वन डिभिजन कार्यालयको नामबाट कार्यालयका कामहरु सम्पादन हुदै आएकोमा वि.सं. २०२६ सालमा कार्यालयको नाम परिवर्तन भई प्रधान वन कार्यालय नामकरण भएको पाईन्छ । कार्य प्रकृति एउटै भएता पनि समय अन्तरालमा भिन्न नामकरण भई कार्य सम्पादन भएको पाईन्छ । वि.सं.२०३३ सालमा पुन वन डिभिजन कार्यालय नामकरण गरी कार्य सम्पादन भई आएकोमा २०४०/०४१ सालबाट २०७५ साल सम्म जिल्ला वन कार्यालय मकवानपुरको नामबाट कार्य सम्पादन भई आएको थियो । नेपालमा संघियता आई देशको पुनर्संरचना भई रहेको अवस्थामा साविक जिल्ला वन कार्यालय मकवानपुर मिति २०७५।८।२६ गते दुई वटा डिभिजन वन कार्यालयमा विभाजित भएको थियो । त्यसै दिन देखि मकवानपुर जिल्लामा अवस्थित राप्ती नदिबाट सिमाना छुट्टिई डिभिजन वन कार्यालय राप्तीको नाममा यो कार्यालय स्थापना तथा नामाकरण भई नियमित कार्यसम्पादन भई आएको छ ।

कार्यालयको कार्यक्षेत्र देखाईको नक्सा

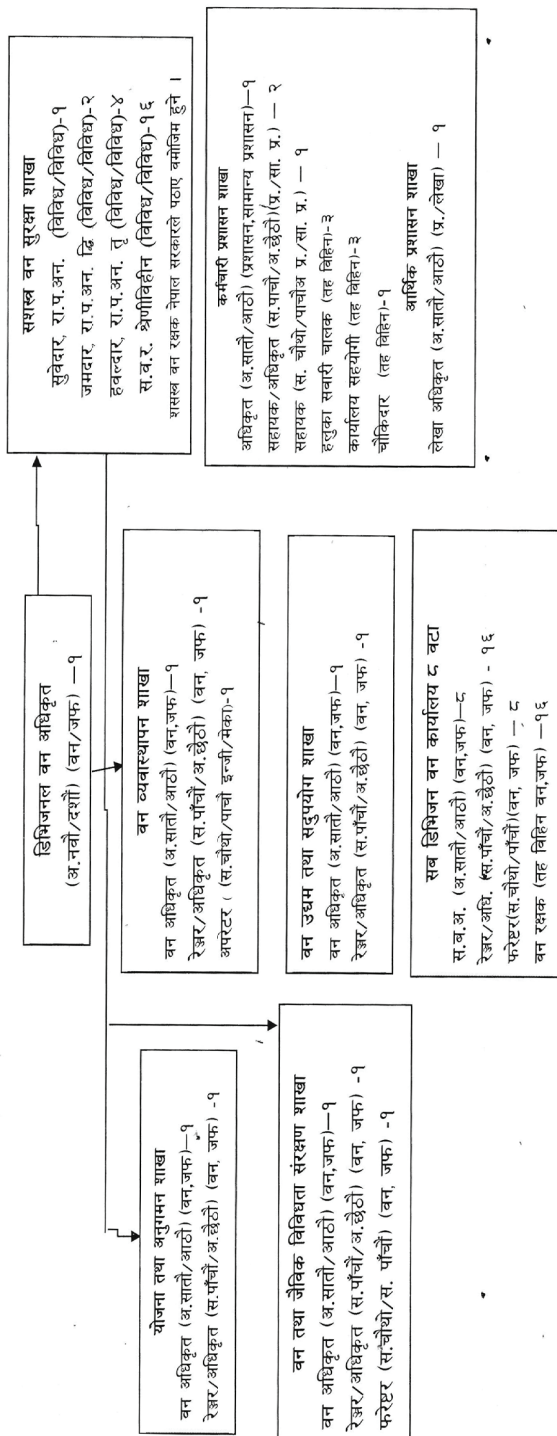
२.२ सांगठनिक ढाँचा

- डिभिजन वन कार्यालय - १
- सब डिभिजन वन कार्यालय - ८
- सशस्त्र वन सुरक्षा शाखा - १

बागमती प्रदेश सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन निर्देशनालय

डिभिजन वन कार्यालय, राप्ती
मकवानपुर, मनहरी

(कार्य क्षेत्र:- मनहरी, राक्सिराङ्ग, कैलास, इन्द्रसरोवर र भिमफेदी गाउँपालिकाको वडा नं. १, २, ४, ९, थाहा नगरपालिका र हेटौडा उपमहानगरपालिकाको वडा नं. १ को राप्ती नदी पश्चिमको भाग, वडा नं. ३, ११ र १९)

नाम	सुकाम	नाम	सुकाम	नाम	सुकाम
बसमाडी	सान्धान टार	मनहरी	मनहरी	पलुङ्ग	झमकेछरी
राक्सिराङ्ग	चैनपुर	चित्लाङ्ग	वज्रबाराही	कैलाश	भैसे बजार

नोट:- डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत परिचालन हुने माथि संरचनामा देखाईएको सशस्त्र वन रक्षकहरु स्वीकृत वन तथा भू-संरक्षण विभागको संघीय कार्यालय अन्तर्गत रहने ।

२.३ डि.व.का राप्ती, मनहरी राप्तीमा हालसम्म कार्यरत डिभिजनल वन

अधिकृतहरुको नामावली विवरण :

वि.सं. २०७५ सालमा डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर,राप्ती स्थापना भए देखि हालसम्म कार्यरत डिभिजनल वन अधिकृतहरुको नामावली विवरण निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

हालसम्म कार्यरत डि.व.अ.हरुको नामावली विवरण

सि.नं.	नम	कार्यरत अवधि		कैफियत
		देखि	सम्म	
१	श्री उमा पौडेल	२०७५।०।२६	२०७६।२।१	डिभिजनल वन अधिकृत
२	श्री दीर्घनारायण कोइराला	२०७६।२।१	२०७६।६।२४	डिभिजनल वन अधिकृत
३	श्री विष्णु प्रसाद आचार्य	२०७६।७।३	२०८०।६।२१	डिभिजनल वन अधिकृत
४	लोकराज नेपाल	२०८०।६।२२	२०८१।१०।१	डिभिजनल वन अधिकृत
५	सुरेश प्रसाद गुप्ता	२०८१।१०।२	२०८१।१२।६	नि.डिभिजनल वन अधिकृत
६	हेम बहादुर थापा	२०८१।१२।७	हालसम्म	डिभिजनल वन अधिकृत

डिभिजन वन कार्यालय राप्ती मनहरीको कर्मचारीहरुको दरबन्दी तथा पदपूर्ति अवस्था

क्र. स.	श्रेणी	पद	जम्मा दरबन्दी	पदपूर्ती	रिक्त	करार	अन्य केहि भए
१	नवौं/दशौ तह	डि.व.अ.	१	१	०		
२	सातौं/आठौ तह	व.अ.	१२	११	१		
३	सातौं/आठौ तह	ले.अ.	१	१	०		
४	सातौं/आठौ तह	शा.अ.	१	०	१		
५	पाँचौं/छैठौ तह	रेन्जर	२०	२०	०		
६	पाँचौं/छैठौ तह	ना.सु.	२	२	०		
७	चौथो/पाँचौ तह	फरेष्टर	९	०	०		
८	चौथो/पाँचौ तह	अप्रेटर	१	१			
९	तहबिहिन	वन रक्षक	१६	१५	१		
१०	तहबिहिन	ह.स.चा.	३	३			करार सेवामा
११	श्रेणिबिहिन	चौकिदार	१	१			कार्यरत

क्र. स.	श्रेणी	पद	जम्मा दरबन्दि	पदपूर्ती	रिक्त	करार	अन्य केहि भए
१२	तहबिहिन	का.स.	४	४	१	८	
११	रा.प. अनं.प्रथम	सुवेदार	१	१	१	८	
१२	रा.प. अनं.द्वितीय	जमदार	२	०	०	७	
१३	रा.प. अनं.तृतीय	हवलदार	४	३	३	१	
१४	श्रेणिबिहिन	स व र	१६	१६	१६	७	करार ७
	जम्मा		११०	६३	६३	७३	

भाग-३

३.१. सामुदायिक वन विकाश कार्यक्रम :

● सामुदायिक वनको अवधारणा :

(क) वन ऐन, २०१८ :

२०१८ सालको ऐनमा सामुदायिक वनको अवधारणा सम्बन्धी व्यवस्था भएता पनि सो अन्तर्गतका नियमको अभावमा कार्यान्वयन हुन सकेन । २०३० सालदेखि यस सम्बन्धी क्रियाकलापहरु शुरु भएको थियो । साविक गाउँ पञ्चायतलाई पञ्चायती वन तथा पञ्चायत संरक्षित वनको रूपमा हस्तान्तरण गर्न सकिने व्यवस्था सहितको पञ्चायती वन तथा पञ्चायत संरक्षित वन नियमावली प्रारम्भ भएको थियो । सो नियमावलीका केहि प्रावधानहरु (क्षेत्रफलको हद, राजनैतिक सिमाना, वास्तविक उपभोक्ताको पहुँच भन्दा बाहिर) अव्यवहारिक भई वनको उचित व्यवस्थापन हुन सकेन । किनकि यी वनहरुलाई स्थानिय निकायहरुले कानूनी मान्यता प्राप्त गरे तापनि स्थानिय उपभोक्ताहरुको प्रत्यक्ष संलग्नताको अभावमा वन संरक्षण तथा व्यवस्थापनमा आशातीत सफलता प्राप्त गर्न सकिएन । फलस्वरूप स्थानिय जनताहरुको पहुँच पुग्ने किसिमले वनको नीतिमा परिवर्तनको टड्कारो आवश्यकता महशुस गरी वन विकास गुर्योजना तयार गरी सोही नीतिलाई कार्यान्वयन गर्ने प्रयास भयो ।

(ख) वन विकास गुर्योजना, २०४५ :

साविकको वन नीतिले वनहरुको संरक्षण र व्यवस्थापनमा स्थानिय जनसमुदायहरुको पहुँच पुर्‍याउने नीति अनुरूप वन विकास गुर्योजना, २०४५ को प्रादूभाव भयो । वन विकास गुर्योजना, २०४५ ले ६ वटा प्रमुख र अन्य ६ वटा सहायक कार्यक्रमहरुको तर्जुमा गरेको छ । यसका मुख्य कार्यक्रमहरु - सामुदायिक र निजी वन विकास कार्यक्रम, राष्ट्रिय वन तथा कबुलियती वन कार्यक्रम, काठमा आधारित उद्योग सम्बन्धी विकास कार्यक्रम, जडिबुटी तथा लघु वन पैदावार उत्पादन र प्रशोधन सम्बन्धी विकास कार्यक्रम, भू-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रम र पारिस्थितिक तथा जैविक विविधताको संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रम हुन । यसका सहायक कार्यक्रमहरुमा नीति तथा कानूनी सुधार कार्यक्रम, संगठनात्मक सुधार कार्यक्रम, वन सम्बन्धी सक्षम जनशक्ति उत्पादन कार्यक्रम, वन अनुसन्धान तथा प्रचार प्रसार कार्यक्रम, वन तथ्याङ्क संकलन तथा योजना तर्जुमा सम्बन्धी कार्यक्रम र वन सम्बन्धी अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

कार्यक्रम रहेका छन् । सामुदायिक निजी वन विकास कार्यक्रम पहिलो प्राथमिकता प्राप्त तथा महत्वपूर्ण कार्यक्रम हो । यो कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा सहायक कार्यक्रम मध्येका नीतिगत तथा कानूनी सुधार कार्यक्रम र संगठनात्मक सुधार कार्यक्रम कार्यान्वयनमा रहेका छन् । वन ऐन, २०४९ र वन नियमावली, २०५१ वन विकास गूरुयोजनाले निर्दिष्ट गरेको अवधारणा अनुरूप कै प्रतिफल हुन भने वन तथा भू-संरक्षण विभाग (तत्कालिन वन विभाग) को संगठन, २०५० ले समेत यसलाई अङ्गिकार गरेको छ ।

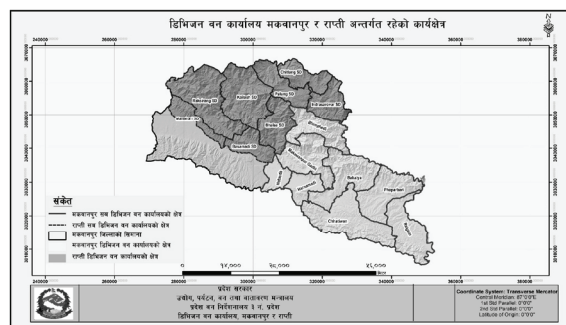
(ग) वन ऐन २०४९ एवं वन ऐन २०७६ तथा वन नियमावली, २०७९:

वन विकास गूरुयोजना, २०४५ ले निर्देशित गरे बमोजिम सामुदायिक वन विकासका क्रियाकलापलाई सरल, छिटो छरितो किसिमले स्थानिय समुदायलाई राष्ट्रिय वनको केहि भाग सामुदायिक वनको रूपमा सुम्पन सक्ने कानूनी अधिकार जिल्ला वन अधिकृतलाई (हाल डिभिजनल वन अधिकृत) वन ऐन, २०४९ एवं वन ऐन २०७६ तथा वन नियमावली, २०७९ ले प्रदान गरेको छ । वन ऐन, २०७६ ले वन उपभोक्ता समूह र सामुदायिक वनका बारेमा छुट्टै व्यवस्था गरेको छ । साथै यसलाई अझ प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि सामुदायिक वनको निर्देशिका २०५२, वन श्रोत सर्वेक्षण मार्ग दर्शन २०६१, सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मार्गदर्शन २०७१ (संशोधित) तयार भई कार्यान्वयनको अवस्थामा रहेका छन् । यी निर्देशिका, मार्गदर्शनहरुले वन उपभोक्ता समूह गठन, समूह दर्ता प्रक्रिया, वन कार्ययोजना तयारी तथा सामुदायिक वन दर्ता प्रक्रियाका बारेमा स्पष्ट किटानी व्यवस्था गरेको छ ।

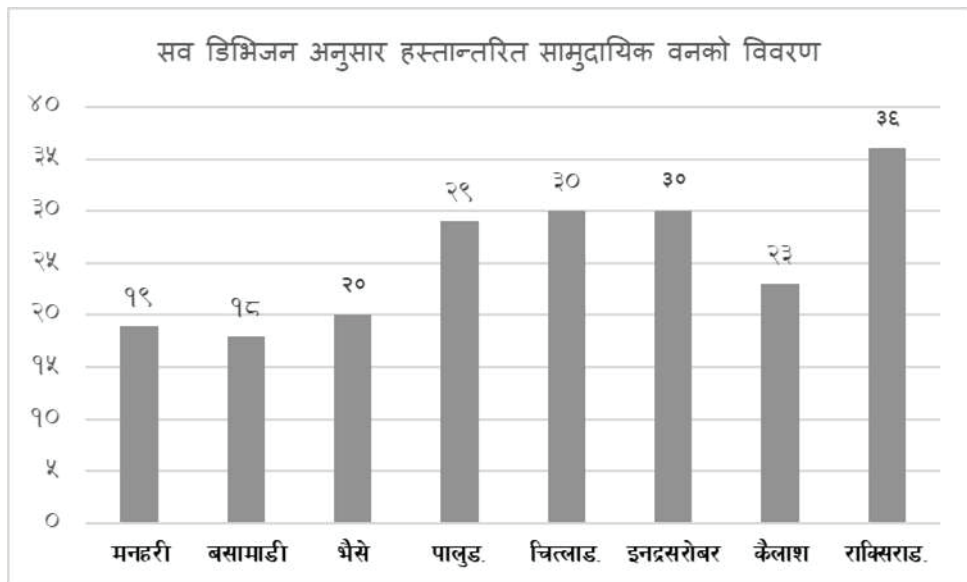
३.२. डिभिजन वन कार्यालय राप्ती, मनहरी अन्तर्गत सामुदायिक वन :

३.२.१ पृष्ठभूमि :

नेपालमा सामुदायिक वन कार्यक्रमको प्रारम्भ करीव तीन दशक अघि देखि शुरु भएता पनि मकवानपुर जिल्लामा आ.व. २०४७/०४८ साल देखि विधिवत् रूपमा सामुदायिक वन दर्ता भएको कुरा कार्यालयको रेकर्डबाट देखिन्छ । आ.व. २०४७/०४८ देखि

आ.व.२०८१/०८२सम्म डिभिजन वन कार्यालय राप्ती,अन्तरगत हस्तान्तरित सामुदायिक वनको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ : (चित्र नं.१)

- **सामुदायिक वन संख्या** :- आ.व.२०८०/०८१ सम्म दर्ता रहेको कूल २०५ वटा स.व.उ.स.हरुलाई निम्नानुसार वन क्षेत्र सा.व.को रुपमा हस्तान्तरण भएको छ । यस सम्बन्धि विस्तृत विवरण अनुसूची-१ र अनुसूची-१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।
- **क्षेत्रफल** :-३७५५६.४२ हे.
- **लाभान्वित घरधुरी** : ३१६२६ (केही दोहोरिएको समेत)

३.२.२ व्यवस्थापनको आधारमा वनको विवरण

यस डिभिजन अन्तरगत जम्मा क्षेत्रफलको करिव ७० प्रतिशत क्षेत्र वनक्षेत्रले ढाकेको छ । जिल्लाको भू-धरातल र हावापानी अनुसारको वन प्रजातिहरुको उपस्थिति र बाहुल्यता रहेको छ । चुरे र सिवालिक क्षेत्र मा साल प्रजाती को उपस्थिति बढी हुने हुदा यस डिभिजनको कूल वन क्षेत्र मध्ये बहुमत प्रतिशत क्षेत्रफल सालले ओगटेको छ । जम्मा वन क्षेत्रको करिव ५० प्रतिशत भुभाग समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापन प्रणाली अन्तरगत सामुदायिक तथा कवुलियति वनको रुपमा व्यवस्थापन गरिदै आईएको छ । व्यवस्थापकिय आधारमा वनको विवरण तपसिल अनुसारको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ८ व्यवस्थापनको आधारमा वनको विवरण

सि. नं.	वनको किसिम	संख्या	क्षेत्रफल		संलग्न घरधुरी	कैफियत
			हेक्टर	प्रतिशत		
१	सरकारद्वारा व्यवस्थित वन		३४,४४०.५	४८.९९%		
२	सामुदायिक वन	२०५	३४,५५६.४२	४९.१५%	३१६२६	
३	कवुलियती वन	२६२	१,२४७.०४	१.७८%	१७८८	
४	निजी वन	१००	४३.४	०.०६%	१००	केहि मध्यवर्ति क्षेत्रको समेत रहेको
५	धार्मिक वन	४	१२.६४	०.०२%		
जम्मा			७०,३००	१००.०%		

दिगो वन व्यवस्थापनको अवस्था

यस कार्यालय अन्तर्गत जम्मा १७ गोटा सामुदायिक वनहरूको जम्मा क्षेत्रफल ५७९१.५८ हेक्टर वन क्षेत्रमा दिगो वन व्यवस्थापन अवधारणामा आधारित वन व्यवस्थापन प्रणाली लागु भएको छ ।

वन पैदावारको उत्पादन, बिक्रि वितरण तथा राजश्व संकलन आ.व. ०८१।०८२ मा जम्मा सामुदायिक वनबाट २४५१६.६१ क्युफिट काठ र ४६.२५ चट्टा दाउरा मात्र लिलाम बिक्रि भएको थियो । गैह्रकाष्ठ वन पैदावार अन्तर्गत ९१०३९।५ केजि खोटो संकलन गरिएको थियो । निजी वनक्षेत्रबाट जम्मा ४७०८८।७९ क्युफिट काठ र ७०।६ चट्टा दाउरा उत्पादन भएको थियो । उल्लेखित परिमाणको काठ दाउरा तथा खोटोको बिक्रिवितरण वन क्षेत्रको अन्य आय लगायतबाट रु ७०,३०,७६२ जम्मा भएको थियो ।

३.२.३ डि व.का.राप्ती, मनहरी अन्तर्गत रहेका सब डिभिजन वन कार्यालय तथा अन्तर्गत पर्ने गा.पा./न.पा.हरु

सि.नं	सब डिभिजन	मुकाम	कार्य क्षेत्र अन्तर्गत रहने स्थानीय तहहरु
१	इन्द्रसरोवर	माखुबजार	इन्द्रसरोवर गा.पा. को वडा नं. १,२,३,४ र ५ सम्मको क्षेत्र ।
२	चित्लाङ्ग	बज्रवाराही	थाहा न.पा. को वडा नं. १,६,९,१०, ११ र १२ सम्मको क्षेत्र ।
३	पालुङ्ग	भुम्केश्वरी	थाहा न.पा. को वडा नं. २,३,४,५, ७ र ८ सम्मको क्षेत्र ।
४	भैसे	भैसे बजार	भिमफेदी गा.पा. को वडा नं. १,२,४ र ९ सम्मको क्षेत्र ।
५	कैलाश	कालिकाटार	कैलाश गा.पा. को वडा नं. १,२,३,४,५,६,७,८,९ र १० सम्मको क्षेत्र ।
६	राक्सिराङ्ग	चैनपुर	राक्सिराङ्ग गा.पा. को वडा नं. १,२,३,४,५,६,७,८ र ९ सम्मको क्षेत्र ।
७	मनहरी	मनहरी शिविरटोल	मनहरी गा.पा. को वडा नं. ६,७,८ र ९ सम्मको क्षेत्र ।
८	बसामाडी	सान्नान्टार	हेटौडा उपमहानगर पालिकाको वडा नं. १,३,११ र १९ सम्मको क्षेत्र

**वन्यजन्तु बचाऔं । जैविक विविधता जोगाऔं । पर्या-पर्यटनको विकास गरौं
र भावी सन्ततिहरूलाई समुन्नत भविष्य प्रदान गरौं ।**

भाग-४

४.१. सामुदायिक वनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन :

सामुदायिक वनको अवधारणा वि.स.२०३० सालदेखि लागु भए तापनि यसलाई कानूनी रुपमा अगाडी बढाउने काम वन विकास गुरुयोजना २०४६ पश्चात भएको हो । वन विकास गुरु योजना नेपालको ऐतिहासिक आन्दोलन २०४६ पछि आएको परिवर्तन पश्चात मुर्त रुपमा अगाडी आएको देखिन्छ । तत्कालिन अवस्थामा वन ऐन २०४९ तथा वन नियमावली २०५१ लागु भई सकेपछि उपभोक्ताहरुले संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्न सक्ने जति राष्ट्रिय वनको भागलाई कानूनी रुपमा स्थानिय उपभोक्तालाई सामुदायिक वनको रुपमा हस्तान्तरण गर्ने प्रकृया द्रुत गतिमा अगाडी बढेको देखिन्छ ।

वन तथा वातावरण मन्त्रालयले लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशिकरण रणनीतिलाई आत्मसात गरेको सन्दर्भमा वन व्यवस्थापन र वन पैदावारको उपभोगमा महिला, गरिब, विपन्न वर्गहरुको प्रभावकारी सहभागिता बढाउन र आर्थिक तथा सामाजिक श्रोतको पहुँच र नियन्त्रणमा रहेको लैङ्गिक तथा वर्गिय असमानता हटाउन वन विकाससंग सम्बन्धित सबै कार्यक्रमहरुमा लैङ्गिक समानताको चेतना अभिवृद्धि गरी नेतृत्व तहमा समेत महिलाहरुको प्रभावकारी सहभागिता बढाउने सोचलाई कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

विगत दुई दशकदेखि सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमले व्यापक सफलता पाएको कुरा सामुदायिक वन प्रति उपभोक्ताहरुको बढ्दो आकर्षण र वन हस्तान्तरण पछि सुधिएको वनको हैसियतले देखाएको छ । यसको अतिरिक्त सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम वनको विकासमा मात्र सिमित नरहेर वनको दीगो व्यवस्थापनका लागि एउटा नमूनाको रुपमा देखा परेको छ । साथै वन विकासको माध्यमबाट गरिबी निवारण, सुशासन र दीगो वन व्यवस्थापनलाई अझ दरिलो रुपमा समेट्न सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमलाई व्यापक रुपमा लागु गर्नु पर्ने आवश्यकता महसुस गरिएको छ ।

४.२. सामुदायिक वनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको उद्देश्य :

सामुदायिक वनहरुको अनुगमन गर्दा वन विभागले लागु गरेको सामुदायिक वन अनुगमन तथा मूल्याङ्कन फारमको प्रयोग गरिएको छ । अनुगमनको उद्देश्य यस प्रकार रहेको छ ।

- डि.व.का.राप्ती मनहरी,अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वनहरुको बारेमा तथ्याङ्क संकलन गरि विश्लेषण गर्ने ।
- सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुले वनको संरक्षणको लागि अपनाएको विधि, वनबाट प्राप्त आम्दानी र खर्च गर्ने तरिका, वन पैदावारको संकलन तथा सदुपयोगको अवस्थाका लागि उपभोक्ता समूहहरुले अपनाएका तरिकाहरु सम्बन्धमा जानकारी प्राप्त गर्न ।
- सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुको संस्थागत विकास तथा अवस्थाको जानकारी प्राप्त गर्न ।
- उपभोक्ताहरुलाई आवश्यक पर्ने तालिम तथा गोष्ठीको पहिचान गर्ने ।
- समूहमा देखा परेका समस्या तथा सामाधानका उपायहरु पत्ता लगाउने ।
- अनुगमनको आधारमा समूहहरुको स्तरिकरण गरी सशक्तिकरण गर्ने ।
- सामुदायिक वनको विधान तथा वन कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न गराउनको लागि सहयोग पुऱ्याउने ।
- सामुदायिक वनको संस्थागत विकासका विभिन्न पक्षहरुको अध्ययन, विश्लेषण गरी संस्थागत विकासका विभिन्न पक्षहरुको सुधारात्मक उपायहरु अपनाउन सम्बद्ध पक्षहरुलाई अभिप्रेरित गर्ने ।
- समूहमा आबद्ध गरिब, विपन्न, दलित, महिला, आदिवासी, जनजाति, पिछ्छडिएका एवं पछ्छाडि पारिएका वर्गहरुलाई सामुदायिक वनको हरेक क्रियाकलापमा समावेश गराई वन विकासको मूलधारमा ल्याउन तथा सामाजिक समावेशीकरणको सिद्धान्तलाई व्यावहारमा उतार्न सा.व.उ.स.हरुलाई अभिप्रेरित गर्ने ।
- सामुदायिक वनको वन पैदावारको संकलन, विक्रि वितरण, आर्थिक श्रोत परिचालन तथा लाभान्सको न्यायोचित रुपमा वितरण गर्न समूहहरुलाई प्रेरित गर्ने ।
- सामुदायिक वनको निर्णय प्रक्रियामा देखा परेका सवल तथा कमजोर पक्षहरुलाई उजागर गरी सा.व.उ.स.को निर्णय प्रक्रियालाई अभि बढी पारदर्शी, लोकतान्त्रिक एवं समावेशी गराउने तर्फ समूहहरुलाई अभिप्रेरित एवं सहजीकरण गर्ने ।
- सामुदायिक वनको आयव्ययको विवरण पारदर्शी गराउने तर्फ समूहहरुलाई जागरुक गराई आयव्ययको लेखा परिक्षण एवं सार्वजनिक लेखापरिक्षण गराउने तर्फ समूहलाई सहजीकरण गर्ने ।

- सामुदायिक वन सम्बन्धी सरकारी नीति, ऐन, नियम एवं मार्गदर्शन बमोजिम सामुदायिक वनको कोषको रकम विभिन्न प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रहरु जस्तै: गरिबी न्यूनिकरण र आयआर्जन, सामुदायिक वन विकास, सामाजिक विकास आदिको क्षेत्रमा के कसरी गर्नु पर्दछ, भन्ने बारेमा सबै सरोकारवालाहरुलाई जानकारी गराउने ।

४.३. अनुगमन गरिएका सामुदायिक वनहरु

डिभिजन वन कार्यालय राप्ती,मनहरी अन्तर्गत आ.व. २०८०/०८१ सम्म हस्तान्तरित २०५ गोटा सामुदायिक वनहरु मध्ये वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार डिभिजन वन कार्यालय, राप्ती, स्थित विभिन्न ८ वटा स.डि.व.का.अन्तरगतका १८७ गोटा सामुदायिक वनहरुको अनुगमन गरिएको छ । अनुगमन गरिएका सा.व.उ.स.हरुको नामावली अनुसूची- १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.४. तथ्यांक संकलन विधि :

- सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्ग दर्शनमा निर्दिष्ट गरिएका अनुसूची अनुसारको फारामको प्रयोग गरी तथ्यांक संकलन ।
- उपभोक्ता समूहसंग प्रत्यक्ष भेटघाट, छलफल र सा.व.को अवलोकन ।
- उपभोक्ता समूहहरुको अभिलेख जस्तै : विधान, वन कार्य योजना, लेखा परिक्षण प्रतिवेदन, निर्णय पुस्तिका र आय व्यय रजिष्टरहरु समेतको अध्ययन ।
- समितिका पदाधिकारीहरूसंग छलफल ।
- सब डिभिजन वन कार्यालय स्तरिय बैठकमा छलफल ।
- फिल्ड अवलोकन ।

४.५. तथ्यांक संकलन कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरु :

सामुदायिक वनहरुको अनुगमन गर्ने क्रममा सामुदायिक वन अनुगमन तथा मूल्याङ्कन फारामको प्रयोग गरिएको छ । तथ्यांक संकलन तथा रुजु गर्ने कार्यमा सम्बन्धित सब डिभिजन वन कार्यालयका सहायक वन अधिकृत, रेञ्जर, फरेष्टर, वन रक्षकहरुको सभागिता रहेको छ । आ.व.२०८१/०८२ सम्मको कूल १८७ वटा सामुदायिक वनहरुको अनुगमन गरि विश्लेषण गर्ने उद्देश्यले अनुगमन फाराम तयार पारि सम्बन्धित सबै सब.डि.व.का.हरुलाई उपलब्ध गराईएको र सो अनुगमन गरी प्राप्त हुन आएको १८७ वटा सा.व.उ.स.हरुको विश्लेषण गरिएको छ ।

४.६. अनुगमन बाट आएका तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण

अनुगमनको लागि सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मार्ग दर्शन-२०६५ (शंसोधित २०७१) मा निर्दिष्ट गरिएको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन फारामको प्रयोग गरि अनुगमन गरीएका १८७ सामुदायिक वनहरूको अनुगमन फाराममा भरिएका तथ्याङ्कहरूलाई गम्भिरताका साथ विश्लेषण गरी शिर्षक अनुसार विवरण तालिका, पाईचार्ट, ग्राफको रूपमा समेत प्रस्तुत गरि स्पष्ट पार्न भरपुर कोशिश गरिएको छ ।

४.७. तथ्यांक संकलन गर्दा परेका अप्ठ्याराहरू :

- कतिपय समूहहरूको आफ्नो भवन नहुदां अभिलेख व्यवस्थित रूपमा राख्न नसकेको ।
- उपभोक्ताहरूले पर्याप्त समय दिन नसके ।
- कतिपय समूहहरूमा निर्णय गरि अभिलेख राख्ने पद्धतिको राम्रो विकास नहुनु ।
- नियमित एवंम तोकिएको समयमा बैठक बस्ने परिपाटीको पूर्ण रूपमा विकास नहुनु ।
- सम्बन्धित कर्मचारीबाट अनुगमन फारामको महत्वलाई गम्भिरतापूर्वक नलिइनु वा आफ्नै काम प्रति उदासिन हुनु ।
- कोभिडको लकडाउनले गर्दा सबै ठाउँमा पहुँचमा कठिनाई ।

४.८. विश्लेषण कार्यमा परेका अप्ठ्याराहरू :

- फाराममा उल्लेखित सम्पूर्ण बुदांहरूसित सम्बन्धित रेकर्ड विवरणहरू उपलब्ध नहुनाले विश्लेषण कार्यमा अप्ठ्यारो परेको ।
- अनुगमन फारामका सबै सूचनाहरू सबैले एउटै इकाई र उल्लेखित महलहरूमा सम्पूर्ण विवरण उल्लेख नगरेको ।
- कतिपय ठाउँको सामुदायिक वनमा पुग्न मौसम तथा भौगोलिक कठिनाईले गर्दा वनको अवलोकन गर्नमा बाधा उत्पन्न भएको

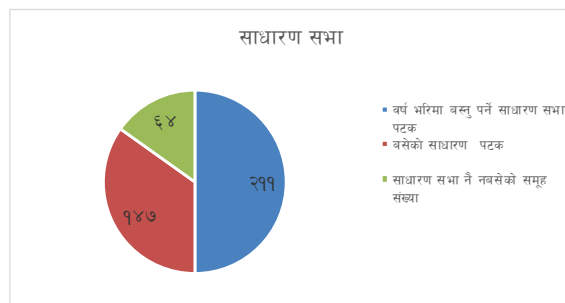
४.९. सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको विश्लेषण कार्य :

अनुगमन गरिएका सा.व.उ.समूहहरूको प्राप्त अनुगमन फाराममा उल्लेखित तथ्याङ्कहरू मध्ये उपभोक्ता समूहको साधारण सभा, उपभोक्ता समितिको बैठक, समूहको कार्यालय व्यवस्थापन, सा.व.उ.समूहको आर्थिक कारोबारको तरिका (बैंक मार्फत वा नगद), लेखा परिक्षण तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, समितिको मुख्य जिम्मेवार पदमा (अध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष) महिला तथा विपन्न वर्गको पहुँच, वन पैदावारको सदुपयोग (उत्पादन तथा विक्रि) क्रियाकलाप तथा खर्च अनुपात, वनको संरक्षण व्यवस्था, समूहको संस्थागत विकास जस्ता मुख्य मुख्य आधारहरूलाई जोड दिई विश्लेषण कार्य गरिएको छ । जस अनुसार प्राप्त नतिजाहरूको

अवस्था शीर्षक अनुसार चार्ट, विवरण, ग्राफ आदी जस्ता चित्रहरु समेत प्रस्तुत गरि स्पष्ट भल्काउन कोशिश गरिएको छ ।

४.१० उपभोक्ता समूहको साधारण सभा :

समूहको विधान अनुसार वर्षमा कम्तीमा दुई पटक साधारण सभा बस्ने व्यवस्था रहेको देखिए पनि प्राय : थोरै सदस्य संख्या रहेको र काठ दाउरा संकलन तथा विक्री वितरण गर्ने समूहहरुमा तोकिए अनुसार भेला बसेको देखिन्छ भने धेरै सदस्यहरु रहेको र काठ दाउरा विक्री वितरण नगर्ने समूहहरुमा तोकिए भन्दा कम पटक र समयमा भेला नबस्ने गरेको देखिन्छ ।

अनुगमन गरिएका १८७ वटा समूहहरुको स्वीकृत विधान अनुसार वर्षमा कम्तीमा १ पटकसम्म १८७ पटक भेला बस्नु पर्नेमा ९० वटा समूहहरुको मात्र भेला बसेको देखिन्छ । साथै तोकिएको भन्दा ९७ वटा समूहहरुमा १ पटकसम्म पनि साधारण सभा नै नबसेको देखिएकोले त्यस्ता समूहहरुमा नियमित साधारण सभा बसाल्न अभिप्रेरित गर्नुको साथै कडा निर्देशन समेत दिनुपर्ने देखिन्छ । साधारण सभा बैठक सम्बन्धि विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

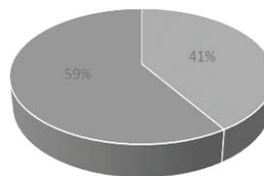
साधारण सभा सम्बन्धी विवरण तालिका : (क)

सि. नं.	स.डि.व.का.	अनुगमन गरिएको समूह संख्या	वर्ष भरिमा बस्नु पर्ने साधारण सभा पटक	बसेको साधारण पटक	साधारण सभा नै नबसेको समूह संख्या
१	मनहरी	१९	१९	१७	२
२	बसामाडी	१८	१८	१४	४
३	भैसे	१९	१९	१२	७
४	पान्डु	१८	१८	१४	०
५	चित्लाङ	३०	३०	६	११
६	इन्द्रसरोवर	२७	२७	८	९
७	कैलाश	२३	२३	१२	१८
८	राक्सिराङ	३३	३३	७	६

४.११ उपभोक्ता समितिको बैठक :

विधान अनुसार प्रत्येक समितिको बैठक मासिक तथा कतिपय समूहमा द्वैमासिक हिसाबले बस्ने व्यवस्था रहेको छ । तर केहि समूहहरुमा नियमित बैठक बसेको देखिदैन । अनुगमन गरिएको कूल १८७ वटा समूहमा वर्षमा १२ पटकको हिसाबले २२४४ पटक बैठक बस्नु पर्नेमा ९२१ पटक (१३३ वटा समूहमा) मात्र बैठक बसेको र ५४ वटा समूहमा बैठक नै नबसेको देखिन्छ । तथापि महिनामा नियमित रुपमा बैठक नबस्ने सा.व.उ.समूहहरुलाई अनिवार्य रुपमा मासिक बैठक बस्नको लागि अभिप्रेरित गर्नु पर्ने देखिन्छ । कार्य समितिको बैठक सम्बन्धी विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

वर्ष भरिमा बस्नुपर्ने समितिको बैठक संख्या/ पटक

* बसेको समितिको बैठक संख्या/ पटक

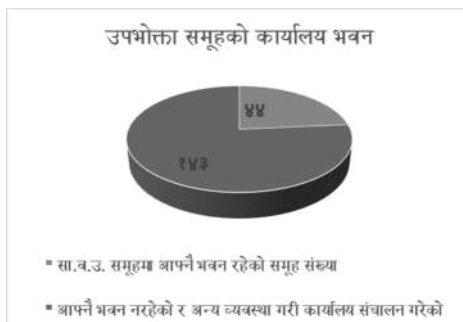
* नबसेको समितिको बैठक संख्या/ पटक

कार्य समितिको बैठक सम्बन्धी विवरण तालिका : (क)

सि. नं.	स.डि.व.का.	कूल समूह संख्या	अनुगमन गरिएको समूह संख्या	वर्ष भरिमा बस्नु पर्ने कार्य समितिको बैठक संख्या/पटक	बसेको बैठक संख्या /पटक	बैठक नबसेको समूह संख्या	कैफियत
१	मनहरी	१९	१९	२२८	१६९	१	
२	बसामाडी	१८	१८	२१६	१६३	६	
३	भैसे	२०	१९	२२८	१६४	६	
४	पालुङ	२९	१८	२१६	८१	३	
५	चित्लाङ	३०	३०	३६०	५५	१२	
६	इन्द्रसरोवर	३०	२७	३२४	१०२	७	
७	कैलाश	२३	२३	२७६	६७	२	
८	राक्सिराङ	३६	३३	३९६	१२०	१७	
	जम्मा	२०५	१८७	२२४४	९२१	५४	

४.१२ उपभोक्ता समूहको कार्यालय भवन :

अनुगमन गरिएका कूल १८७ वटा समूहहरू मध्ये ४४ वटा (२३.५२ %) समूहको आफ्नो कार्यालय भवन रहेको र १४३ (७६.४८ %) समूहहरूको आफ्नो कार्यालय भवन नरहेकोले अन्य व्यवस्था गरी कार्यालय संचालन भए गरेको देखिन्छ । आफ्नो भवन नभएका समूहहरूको कागजात श्रेस्ता लगायत समूहका जिन्सी सामानहरूको सुव्यवस्थितमा कठिनाई हुने स्वभाविक हो । तसर्थ त्यस्ता सा.व.उ.समितिहरूले श्रेस्ता तथा समूहका जिन्सी सामानहरू व्यवस्थित गर्ने तर्फ विशेष ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ । सा.व.उ.समूहको आफ्नै भवन भएको र अन्य व्यवस्था गरी कार्यालय संचालन गरेको भवन सम्बन्धी विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

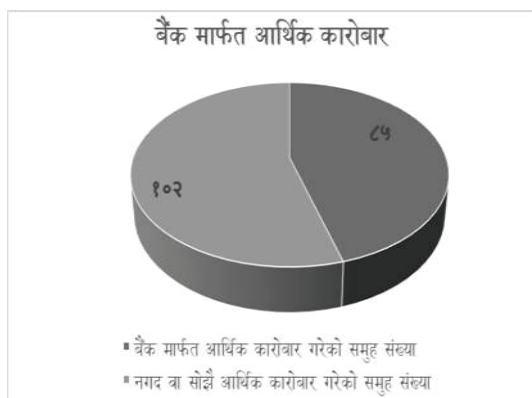

भवन सम्बन्धी विवरण तालिका :

सि. नं.	स.डि.व.का. हेटौडा	कूल समूह संख्या	अनुगमन गरिएको समूह संख्या	सा.व.उ.समूहमा आफ्नै भवन रहेको समूह संख्या	आफ्नो भवन नरहेको र अन्य व्यवस्था गरी कार्यालय संचालन गरेको समूह संख्या	कैफियत
१	मनहरी	१९	१९	८	११	
२	बसामाडी	१८	१८	१०	८	
३	भैसे	२०	१९	१०	९	
४	पालुङ	२९	१८	६	१२	
५	चित्लाङ	३०	३०	६	२४	
६	इन्द्रसरोवर	३०	२७	०	२७	
७	कैलाश	२३	२३	१	२२	
८	राक्सिराङ	३६	३३	३	३०	
	जम्मा	२०५	१८७	४४	१४३	

४.१३ बैंक खाता संचालन तथा आर्थिक कारोबारको तरिका :

समूहको विधानमा आर्थिक कारोबार बैंकमा खाता खोली संचालन गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । अनुगमन गरिएको १८७ वटा समूहहरू मध्ये ४५.४५% (८५ वटा समूह) समूहहरू आफुलाई पाइक पर्ने स्थानको बैंकमा खाता संचालन गरि बैंक मार्फत आर्थिक कारोबार गरिरहेको विश्लेषणबाट देखिन्छ भने ५४.५५% (१०२ वटा) सा.व.उ.समूहहरू बैंक मार्फत आर्थिक कारोबार नगरी सोभै नगद रुपमा कारोबार गर्ने गरेको देखिन्छ । समूह बाहिर व्यापारिक प्रयोजनका लागि काठ, दाउरा बिक्री नगर्ने, आर्थिक श्रोत धेरै नहुने, आर्थिक कारोबार कम हुने र बैंक टाढा हुने जस्ता कारणले गर्दा बैंकमा खाता नखोली सोभै नगद रुप मै आर्थिक कारोबार गर्ने गरेको कारण देखाइएको छ । तथापि सा.व.उ.समूहहरूले बैंक मार्फत नै आर्थिक कारोबार गर्दा आर्थिक हिनामिनाको सम्भावना न्यून हुने र खर्चमा पारदर्शिता हुने हुदां त्यस तर्फ ध्यान दिनु जरुरी देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

आर्थिक कारोबार विवरण तालिका :

सि.नं.	स.डि.व.का.	कूल समूह संख्या	अनुगमन गरिएको समूह संख्या	बैंक मार्फत आर्थिक कारोबार गरेको समूह संख्या	नगद वा सोभै आर्थिक कारोबार गरेको समूह संख्या	कैफियत
१	मनहरी	१९	१९	१९	०	
२	बसामाडी	१८	१८	१६	२	
३	भैसे	२०	१९	१४	५	
४	पालुङ	२९	१८	४	१४	
५	चित्लाङ	३०	३०	८	२२	
६	इन्द्रसरोवर	३०	२७	८	१९	
७	कैलाश	२३	२३	९	१४	
८	राक्सिराङ	३६	३३	७	२६	
	जम्मा	२०५	१८७	८५	१०२	

४.१४ आर्थिक कारोबारमा महिला पदाधिकारीको पहुँचको अवस्था :

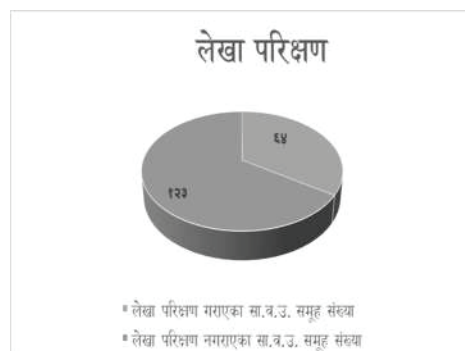
नेपाल सरकारले सा.व.विकास मार्ग दर्शन २०७१ (संशोधित) मा गरेको प्रावधान बमोजिम समूहको खाता संचालन तथा आर्थिक कारोबारमा कम्तीमा १ जनाको महिलाको सहभागिता अनिवार्य गरेको छ । तदनुरूप अनुगमन गरिएका १८७ वटा सा.व.उ.समूहहरू मध्ये १३७ वटा (७३.२६ %) सा.व.उ.समूहमा महिला अध्यक्ष वा सचिव र १४० वटा (७४.८६ %) समूहमा महिला कोषाध्यक्ष वा उपाध्यक्ष रहेका र खाता संचालन तथा आर्थिक कारोबारमा महिला पदाधिकारीको सहभागिता हुने गरेको विश्लेषणबाट देखिन्छ । तर ५० वटा (२६.७४ %) सा.व.उ.समूहमा महिला अध्यक्ष वा सचिव र ४७ वटा (२५.१४ %) समूहमा महिला कोषाध्यक्ष वा उपाध्यक्ष नरहेको हुदाँ ती सा.व.उ.समूहहरूमा यो प्रावधान लागु नभएको देखिएकोले सो समूहहरूमा पनि खाता संचालन तथा आर्थिक कारोबारमा अनिवार्य रूपमा महिला सहभागिता गराउन निर्देशन दिनुपर्ने देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

आर्थिक कारोबारमा महिला पदाधिकारीको सहभागिता सम्बन्धी विवरण तालिका :

सि.नं.	स.डि.व.का.	कूल समूह संख्या	अनुगमन गरिएको समूह संख्या	आर्थिक कारोबारमा महिला पदाधिकारीहरूको सहभागिता (जना)		कैफियत
				अध्यक्ष/सचिव	कोषाध्यक्ष/उपाध्यक्ष	
१	मनहरी	१९	१९	१२	१७	
२	बसामाडी	१८	१८	१५	१५	
३	भैसे	२०	१९	१४	१७	
४	पालुङ	२९	१८	१६	१५	
५	चित्लाङ	३०	३०	२६	१९	
६	इन्द्रसरोवर	३०	२७	१९	२३	
७	कैलाश	२३	२३	१२	१५	
८	राक्सिराङ	३६	३३	२३	१९	
	जम्मा	२०५	१८७	१३७	१४०	

४.१५ लेखा परिक्षण सम्बन्धी अवस्था :

अनुगमन गरिएका १८७ वटा सा.व.स.समूहहरू मध्ये ६४ वटा (३४.२२%) सा.व.उ.समूहहरूले लेखा परिक्षण गराएको र १२३ वटा (६५.७८%) सा.व.उ.समूहहरूले लेखापरिक्षण नगराएको विवरण विश्लेषणबाट देखिन्छ । तसर्थ सा.व.उ.समूहहरूले स्वीकृत वन कार्ययोजनामा भएको व्यवस्था बमोजिम समय मै लेखा परिक्षण गराई सो को जानकारी तथा कागजात

विवरणहरू सम्बन्धित निकायमा समय मै पेश गर्न त्यस्ता सा.व.उ. समूहहरूलाई सुभाब तथा निर्देशन दिनुपर्ने देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

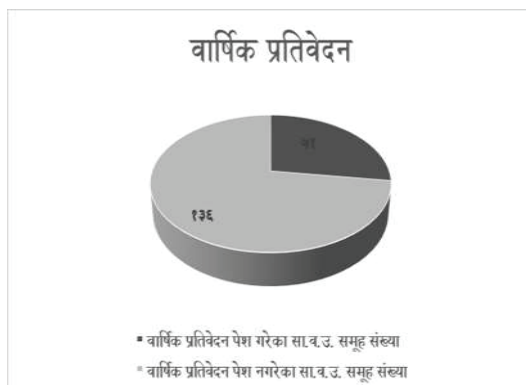
लेखा परिक्षण गराएका/नगराएका सा.व.उ.समूहको विवरण तालिका

सि.नं.	स.डि.व.का.	कूल समूह संख्या	अनुगमन गरिएको समूह संख्या	लेखा परिक्षण गराएको सा.व.उ.समूह संख्या	लेखा परिक्षण नगराएको सा.व.उ.समूह संख्या	कैफियत
१	मनहरी	१९	१९	१८	१	
२	बसामाडी	१८	१८	१५	३	
३	भैसे	२०	१९	१०	९	
४	पालुङ	३०	१८	२	१६	
५	चित्लाङ	३०	३०	४	२६	
६	इन्द्रसरोवर	३०	२७	४	२३	
७	कैलाश	२३	२३	४	१९	
८	राक्सिराङ	३६	३३	७	२६	
	जम्मा	२०५	१८७	६४	१२३	

४.१६ वार्षिक प्रतिवेदन पेश सम्बन्धी अवस्था

प्रचलित वन ऐन तथा नियमावली र कार्यान्वयन अवस्थामा रहेको सामुदायिक वन विकास मार्ग दर्शन २०७१ (संशोधित) मा उल्लेखित प्रावधान अनुसार सा.व.उ.समूहहरूले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको १ महिना भित्र सा.व.उ.समूहले सम्पन्न गरेको कृयाकलापहरूको विवरण उल्लेख गरी वार्षिक प्रतिवेदन समय मै डिभिजन वन कार्यालय लगायतका निकायहरूमा पेश गर्नुपर्ने र सो आधारमा डिभिजन वन कार्यालयले सम्बन्धित

समूहलाई सुझाव दिनुपर्ने कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था रहेको छ । तदनुरूप अनुगमन गरिएका १८७ वटा सा.व.उ.समूहहरू मध्ये ५१ वटा (२७.२७ %) सा.व.उ.समूहहरूले मात्र वार्षिक प्रतिवेदन पेश गरेको र १३६ वटा (७२.७३%) सा.व.उ.समूहहरूले वार्षिक प्रतिवेदन पेश नगरेको विवरण विश्लेषणबाट देखिन्छ । तसर्थ हालसम्म वार्षिक प्रतिवेदन पेश नगरेको सा.व.उ.समूहहरूलाई समय मै वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्नको लागि अभिप्रेरित तथा निर्दिष्ट गर्नु पर्ने देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

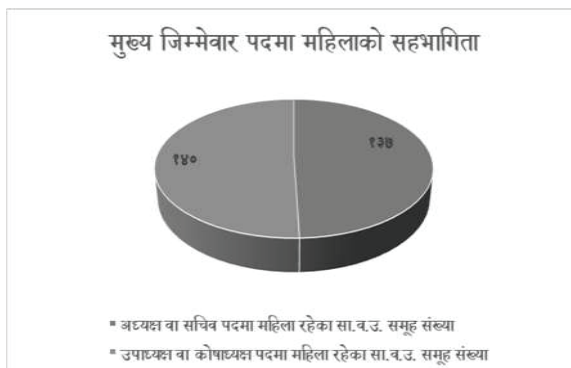

वार्षिक प्रतिवेदन पेश गरेको/नगरेको सा.व.उ.समूहकाहरूको विवरण तालिका

सि.नं.	स.डि.व.का.	कूल सा.व.उ.समूह संख्या	अनुगमन गरिएको समूह संख्या	वार्षिक प्रतिवेदन पेश गरेको सा.व.उ.समूह संख्या	वार्षिक प्रतिवेदन पेश नगरेको सा.व.उ.समूह संख्या	कैफियत
१	मनहरी	१९	१९	१८	१	
२	बसामाडी	१८	१८	१५	३	
३	भैसे	२०	१९	९	१०	
४	पालुङ	३०	१८	१	१७	
५	चित्लाङ	३०	३०	१	२९	
६	इन्द्रसरोवर	३०	२७	२	२५	
७	कैलाश	२३	२३	०	२३	
८	राक्सिराङ	३६	३३	५	२८	
	जम्मा	२०५	१८७	५१	१३६	

४.१७ मुख्य जिम्मेवार पद (अध्यक्ष वा सचिव) र (उपाध्यक्ष वा कोषाध्यक्ष) पदमा महिला पदाधिकारीको पहुँचको अवस्था :

हाल कार्यान्वयनमा रहेको सामुदायिक वन विकास मार्ग दर्शन २०८१ (संशोधित) मा उल्लेखित प्रावधान अनुसार सा.व.उ.समूहको कार्य समिति अन्तरगत अध्यक्ष वा सचिव) र (उपाध्यक्ष वा कोषाध्यक्ष) मध्ये कम्तीमा १ पदमा महिलाको सहभागितालाई अनिवार्य गरेको छ । अनुगमन गरिएका १८७ वटा सा.व.उ.समूहहरू मध्ये १३७ वटा (७३.२६ %) सा.व.उ.समूहमा महिला अध्यक्ष वा सचिव र १४० वटा (७४.८६ %) समूहमा महिला कोषाध्यक्ष वा उपाध्यक्ष रहेको विवरण विश्लेषणबाट देखिन्छ । तर ५० वटा (२६.७४ %) सा.व.उ.समूहमा महिला अध्यक्ष वा सचिव र ४७ वटा (२५.१४ %) समूहमा महिला कोषाध्यक्ष वा उपाध्यक्ष महिला नरहेको देखिन्छ । तसर्थ हालसम्म नीतिगत त्यस्ता व्यवस्था लागु नभएका सा.व.उ.समूहहरूलाई उक्त व्यवस्था कार्यान्वयनको लागि निर्दिष्ट गर्नु पर्ने देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

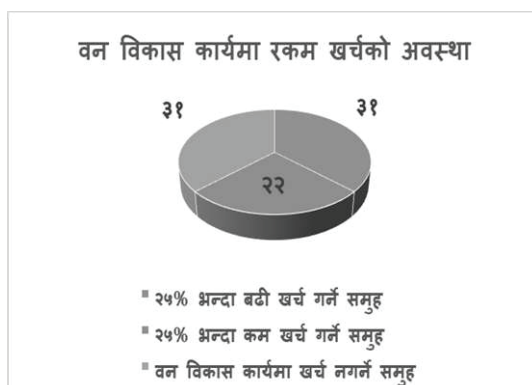

समूहको अध्यक्ष तथा सचिव पदमा महिलाको सहभागिता स्थिती विवरण तालिका

सि.नं.	स.डि.व.का.	कूल समूह संख्या	अनुगमन गरिएको समूह संख्या	अध्यक्ष तथा सचिव पदमा महिला पदाधिकारीहरूको सहभागिता (जना)		कैफियत
				अध्यक्ष/सचिव	कोषाध्यक्ष/उपाध्यक्ष	
१	मनहरी	१९	१९	१२	१७	
२	बसामाडी	१८	१८	१५	१५	
३	भैसे	२०	१९	१४	१७	
४	पालुङ	३०	१८	१६	१५	
५	चित्लाङ	३०	३०	२६	१९	
६	इन्द्रसरोवर	३०	२७	१९	२३	
७	कैलाश	२३	२३	१२	१५	
८	राक्सिराङ	३६	३३	२३	१९	
	जम्मा	२०५	१८७	१३७	१४०	

४.१८ कोष परिचालन तथा खर्च अनुपात :

सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूले कार्य योजना अनुसार आयआर्जन गरेको रकमको २५% रकम वन विकाश कार्यहरूमा र बाँकी रकम महिला तथा गरिब विपन्न वर्गको उत्थानको लागि आयमुलक, सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धी लगायत विद्यालय, बाटो, खानेपानी, विद्युत, आदी इत्यादी जस्ता सामाजिक विकास निर्माण कार्यहरूमा खर्च

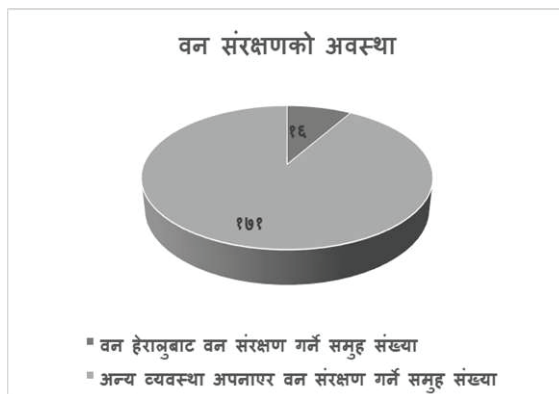
गर्नु पर्ने व्यवस्था सा.व.को मार्गदर्शन तथा सा.व.उ.समूहको आर्थिक कार्यविधि निर्देशिका, २०७३ समेत उल्लेख रहेको छ । तथापी यस डिभिजन वन कार्यालयको कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने एवं वन पैदावार विक्री लगायत विभिन्न शीर्षकमा आम्दानी गरेका कूल ८४ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरू मध्ये ३१ वटा (३६.९ %) सामुदायिक वन उपभोक्ताहरूले आम्दानीको २५% भन्दा बढी, २२ वटा (२६.२ %) सा.व.उ.स.ले २५% भन्दा कम, ३१ वटा (३६.९ %) सा.व.उ.समूहले वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यमा खर्च नगरेको तथ्यांक विश्लेषणले देखाएको छ। यसरी विश्लेषणले देखाएको विवरण अनुसार वन पैदावारको विक्री लगायत विभिन्न शीर्षकमा आम्दानी गर्ने तर वन विकास कार्यमा २५% भन्दा कम रकम वा रकम नै खर्च नगरेको सा.व.उ.समूहहरूलाई समेत सो अनुसार कोष परिचालन तथा खर्च प्रावधानको लागि कडा निर्देशन दिनुपर्ने देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

कोष परिचालन तथा खर्च अनुपात :

सि. नं.	स.डि.व.का.	कूल सा.व.उ. समूह संख्या	अनुगमन गरिएको समूह संख्या	आम्दानी गर्ने समूह संख्या	वन विकास कार्यमा रकम खर्चको अवस्था			कैफियत
					२५ प्रतिशत भन्दा बढी खर्च गरेको समूह संख्या	२५ प्रतिशत भन्दा कम रकम खर्च गरेको समूह संख्या	वन विकास कार्यमा रकम खर्च नगरेको समूह संख्या	
१	मनहरी	१९	१९	१६	७	६	३	
२	बसामाडी	१८	१८	१६	१०	५	२	
३	भैसे	२०	१९	१५	८	५	२	
४	पालुङ	२९	१८	२	१	०	१	
५	चित्लाङ	३०	३०	१२	२	०	१०	
६	इन्द्रसरोवर	३०	२७	१२	०	१	२	
७	कैलाश	२३	२३	४	०	२	२	
८	राक्सिराङ	३६	३३	७	३	३	२	
	जम्मा	२०५	१८७	८४	३१	२२	३१	

४.१९ वन संरक्षणको व्यवस्था :

अनुगमन गरिएको १८७ समूहहरूमा वनको संरक्षणको तरिका फरक फरक रहेको पाईयो । १६ वटा (११.४५%) सा.व.उ.समूहहरूले वन हेरालु राखि वनको संरक्षण गरेको र बाँकी १७१ वटा (८८.५४ %) समूहले अन्य व्यवस्था आत्मअनुसाशन, पालैपालो र समूहगत) अनुरूप वनको संरक्षण गरिरहेको कुरा विश्लेषणबाट देखिन्छ ।

सामुदायिक वन विकासको मर्मलाई हेर्ने हो भने सा.व.हरूको संरक्षणको सवालमा हरेक उपभोक्ताहरूमा मनको बार हुनु जरुरी छ । तसर्थ आत्मअनुसासन व्यवस्थालाई बढावा दिन सा.व.को उद्देश्य, फाइदा र जिम्मेवारी बोध गराउन तालिम, गोष्ठी, अन्तरक्रिया जस्ता कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

सि.नं.	स.डि.व.का.	कूल सा.व.उ.समूह संख्या	अनुगमन गरिएको समूह संख्या	वन विकास कार्यमा रकम खर्चको अवस्था		कैफियत
				हेरालुबाट वनको संरक्षण गर्ने समूह संख्या	अन्य व्यवस्था अपनाएर वनको संरक्षण गर्ने समूह संख्या (आत्मअनुसाशन, पालैपालो र समूहगत)	
१	मनहरी	१९	१९	११	८	
२	बसामाडी	१८	१८	२	१६	
३	भैसे	२०	१९	२	१७	
४	पालुङ	३०	१८	०	२५	
५	चित्लाङ	३०	३०	०	२९	
६	इन्द्रसरोवर	३०	२७	०	२८	
७	कैलाश	२३	२३	०	२०	
८	राक्सिराङ	३६	३३	१	३३	
	जम्मा	२०५	१८७	१६	१७१	

४.२० वन व्यवस्थापन तथा वन विकासका कार्यहरु :

यस डिभिजन वन कार्यालयको कार्य क्षेत्र अन्तरगतका केहिसामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरु ले वन विकासका कार्यहरु (जस्तै विरुवा उत्पादन, वृक्षारोपण, गोडमेल, वन सम्बर्द्धन, अग्नीरेखा निर्माण, गैरकाष्ठ वन पैदावार खेती/जडिबुटी खेती जस्ता कार्यक्रमहरु) सम्पन्न गरेको देखिन्छ । तथापि स्वीकृत वन कार्य योजनामा तय गरिएको वार्षिक कार्यक्रम (वन व्यवस्थापन कार्यक्रम कार्य तालिका) अनुसारका

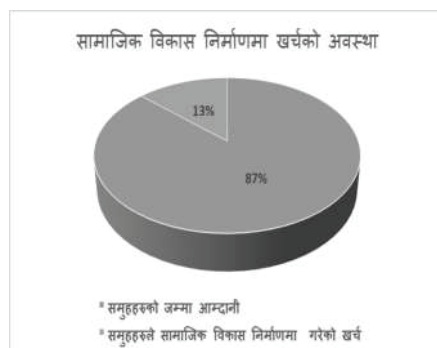
परिमाणका कार्यक्रमहरु संचालन/सम्पन्न गर्नुपर्नेमा सो अनुसार अधिकांश सा.व.उ.समूहहरुले सम्पन्न गरे, गराएको देखिदैन । अनुगमन गरिएका कूल १८७ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरु मध्ये ५३ वटा (करीब २८.३४ %) सामुदायिक वन उपभोक्ताहरुले वन व्यवस्थापन कार्यमा रकम खर्च गरेको देखिन्छ । समष्टिगत रुपमा हेर्दा वन पैदावारको विक्री लगायत विभिन्न शीर्षकमा आम्दानी गर्ने ८४ वटा समूहहरुले रु.१३३३०२८०८।४७ आम्दानी गर्न सफल भएकोमा त्यस मध्ये वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यमा ५३ वटा समूहले मात्र रु.२९५७५९६० (२१।१८%) मात्र रकम खर्च गरेको देखिन्छ । यसरी विश्लेषणले देखाएको विवरण अनुसार वन विकास कार्यमा कम्तीमा २५% रकम खर्च नगरेको सा.व.उ.समूहहरुलाई सो अनुसार कोष परिचालन तथा खर्च प्रावधानको लागि कडा निर्देशन दिनुपर्ने देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सि. नं	स.डि.व.का.	कूल सा.व.उ. स.संख्या	अनुगमन गरिएका समूह संख्या	वन व्यवस्थापन तथा वन विकास कार्यमा खर्चको अवस्था				औषत खर्च प्रतिशत
				गरिएको समूह संख्या	नगरेको समूह संख्या	आम्दानी रकम रु.	खर्च रकम रु.	
१	मनहरी	१९	१९	१३	६	७०७२००६०.४७	१५१०१२०२.२९	२१.३५
२	बसामाडी	१८	१८	१५	३	३१५९४१२५	९०१८८८०	२८.५४
३	भैसे	२०	१९	१३	६	७५७६१८६.९५	२१२५६४४.०२	२८.०५
४	पालुङ	३०	१८	१	१७	२२३९६२	८४०००	३७.५
५	चित्लाङ	३०	३०	२	२८	१६९९६४३	१७४०००	७७.६९
६	इन्द्रसरोवर	३०	२७	१	२६	५५४९४०	३०९०००	५५.६८
७	कैलाश	२३	२३	२	२१	१८५६५७५	३४२३४.५९	१.८
८	राक्सिराङ	३६	३३	६	२७	१९०७७३१७	२७२९०००	१४.३
	जम्मा	२०५	१८७	५३	१३४	१३३३०२८०९.४	२९५७५९६०.९	३३.११

४.२१ सामाजिक विकास निर्माण कार्यको अवस्था :

सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूले कार्य योजना अनुसार आय आर्जन गरेको रकमको २५% रकम वन विकास तथा वन व्यवस्थापन कार्यमा र ३५% रकम महिला तथा गरिब विपन्न वर्गको उत्थानको लागि आयमुलक, सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धी लगायतका कार्यमा खर्च गरि तत्पश्चात बांकी रहेको रकम समूहको साधारण सभाको निर्णय अनुसार

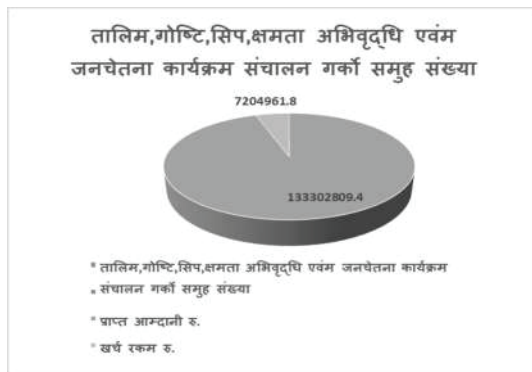
सामाजिक विकास निर्माण जस्तै:-विद्यालय, बाटो, खानेपानी, विद्युत, आदी जस्ता सामाजिक विकास निर्माण कार्यहरूमा खर्च गर्ने नीतिगत व्यवस्था रहेकोमा अनुगमन गरिएका कूल १८७ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरू मध्ये ८४ वटा (४४.९१%) समूहहरूले प्राप्त गरेको कूल आम्दानी रु.१३,३३,०२,८०८।४७ मध्ये ३८ वटा (२०.३२%) समूहले रु.२,०२,९६,९९४ (१२.९४%) रकम विभिन्न सामाजिक विकास निर्माण कार्यमा खर्च गरेको देखिन्छ । नेपाल सरकारले अख्तियार गरेको नीति अनुरूप सा.व.उ.समूहले कूल आम्दानीको ४०% को दायराभित्र रहि (वन विकास तथा आय आर्जनको २५%+३५%=६०% बाहेक) मात्र सामाजिक विकास निर्माण कार्यमा रकम खर्च गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ । यस सम्बन्धी विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सामाजिक विकास निर्माण कार्यको अवस्था

सि. नं.	स.डि.व.का.	अनुगमन गरिएका समूह संख्या	सामाजिक विकास निर्माण कार्यमा खर्चको अवस्था					औषत खर्च प्रतिशत
			आम्दानी गर्ने समूह संख्या	विकास निर्माणमा सहभागी समूह संख्या	विकास निर्माणमा सहभागी नभएको समूह संख्या	आम्दानी रकम रु.	सामाजिक विकास निर्माणमा खर्च रकम रु.	
१	मनहरी	१९	१६	९	१०	७०७२००६०.४७	१५१०१२०२	२१.३५
२	बसामाडी	१८	१६	१३	५	३९५९४१२५	२६१५८०५	८.२७
३	भैसे	१९	१५	५	१४	७५७६१८६.९५	३४०८०९	४.४९
४	पालुङ	१८	२	१	१७	२२३९६२	६४००००	
५	चित्लाङ	३०	१२	३	२७	१६९९६४३	९५००	०.५५
६	इन्द्रसरोवर	२७	१२	१	२६	५५४९४०	१०५००	१.८९
७	कैलाश	२३	४	२	२१	१८५६५७५	१७९१७८	९.६५
८	राक्सिराङ	३३	७	४	२९	१९०७७३१७	१४०००००	७.३३
	जम्मा	१८७	८४	३८	१४९	१३३३०२८०९.४	२०२९६९९४	

४.२२ समूहका उपभोक्ताहरुको लागि वन व्यवस्थापन तथा क्षमता अभिवृद्धि (तालिम/गोष्ठी/भ्रमण/सीप) का लागि संचालित कृयाकलापहरुको अवस्था :

सा.व.उ.समूहले आफ्नो सा.व.भित्र रहेका खास गरेर महिला, विपन्न, गरिव उपभोक्ताको क्षमता अभिवृद्धि तथा आय आर्जन एवम् सीप विकासका लागि उपभोक्ताको चाहना अनुसारका कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुपर्ने हुन्छ । तदनुरूप अनुगमन गरिएका १८७ वटा सा.व.उ.स.हरु मध्ये ८४ वटा

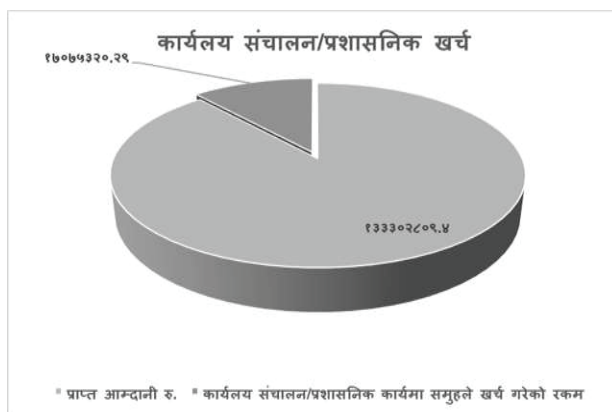
समूहहरुले रु. १३३३०२८०९.४ आम्दानी गरेको देखिन्छ, र त्यस मध्ये ३५ (४१.६६%) सा.व.उ.स.ले रु. ७२०४९६१.८ (५.४० %) रकम खर्च गरी वन व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम/गोष्ठी, सीप तथा क्षमता अभिवृद्धि एवम् जनचेतना लगायतका कार्यक्रमहरु संचालन गरेको देखिन्छ । त्यस सम्बन्धी विवरण निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिम/गोष्ठी/अध्ययन भ्रमण संचालित कृयाकलापहरुको अवस्था :

सि. नं	स.डि.व.का.	कुल सा.व.उ.स. संख्या	आम्दानी गर्ने समूह संख्या	प्राप्त आम्दानी रकम रु.	तालिम/गोष्ठी, सीप/ क्षमता अभिवृद्धि एवम् जनचेतना कार्यक्रम संचालन गरेको समूह संख्या	खर्च रकम रु	खर्च प्रतिशत
१	मनहरी	१९	१९	७०७२००६०.४७	१४	१०५८०८९	१.४९
२	बसामाडी	१८	१८	३१५९४१२५	१२	५५८०८७२.८	१७.६६
३	भैसे	२०	१९	७५७६१८६.९५	३	१२८५००	१.६९
४	पालुङ	३०	१८	२२३९६२	१	५०००	२.२३
५	चित्लाङ	३०	३०	१६९९६४३	२	१२५००	०.७३
६	इन्द्रसरोवर	३०	२७	५५४९४०	०	०	०
७	कैलाश	२३	२३	१८५६५७५	०	०	०
८	राक्सिराङ	३६	३३	१९०७७३१७	३	४२००००	२.२०
	जम्मा	२०५	१८७	१३३३०२८०९.४	३५	७२०४९६१.८	३.२५

४.२३ समूहको कार्यालय संचालन अवस्था तथा प्रशासनिक खर्च विवरणः

सा.व.उ.समूह प्रचलित ऐनद्वारा अधिकार प्राप्त एउटा स्वशासित संस्था भएकोले विधानले तोके अनुसार हरेक सा.व.उ.समूहले नियमित मासिक तथा साधारण सभा बस्नु जरुरी छ । सक्षम सा.व.उ.स.ले आवश्यकता अनुसार कर्मचारी (प्राविधिक/कार्यालय सहयोगी) राखेमा सुनमा सुगन्ध जस्तो हुन्छ । समूहले कार्यालय संचालनको

क्रममा आवश्यक पर्ने विभिन्न किसिमका मसलन्दहरु खरीद तथा बैठक समारोह (साधारणसभा) लगायतका कृयाकलापहरु पनि संचालन गरेको हुन्छ । समष्टिगत रुपमा हेर्दा वन पैदावार सदुपयोग गर्ने समूहहरुमा नियमित बैठक तथा साधारण सभा हुने र त्यस्ता समूहहरुले नियमित रुपमा कार्यालय संचालन गर्ने हुनाले प्रशासनिक तथा कार्यालय संचालनमा तुलनात्मक रुपमा बढी खर्च गरेको देखिन्छ । सोही अनुरूप अनुगमन गरिएका १८७ वटा समूहहरु मध्ये ८४ वटा समूहहरुले कूल आम्दानीको रु. १७०७५३२०.२९ (१२.८० %) रकम कार्यालय संचालन अर्थात प्रशासनिक खर्च गरेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

कार्यालय संचालन/प्रशासनिक खर्च सम्बन्धि विवरण तालिका :

सि.नं.	स.डि.व.का.	कूल समूह संख्या	अनुगमन गरिएको समूह संख्या	प्राप्त आम्दानी रकम रु.	प्रशासनिक कार्यमा रकम खर्च गर्ने समूह संख्या	कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक कार्यमा समूहले खर्च गरेको रकम	खर्च प्रतिशत
१	मनहरी	१९	१९	७०७२००६०.४७	१६	७२२४८२२.१९	१०.२१
२	बसामाडी	१८	१८	३१५९४१२५	१५	७८९९६१६	२५
३	भैसे	२०	१९	७५७६१८६.९५	१५	१३८३००७	१८.२५
४	पालुङ	३०	१८	२२३९६२	२	२०२५७	९.०४
५	चित्लाङ	३०	३०	१६९९६४३	७	२१०४८८	१२.९९
६	इन्द्रसरोवर	३०	२७	५५४९४०	२	३३०००	५.९४
७	कैलाश	२३	२३	१८५६५७५	४	५०१४०.१	२.७०
८	राक्सिराङ	३६	३३	१९०७७३१७	५	२५४०००	१.३३
	जम्मा	२०५	१८७	१३३३०२८०९.४	६६	१७०७५३२०.२९	१०.६८

४.२४ सामुदायिक वन क्षेत्रभित्र पानीको मुहान तथा मूलहरुको अवस्था :

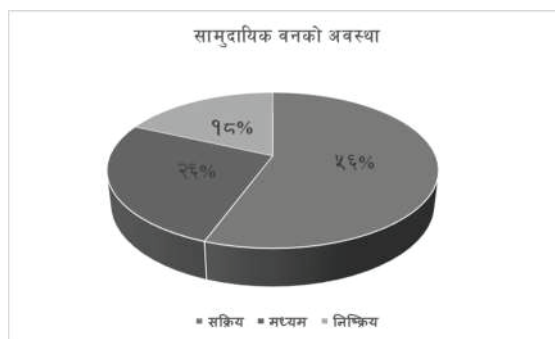
यस डिभिजन अन्तरगत विगतमा अनुगमन गरिएका सामुदायिक वनहरुमध्ये ८६ वटा (४४.७ %)सामुदायिक वन क्षेत्रहरुमा ४१६ वटा पानीका मूहान/मूल रहेको देखिन्छ । कतिपय स्थानको त्यस्ता पानीको श्रोतको उचित व्यवस्थापनका अभावमा क्रमिक रुपमा मूल सुक्दै गएको अवस्था रहेको छ । तसर्थ सा.व.क्षेत्रभित्र रहेका पानीका मुहान/मूललाई उचित व्यवस्थापन गरी दीगोपना कायम राख्न स्वीकृत वन कार्य योजना अनुसार समूहको नियमित कृयाकलाप भित्र नै पर्ने गर्दछन् । तसर्थ सा.व.क्षेत्रभित्र रहेका पानीका मूहान/मूलहरुको नियमित संरक्षण तथा व्यवस्थापनका लागि सम्बन्धित सा.व.उ.समूहहरुले आवश्यकता अनुसारका कृयाकलापहरु संचालन गर्नुपर्ने जरुरी देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

सा.व.क्षेत्रभित्र रहेका पानीका मूहान/मूल सम्बन्धी विवरण विवरण

सि.नं.	स.डि.व.का.	पानीको मुहान/मूल रहेको समूह संख्या	मुहान/मूल संख्या	कैफियत
१	मनहरी	१०	१५	
२	बसामाडी	१०	८७	
३	भैसे	८	२०	
४	पालुङ	५	१५	
५	चित्लाङ	१२	५५	
६	इन्द्रसरोवर	१९	१८७	
७	कैलाश	९	१६	
८	राक्सिराङ	१३	२१	
	जम्मा	जम्मा	४१६	

४.२५ विश्लेषण अनुसार सामुदायिक वनको अवस्था (सक्रिय/मध्यम/निस्कृय) :

यस महल अन्तरगत सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुको साधारण सभा, कार्य समितिको नियमित/मासिक बैठक, समूहको संस्थागत विकास (आफ्नो भवन), आर्थिक कारोबारको किसिम (बैंक मार्फत वा सोझै), कोष परिचालन तथा खर्चको अनुपात २५% रकम वन विकास कार्यमा खर्च गरेको/नगरेको), लेखा परिक्षण गराएको

नगराएको, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पेश गरेको नगरेको लगायतका विविध कुराहरुलाई मूल्यांकन विधिको औजारको रुपमा आधार लिई अनुगमन गरिएका १८७ वटा समूहहरुको विश्लेषण गर्दा १०४ वटा (५५.६१%) सा.व.उ.समूह सकृय, ४९ वटा (२६.२१%) सा.व.उ.समूह मध्यम (

संतोषजनक) र ३४ वटा (१८.१८%) सा.व.उ.समूह निस्कृय अवस्थाको दायरा भित्र परेको देखिन्छ । तसर्थ मध्यम र निस्कृय स्तरको दायरामा परेका सा.व.उ.समूहहरूलाई स्वीकृत वन कार्ययोजनामा भएको व्यवस्था तथा नेपाल सरकारले लागु गरेका कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थालाई कडाईका साथ पालन र स्वीकृत वन कार्य योजनाको कार्यान्वयन गर्न गराउन निर्देशन दिन नितान्त जरुरी रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सा.व.उ.समूहको अवस्था विश्लेषण विवरण तालिका

सि.नं	स.डि.व.का.	कूल सा.व.उ. स.संख्या	अनुगमन गरिएका समूह संख्या	सा.व.उ.समूहको अवस्था			कैफित
				सकृय	मध्यम (सन्तोषजनक)	निस्कृय	
१	मनहरी	१९	१९	१४	४	१	
२	बसामाडी	१८	१८	१२	४	२	
३	भैसे	२०	१९	१०	६	३	
४	पालुङ	३०	१८	८	५	५	
५	चित्लाङ	३०	३०	११	१२	७	
६	इन्द्रसरोवर	३०	२७	१३	९	५	
७	कैलाश	२३	२३	११	३	९	
८	राक्सिराङ	३६	३३	२५	६	२	
	जम्मा	२०५	१८७	१०४	४९	३४	

मुलुककै अन्न भण्डारको रूपमा सुविख्यात तराई र भित्री मधेशको कृषि उत्पादनमा सहयोगी चुरेक्षेत्र र यसक्षेत्रका प्राकृतिक सतपडाहरूको संरक्षण गरी आफू बाँची र भावी पुस्तालाई सरक्षित भविष्य प्रदान गरौं ।

“चुरेलाई बुझौं र बुझऔं”

भाग-५

५.१ निष्कर्ष तथा सुभाव :

आ.व.२०८१/०८२ मा सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम अनुसार डिभिजन वन कार्यालय राप्ती, मनहरी अन्तरगतको सामुदायिक वनको अनुगमन तथा प्रतिवेदन तयार गर्ने सन्दर्भमा आ.व.२०८०/०८१ सम्म हस्तान्तरीत २०५ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको लागि वन विभागले तोकेको ढाँचाको अनुगमन फाराम उपलब्ध गराई सम्बन्धित सब डिभिजन वन कार्यालयका वन प्राविधिक कर्मचारी मार्फत अनुगमन कार्य भई प्राप्त हुन आएको विवरणहरूलाई केलाएर हेर्दा र सो को मूल्यांकन गर्दा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरू सुधारात्मक रूपमा अगाडी बढेको देखिन्छ ।

सामुदायिक वनको संरक्षण व्यवस्थापनमा प्रत्यक्ष रूपले सकारात्मक प्रभाव परिरहेको र आर्थिक व्यवस्थापनमा सक्रियता बढिरहेको देखिन्छ । प्रत्येक सामुदायिक वनमा सहभागितात्मक प्रणालीको विकास हुदै गएको साथै वन संरक्षण प्रणालीमा सुधार हुदै गएकोले पुनरुत्पादनको बृद्धि हुदै गएको देखिन्छ । काठ दाउरा लगायतका वन पैदावारहरूको वितरणमा सुलभ तरिकाले आपूर्ति भईरहेको छ ।

गैर सरकारी तथा स्थानिय निकायहरूको समन्वय तथा सहयोगमा एककृत रूपमा कार्यक्रम संचालन गरि समूहमा आबद्ध गरिब, विपन्न, महिला तथा पिछडीएका वर्गहरूको आय आर्जन बढाउने कार्यलाई टेवा पुग्ने खालका कार्यक्रमहरू संचालन गर्नु पर्ने देखिनुको साथै निम्नानुसारका कार्यहरूलाई आत्मसात गरि अगाडी बढनु पर्ने देखिन्छ ।

५.१.१ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूलाई सुभाव :

- हरेक क्षेत्रमा अग्नी नियन्त्रण सञ्जालको स्थापना गरि उपभोक्ताहरूलाई सकृय रूपमा परिचालनको व्यवस्था मिलाई वनलाई डढेलोबाट बचाउने ।
- वैज्ञानिक वन व्यवस्थापनको अवधारणामा वनको सकृय व्यवस्थापन तथा विकास गर्ने ।
- लोपोन्मुख तथा बहुमूल्य प्रजातिका वनस्पति तथा जडिबुडीको विशेष रूपमा संरक्षणको व्यवस्था मिलाउने ।
- विशेष गरेर सा.व.भिन्न पाउने लोपोन्मुख तथा संरक्षित वन्यजन्तुहरूको संरक्षण तथा पानी खाने मुहान/मूलहरूको विशेष संरक्षण गर्ने । सम्भव भएमा

वन्यजन्तुहरुलाई पानी खान सहजताको लागि वन क्षेत्रभित्रै ठाउँ ठाउँमा साना साना पोखरी निर्माण गर्ने ।

- बैकल्पिक श्रोतको विकास गरि वन माथिको निर्भरता कम गर्दै जाने ।
- वनक्षेत्र भित्र खुला चरिचरन मुक्त गर्ने र आगलागी (वन डढेलो) बाट वनलाई बचाउन पूर्व तयारी प्रति सचेत हुने ।
- चुरे क्षेत्रमा पर्ने अति सम्बेदनशिल क्षेत्रमा रहेको सामुदायिक वनहरुबाट न्यूनतम आवश्यकता परिपूर्ति प्रति केन्द्रित भई वन पैदावार संकलन तथा सदुपयोग गर्ने र सो को लागि अन्य बैकल्पिक श्रोतको विकास गर्ने ।
- समूहहरुले अनिवार्य रुपमा वर्षेनी लेखा परिक्षण गराई समय मै वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन डि.व.का.मा पेश गर्ने ।
- समूहहरुको कोष परिचालन गर्दा समूह भित्रको गरिब, विपन्न तथा महिला वर्गलाई बढी भन्दा बढी फाइदा पुग्ने किसिमले लक्षित गरि कार्यक्रम तय तथा कार्यान्वयन गर्ने ।
- प्रचलित नीति नियम अनुसार कार्य समितिमा अध्यक्ष वा सचिव पद मध्ये कुनै एकमा अनिवार्य रुपमा महिलाको सहभागिता गराउने ।
- खाता संचालनमा एक जना महिला पदाधिकारीको अनिवार्य रुपमा व्यवस्था गर्ने ।
- वन विकास तथा वन व्यवस्थापन कार्य र गरिबी न्यूनिकरण कार्यमा सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मार्ग दर्शनले तोके अनुसारको अनुपातमा कोष परिचालन तथा रकम खर्च गर्ने ।
- सामाजिक विकास निर्माणको साथै वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्य समेतमा त्यति कै जोड दिने ।
- सक्षम सा.व.उ.समूहहरुले आफ्नो कार्यालय भवनको व्यवस्था गर्ने ।
- स्वीकृत विधान अनुसार तोकिएको समयमा र संख्यात्मक हिसाबमा अनिवार्य रुपमा साधारण सभा तथा कार्य समितिको बैठक सम्पन्न गर्ने ।

५.१.२ सम्बन्धित सब डिभिजन वन कार्यालयहरुलाई सुझाव :

- Data को विश्वसनीयता तथा पूर्णता जति बलियो हुन्छ, त्यसबाट निकालिएका विश्लेषण तथा निश्कर्षहरु पनि त्यति नै भरपर्दो हुन्छ । तथापी प्राप्त हुन आएका त्यस्ता कतिपय समूहको Record विवरणहरु अस्पष्ट, अपुरो र केरमेट भए गरेको देखिएको हुदाँ त्यस्ता विवरणहरु बुझ्नमा कठिनाई हुदाँ यसले समग्र अनुगमनको निश्कर्षमा समेत प्रभाव पार्न सक्ने देखिन्छ । तसर्थ स.डि.व.का.प्रमुखहरुले फाराम रुजु गर्ने क्रममा त्यस तर्फ गम्भिर हुनुपर्ने देखिएकोले आगामी दिनमा त्यसलाई सुधार गर्दै जानुपर्ने देखिन्छ ।

- Data संकलनको क्षमताको सवालमा भन्ने हो भने लेखपढ गर्न सक्ने र सकृय वन रक्षकहरुबाट भरिएका फारामहरु तुलनात्मक रुपमा सन्तोषजनक देखिएको तर कतिपय फारामहरु अस्पष्ट, अधुरा विवरण, मेल नखाने विवरण (जस्तै : साधारण सभा १२ पटक बसेको, कार्य समितिको बैठक २ पटक बसेको, साधारण सभा वा कार्य समितिको बैठक बसेको तर उपस्थिति उल्लेख नभएको.....आदी इत्यादी) र केरमेट गरिएको अवस्था पाईएकोले त्यस्ता फारामहरुका Data ले समग्र विश्लेषणलाई प्रभाव नपारेको होला भन्न सकिन्छ । तसर्थ आगामी दिनहरुमा अनुगमन मूल्याङ्कन फाराम भर्ने कार्यमा जिम्मेवारी सुम्पिने कर्मचारीलाई स.डि.व.का. प्रमुखले फाराम भर्ने तरिका सम्बन्धमा अनुगमन फाराममा उल्लेखित बुदांगतहरुको बारेमा बुदांगत छलफल गरेर कार्यको शुरुवात गर्दा वा गराउँदा स्पष्ट हुने देखिन्छ ।
- सम्बन्धित सब डिभिजन वन कार्यालयहरुले आ-आफ्नो क्षेत्र अन्तरगतको सा.व.उ.स./कबुलियती वन/धार्मिक वन/नीज वन तथा विकास निर्माण लगायतका क्रियाकलापहरुको आवश्यक विवरण भर्नुको प्रोफाइल तयार पार्ने र अद्यावधिक गर्दै जानुपर्ने देखिएको ।
- समूहहरुले अनिवार्य रुपमा वर्षेनी लेखा परिक्षण गराई समय मै वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहितका कागजातहरु डि.व.का.मा पेश गर्नु पर्ने कानूनी प्रकृया कार्यान्वयनको लागि आ-आफ्नो स.डि.व.का.अन्तर्गत सा.व.उ.स.हरुलाई आर्थिक वर्ष समाप्ती लगत्तै पत्राचार गरि अभिप्रेरित गर्नु पर्ने ।
- माथि उल्लेखित सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुलाई दिईएको सुझाव कार्यान्वयनमा समन्वयात्मक भूमिका खेल्ने ।
- नीति निर्देशनका कुराहरु र स्वीकृत वन कार्य योजना पूर्ण रुपमा लागु तथा कार्यान्वयन गराउन अभिप्रेरित र सहजिकरण गर्ने ।
- समूहबाट संचालन हुने साधारण सभामा स.डि.व.का.को तर्फबाट प्रतिनिधिको रुपमा अनिवार्य उपस्थितिको व्यवस्था मिलाउने र सहजिकरण गर्ने ।
- आफ्नो स.डि.व.का.अन्तर्गतका अडिट नगर्ने, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पेश नगर्ने, साधारण सभा नगर्ने समूहहरुको सूची बनाई समूहलाई उक्त कार्यहरु गर्न सहजिकरण गर्ने ।
- कार्य योजना नविकरण हुन बांकी सा.व.उ.समूहको सूची तयार पारी क्रमशः वन कार्य योजनाको नविकरण गर्दै जाने ।
- प्रत्येक पटकको Field Visit मा समूहलाई लिखित सुझाव दिने ।
- जिल्लाका २०५ गोटा सा.व.उ.समूहहरुले किन साधारण सभा गर्न सकेका छैनन् ? साधारण सभा गर्न नसक्ने सा.व.मा सम्बन्धित सब डिभिजन वन कार्यालयका कर्मचारीले स्थलगत भ्रमण गरी तत्काल कारण पत्ता लगाई समस्या समाधान गरी साधारण सभा राख्न सहजिकरण गर्ने ।

- धेरै सा.व.उ.समूहमा समितिको बैठक बसेको देखिदैनन् । प्रत्येक स.डि.का. मार्फत Follow up गरी सहजिकरण गर्नु पर्ने र त्यसबाट सिकेका पाठ लिपिबद्ध गर्नुपर्ने ।
- त्यस्तै १२३ गोटा समूहले लेखा परिक्षण नगराएको देखिएकोले त्यस्ता समूहहरूलाई अविलम्ब लेखा परिक्षण गराउन निर्देशन दिने ।
- वार्षिक प्रतिवेदन नबुझाउने समूहहरूलाई अविलम्ब वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्न सहजिकरण गर्ने ।
- ६१ वटा सा.व.क्षेत्रभित्र ४१४ वटा पानीका मूलहरू रहेको विवरण प्राप्त हुन आउकोले सम्बन्धित समूहको वन कार्य योजनामा पानीको मूल संरक्षण सम्बन्धि प्रावधान राखि पानीको मूल संरक्षण कार्यमा अभिप्रेरित गर्ने ।
- पानीको मूलको GPS Location लिई जिल्लामा नाम सहित पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

५.१.४ डिभिजन वन कार्यालयलाई सुझाव :

- कार्यान्वयनमा रहेको अनुगमन मूल्याङ्कन Formate अनुसारको Software Design गरि लागु गराउँदा वस्तुपरक हुन सक्ने ।
- Data को विश्वसनीयता तथा पूर्णताको सवालमा भन्ने हो भने भरेर ल्याएको Data को विश्वसनीयता जति बलियो हुन्छ त्यसबाट निकालिएका विश्लेषण तथा निष्कर्षहरू पनि त्यति नै भरपर्दो हुन्छ । यदपी डि.व.का. आफैले तयार गरेको त्यस्ता कतिपय समूहको Record विवरणहरू अद्यावधिक नभएको (नविकरण हुँदाको बखत थपघट भएको क्षेत्रफल, घरधुरी संख्या आदि) देखिँदा यसले समग्र अनुगमनको निष्कर्षमा समेत प्रभाव पार्न सक्ने देखिन्छ । त्यस्ता समस्या न्युनिकरणका लागि रेकर्ड विवरणहरू दुरुस्त अवस्थामा अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- Data संकलनको क्षमताको सवालमा भन्ने हो भने लेखपढ गर्न सक्ने र सक्रिय वन रक्षकहरूबाट भरिएका फारामहरू तुलनात्मक रुपमा सन्तोषजनक देखिन्छन् तर कतिपय फारामहरू अस्पष्ट, अधुरा विवरण भरिएको र केरमेट गरिएको अवस्था पाईएकोले त्यस्ता फारामहरूका Data ले समग्र विश्लेषणलाई प्रभाव नपारेको होला भन्न सकिन्न । तसर्थ आगामी दिनहरूमा अनुगमन मूल्याङ्कन फाराम भर्ने जिम्मेवारी सुम्पिनु भन्दा अगाडी नै कम्ती हरेक स.डि.व.का.को १/१ जना वन रक्षक कर्मचारीलाई कोचिङ्गको व्यवस्था मिलाउने र सिकेर गएका वन रक्षक कर्मचारीले आफ्नो स.डि.व.का.अन्तरगतका अरु कर्मचारी/साथीभाईहरूलाई सो सम्बन्धी ज्ञान दिदां फारामहरू स्पष्ट तथा तथ्यपरक हुने विश्वास लिएकोले सो सम्बन्धी व्यवस्था मिलाउन आवश्यक देखिएको ।

अनुसूची- १
डिभिजन वन कार्यालय राप्ती,मनहरी
आ.व.२०८१/०८२ सम्म हस्तान्तरित सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको विवरण
सामुदायिक वनहरुको विवरण

सि.नं	सामुदायिक वनको नाम	स्थानिय तह	समूह दर्ता मिति	सा.बा हस्तान्तरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	सामुदायिक वन व्यवस्थापन कार्योजना अनुसार					जनसंख्या	
									दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	तोरुका सल्लाघारी	थाहा न.पा. १२	२०५६/७/१८	२०५६/७/१८	४०.१३	खोटेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाफ, कटुस	प्राकृतिक	ठिकै	१	७०	४	७५	२२४	२०९	४३३
२	कालीदेवी	थाहा न.पा.११	२०५९/३/२९	२०५९/३/२९	५७.१०	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाफ, कटुस	प्रा./ वृक्षारोपण	राम्रो	०	९३	०	९३	३१०	२७९	५८९
३	खानीगाड	थाहा न.पा. १	२०५६/५/१५	२०५६/५/१५	३१.२६	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाफ, कटुस	प्रा./ वृक्षारोपण	राम्रो	०	८४	१०	९४	२८४	३२७	६१०
४	रमाइलोडाडा	थाहा न.पा. १	२०५८/३/३१	२०५८/३/३१	२९.१०	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाफ, कटुस	प्रा./ वृक्षारोपण	राम्रो	०	२०	१०	३०	८०	२६१	१७४
५	भक्तमेश्वरी	थाहा न.पा. १	२०५९/७/२५	२०५९/७/२५	१७.४०	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाफ, कटुस	प्रा./ वृक्षारोपण	ठिकै	०	८५	०	८५	२८९	२६९	५५०
६	डोबदह	थाहा न.पा. १	२०५९/७/२५	२०५९/७/२५	७.५०	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाफ, कटुस	प्रा./ वृक्षारोपण	राम्रो	०	८०	०	८०	२८९	२६९	५५०
७	कोटशुम्की	थाहा न.पा. १	२०६२/११/१	२०६२/११/१	१३०.७०	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाफ, कटुस	प्रा./ वृक्षारोपण	राम्रो	०	१७३	९	१८२	५७०	६९९	११८९
८	चूलीप्राण	थाहा न.पा. ६	२०५३/१/३	२०५३/३/३०	१२७.५२	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाफ, कटुस	प्रा./ वृक्षारोपण	राम्रो	०	१४	१०३	११७	३०९	३३२	६४१
९	लामीडाडा	थाहा न.पा. ६	२०५८/३/३	२०५८/३/३	९.८०	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाफ, कटुस	प्रा./ वृक्षारोपण	राम्रो	२७	३	८८	११८	३२४	३२७	६५१
१०	बज्रवाराही	थाहा न.पा. ६	२०५८/३/३	२०५८/३/३	४४.६०	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाफ, कटुस	प्रा./ वृक्षारोपण	राम्रो	९	१२२	०	१३१	४९७	५३३	१०३०

सामुदायिक वन व्यवस्थापन कार्योजना अनुसार															
सि.नं	सामुदायिक वनको नाम	स्थानिय तह	समुह दर्ता मिति	सा बा हस्तान्तरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	घरघुरी			जस्तैख्या			
									दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
११	भट्टवाल	थाहा न.पा. ६	२०४८/३/३१	२०४८/३/३१	२११.६७	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाभ्र, कटुस	प्रा. वृक्षारोपण	राम्रो	२४	१२३	२०९	३५६	१००२	१०३०	२०३२
१२	नमूनाडाडा	थाहा न.पा. १	२०४९/७/२५	२०४९/७/२५	२.९२	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाभ्र, कटुस	प्रा. वृक्षारोपण	राम्रो	०	१०७	०	१०७	३००	२९७	५९७
१३	दोभानखोला	थाहा न.पा. १	२०४९/७/२५	२०४९/७/२५	८०.३३	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाभ्र, कटुस	प्रा. वृक्षारोपण	राम्रो	०	२६६	०	२६६	७४८	७४८	१२९४
१४	सिस्नेरी कट्टोजे	थाहा न.पा. ६	२०६७/१/१४	२०६७/१/१४	२०८.७४	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाभ्र, कटुस	प्रा. वृक्षारोपण	राम्रो	०	२९९	५३	२७८	८६०	९०८	१७६८
१५	विसिन्खेल	थाहा न.पा. १०	२०४९/१/११	२०४९/१/११	२९७.८८	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाभ्र, कटुस	प्रा. वृक्षारोपण	राम्रो	३	१२६	१०२	२३१	७६१	७६१	१४९२
१६	नोलगाउ	थाहा न.पा. १०	२०४९/१/११	२०४९/१/११	२८.६५	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाभ्र, कटुस	प्रा. वृक्षारोपण	राम्रो	०	५९	१	६०	२०७	२२३	४३०
१७	विरुवा वन	थाहा न.पा. १०	२०४९/१/११	२०४९/१/११	६१.००	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाभ्र, कटुस	प्रा. वृक्षारोपण	राम्रो	०	२२१	६	२२७	७७३	७८३	१५५६
१८	विचारीथोक	थाहा न.पा. ९	२०४३/३/३१	२०४३/३/३१	१४.६३	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाभ्र, कटुस	प्रा. वृक्षारोपण	राम्रो	०	०	२८	२८	८५	८७	१७२
१९	चौमाढडाडा गोलिखपाखा	थाहा न.पा. १०	२०४३/३/३१	२०४३/३/३१	३६.७६	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाभ्र, कटुस	प्रा. वृक्षारोपण	राम्रो	४४	१७७	०	२२१	८२८	९८७	१८१५
२०	रुपासीघारी	थाहा न.पा. १०	२०४३/३/३१	२०४३/३/३१	१.३८	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाभ्र, कटुस	प्रा. वृक्षारोपण	राम्रो	२	६८	९३	१६३	६०९	५४५	११६४
२१	नाकीपर्वत	थाहा न.पा. ९	२०४३/३/३१	२०४३/३/३१	११४.२२	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाभ्र, कटुस	प्रा. वृक्षारोपण	राम्रो	४	८६	५५	१४५	४२७	४७५	९०२
२२	श्रीपटी	थाहा न.पा. १०	२०४५/३/२४	२०४५/३/२४	२.१३	गोब्रेसल्ला, उतिस, चिलाउने, बाभ्र, कटुस	प्रा. वृक्षारोपण	राम्रो	०	३५	०	३५	११५	११८	२३३

सि.नं	सामुदायिक वनको नाम	स्थानिय तह	समुह दर्ता मिति	सा बा हस्तान्तरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	घरघुरी				जनसंख्या	
									दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	महिला	पुरुष
२३	हिटी	थाहा न.पा. १०	२०५६/११/२६	२०५६/११/२६	१.४३	गोब्रेसल्ला, उत्तिस, चिलाउने, बाभ्रु, कटुस	प्रा. वृक्षारोण	राम्रो	०	३५	०	३५	११५	११८
२४	मार्गिन	थाहा न.पा. ९	२०५८/३/३	२०५८/३/३	११४.५५	गोब्रेसल्ला, उत्तिस, चिलाउने, बाभ्रु, कटुस	प्रा. वृक्षारोण	राम्रो	४०	११०	५१	२८१	११३५	११७१
२५	महाचूनी	थाहा न.पा. ९	२०५८/३/३	२०५८/३/३	२४२.१५	गोब्रेसल्ला, उत्तिस, चिलाउने, बाभ्रु, कटुस	प्रा. वृक्षारोण	राम्रो	५	२२७	६२	२९४	१००५	९४२
२६	मिलिन्चो	थाहा न.पा. ९	२०५८/३/३	२०५८/३/३	१३०.००	गोब्रेसल्ला, उत्तिस, चिलाउने, बाभ्रु, कटुस	प्रा. वृक्षारोण	राम्रो	०	२१४	५९	२७३	१११६	१०७६
२७	तिमाज	थाहा न.पा. ९	२०५८/३/३	२०५८/३/३	१०.००	गोब्रेसल्ला, उत्तिस, चिलाउने, बाभ्रु, कटुस	प्रा. वृक्षारोण	राम्रो	०	३६	५	४१	१५१	१४५
२८	चन्द्रागिरी	थाहा न.पा. ९	२०७१/१०/२१	२०७१/१०/२१	१५५.६०	गोब्रेसल्ला, उत्तिस, चिलाउने, बाभ्रु, कटुस	प्रा. वृक्षारोण	राम्रो	०	७४	९	८३	२६४	२६२
२९	कालीबञ्जार	थाहा न.पा. १०	२०६५/१२/६	२०७३/२/२०	६४.१८	गोब्रेसल्ला, उत्तिस, चिलाउने, बाभ्रु, कटुस	प्रा. वृक्षारोण	राम्रो	१२	१०२	३	११७	३००	२९९
३०	बोके वह	भिमफेदी १	२०५६/१२/१४	२०५६/१२/१४	१५९.६७	चिलाउने, साल	प्राकृतिक			१०४	८	११२	३२८	३२७
३१	पार्वती महिला	भिमफेदी १	२०६२/१०/३०	२०६२/१०/३०	२२८.६६	चिलाउने, साल	प्राकृतिक		०	३६	०	३६	८८	१११
३२	सालघारी	भिमफेदी १	२०५४/०३/३०	२०५४/०३/३०	१८१.३२	साल, अरुना, चिलाउने, कटुस	प्राकृतिक	राम्रो				१०३	३२६	६६२
३३	बग्रेचौर	भिमफेदी १	२०६१/१/२४	२०६१/१/२४	३९९.१५	साल, अरुना, चिलाउने, बोटधगेरो, भलायो	प्राकृतिक	ठिकै				०		०
३४	दरवार डाँडा	भिमफेदी १	२०५८/१/१८	२०५८/१/१८	२९९.६५	साल, साज, चिलाउने, कटुस	प्राकृतिक	राम्रो	०	१६७	१६	१८३	५५४	५८०
३५	मुन्दरीमाई	भिमफेदी २	२०६३/१२/१५	२०६३/१२/१५	८१.००							०		०
३६	आफ्नै	भिमफेदी २	२०५५/१/६	२०५५/१/६	२८३.७७	साल, सल्ला, चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै	१७	९५	२७	१३९	४६६	३८७

सि.नं	सामुदायिक वनको नाम	स्थायी तह	समुह दर्ता मिति	सा बा हतान्तरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	घरघुरी				जनसंख्या	
									दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा	महिला	पुरुष
३७	रिठ्ठे	भिमफेदी २	२०६२/१२/२९	२०६२/१२/२९	४१०.६६	साल, चिलाउने, कटुस	प्राकृतिक तथा चौडापाते	ठिकै				१०५	३७९	७५२
३८	अघेरी बाग	भिमफेदी २	२०५४/०३/३०	२०५४/०३/३०	३६.२५							०		०
३९	कालिका चण्डिका	भिमफेदी २	२०५४/१/०६	२०५४/१/०६	८०१.५०	चाँप, साल, कटुस, चिलाउने			०	९३	६९	१६२	४३४	९००
४०	गुण्डिङ्ग	भिमफेदी १	२०५३/३/३०	२०५३/३/३०	१२८.७३	साल, खोटेसल्ला चिलाउने र जामुन	प्राकृतिक तथा वृक्षारोपण	राम्रो	५	५७	३	६५	१६४	१४४
४१	सरस्वती	भिमफेदी ४	२०६२/१०/३०	२०६२/१०/३०	१६०.९९	साल, साँज, चिलाउने, सल्ला, अस्ना	प्राकृतिक मिश्रित वन	राम्रो				७७	२६५	४९१
४२	सितापाइला	भिमफेदी ४	२०५९/१२/	२०५९/१२/	२८५.३५	साल, सल्ला, चिलाउने, भलायो, साँज, ज्यामुन	प्राकृतिक मिश्रित वन	राम्रो	०	१२९	२५	१५४	४२८	८५६
४३	भिरघारी	भिमफेदी ९	२०५३/०३/३०	२०५३/०३/३०	४६०.००	बाँझ, खसु, गुराँस, उतिस	प्राकृतिक	ठिकै				१०१	२४७	४९९
४४	देउराली	भिमफेदी ९	२०६०/९/२९	२०६०/९/२९	२४०.३९	खोटे सल्ला, साल, चिलाउने, गुराँस, चाँप	प्राकृतिक	ठिकै	०	४३	४३	८६	२५७	५४५
४५	अघोर महाभिर	भिमफेदी ९	२०५४/१/०६	२०५४/१/०६	४९५.५५	चिलाउने, सल्ला, कटुस, चाँप, बाँझ, खसु, चिउरी	प्राकृतिक	ठिकै				१२०		०
४६	लोथर	मनहरी ६	२०५६/३/३०	२०५६/३/३०	१६२.६८	साल, अस्ना	प्राकृतिक	ठिकै				२६८	५९०	१२३१
४७	हिलदमार	मनहरी ६	२०६१/१२/१०	२०६१/१२/१०	७१.९६	साल, अस्ना	प्राकृतिक	ठिकै				५०	१५२	३००
४८	चिलाउनेटार	मनहरी ६	२०६२/७/३	२०६२/७/३	११२.००	साल, अस्ना	प्राकृतिक	ठिकै				७४	२४०	४६१
४९	भुटनदेवी	मनहरी ६	२०६२/८/१२	२०६२/८/१२	८०.९१	साल, अस्ना	प्राकृतिक	ठिकै				४५	१५१	२९९
५०	सितादेवी	मनहरी ६	२०६३/२/४	२०६३/२/४	६७.००	साल, अस्ना	प्राकृतिक	ठिकै				६९	१९५	३९६
५१	वालुवा भञ्ज्याङ	मनहरी ६	२०५९/१/२३	२०५९/१/२३	१३८.०५	साल, अस्ना	प्राकृतिक	ठिकै				७१		०

सामुदायिक वन व्यवस्थापन कार्योजना अनुसार															
सिने	सामुदायिक वनको नाम	स्थानिय तह	समुह दर्ता मिति	सा बा हस्तान्तरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	घरघुरी			जनसंख्या			
									दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
५२	रुपाचुरी	मनहरी ६		२०६१/३/२९	२९७५७	साल, अस्ना	प्राकृतिक	ठिकै				१४४	४१४	३६९	७८३
५३	शिकारीवासपाखा	मनहरी ६		२०६३/१२/१५	७८८४	साल, अस्ना	प्राकृतिक	ठिकै				४८	१०९	१२७	२३६
५४	पोलाघारी	मनहरी ६		२०६५/११/१५	१२५००	साल, अस्ना	प्राकृतिक	ठिकै				४७	१३३	१२६	२५९
५५	बाघभैरुड	मनहरी ६		२०५९/१२/१९	७४३०	साल, अस्ना	प्राकृतिक	ठिकै				११३	३३८	३९६	६५४
५६	बुद्धशान्ती	कैलाश गा.पा. ८	२०६५/११/८	२०६५/११/८	१				८	१६८	२	१७८	५५१	५५६	१११७
५७	बागेश्वरी	कैलाश गा.पा. ७	२०६५/९/६	२०६५/९/६	१०९.११	साल, अस्ना, अन्य	प्राकृतिक	राम्रो	१	५२	०	५३	१६१	१५८	३१९
५८	भार्ता बिलाउने	कैलाश गा.पा. ७	२०६६/२/१४	२०६६/२/१४	१७०.५७	साल, चाँप, अस्ना, सल्लो	प्राकृतिक	ठिकै	०	४२	०	४२	१०४	१२१	२२५
५९	सुकुभन्ज्याङ	कैलाश गा.पा. ७	२०६६/२/१४	२०६६/२/१४	२१८.४६	साल, अस्ना, चाँप, अन्य	प्राकृतिक	ठिकै	०	७५	०	७५	२२७	२२५	४५२
६०	देखारी	कैलाश गा.पा. ७	२०७१/३/३१	२०७१/३/३१	२८३.००	साल, अस्ना, जामुन, कर्मा, बाँझी, बरौ	प्राकृतिक	ठिकै	०	१०६	०	१०६	३६२	३९४	७५६
६१	सैबा	कैलाश गा.पा. ८	२०६६/१२/१०	२०६६/१२/१०	१३५.००	साल, अस्ना, कर्मा, चाँप	प्राकृतिक	ठिकै	०	४३	०	४३	१२८	१२६	२५४
६२	कृष्ण	कैलाश गा.पा. ३	२०७०/३/३१	२०७०/३/३१	३४४.७४	साल, चाँप, अस्ना, सल्लो	प्राकृतिक	ठिकै	०	१७७	०	१७७	५१८	५६३	१०८१
६३	मुहनादेवि	कैलाश गा.पा. ७	२०६२/१२/८	२०६२/१२/८	१०५.००	साल, चिलाउने, साँज, कर्मा, खयर आदि	प्राकृतिक	ठिकै	०	९०	०	९०	२५२	२६९	५२१
६४	दक्षिणकाली	कैलाश गा.पा. ७	२०६५/११/८	२०६८/३/१७	१६७.००	सला, साल, चिलाउने अन्य	प्राकृतिक	ठिकै	०	११९	०	११९	३६९	३९९	७६८
६५	क्विका	कैलाश गा.पा. ८	२०७३/३/३०	२०७३/३/३०	२५१.९४	साल, खोटेसल्ला, चिलाउने, क्यामुना आदि	मिश्रित प्राकृतिक	ठिकै	२	१९८	०	२००	६१६	७४९	१३७५
६६	बालीकन्या महिला	कैलाश गा.पा. ८	२०६७/१/१६	२०६७/१/१६	१७६.०४	साल, सल्ला र अन्य	प्राकृतिक	ठिकै	०	६१	०	६१	१९५	१७९	३७४

सि.नं	सामुदायिक वनको नाम	स्थानिय तह	समुह दर्ता मिति	सा बा हस्तांतरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	घरघुरी				जनसंख्या	
									दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	महिला	पुरुष
६७	जनआश्रित	कैलाश गा.पा. ८	२०६४/१०/८	२०६५/९/१३	१९८.००	खवर, अस्ना, कर्मा, साल, चिलाउने र अन्य	प्राकृतिक	ठिकै	२३	१२४	०	१४७	४९१	९५५
६८	मूलखोला	कैलाश गा.पा. ५	२०५४/३/१६	२०५४/३/१६	११९.८६	चिलाउने, रानीसल्ला, अंगेरी, गुराँस, उतीस, बाँझ	प्राकृतिक	ठिकै	०	१३३	०	१३३	३७६	७७२
६९	कालीखोला	कैलाश गा.पा. ५	२०५३/३/३१	२०५३/३/३१	८६५.४०	खसु, फलोट, चिलाउने, गुराँस, काफल	प्राकृतिक	कमसल	०	१२१	०	१२१	४०९	८०३
७०	कटहरे	कैलाश गा.पा. ५	२०६८/३/१७	२०६८/३/१७	१९७.६५	खोटेसल्ला, साल, चिलाउने, भलायो, काफल, गुराँस	प्राकृतिक	ठिकै	०	१४९	०	१४९	४५३	९६०
७१	गोलढुगा सौबास	कैलाश गा.पा. ५	२०५४/३/१७	२०५४/३/१७	१७०.००	सल्ला, चिलाउने, उतीस, साल, काफल, अंगेरी, गुराँस	प्राकृतिक	ठिकै	०	६२	०	६२		०
७२	महाकाल	कैलाश गा.पा. ५	२०७०/३/३१	२०७०/३/३१	१९९.४५	खोटेसल्ला, चिलाउने, कटुस, साल	प्राकृतिक	ठिकै	०	९०	०	९०	२७३	५८३
७३	जतनकालीका	कैलाश गा.पा. २	२०६५/१२/१९	२०६५/१२/१९	१९६.३५	खोटेसल्ला, खर्सु, साल	प्राकृतिक	ठिकै	९	१३३	०	१४२	४००	७५५
७४	जनआश्रित	कैलाश गा.पा. ४	२०६५/१२/१९	२०६५/१२/१९	१९७.३७	साल, अस्ना, चिलाउने, कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	१	९६	०	९७	३२५	६६७
७५	सर्वाड पाखा	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	१०/१९/२०५०	११/१/२०५१	४.५३	गोब्रे सल्ला, उतिस	वृक्षारोपण	ठिकै	०	६७	८	७५	२७२	५३२
७६	भलायोभिर	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	१०/१९/२०५०	११/१/२०५१	१३	सल्लो, उतिस, मौवा	अधिकांश वृक्षारोपण आशिक प्राकृतिक	ठिकै	०	२९	२१	५०	१७०	३२३
७७	ढुलाचौर	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	१/११/२०५१	११/११/२०५१	८.१	सल्लो, उतिस, चिलाउने, कटुस, फलोट	प्राकृतिक	ठिकै	०	६०	४	६४	२१७	५२०
७८	देविस्थान	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	३/३०/२०५२	३/३०/२०५२	३२.३२	सल्लो, उतिस, मौवा	प्राकृतिक					०		०
७९	कालिङ पाखा	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	३/३०/२०५२	३/३०/२०५२	९०	गोब्रे सल्ला, खोटेसल्ला	प्राकृतिक आशिक वृक्षारोपण	ठिकै	०	५९	५७	११६	१६९	३५१

सि.नं	सामुदायिक वनको नाम	स्थानिय तह	समुह दर्ता मिति	सा.बा. हस्तान्तरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	घरघुरी				जनसंख्या	
									दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	महिला	पुरुष
८०	नारायणस्थान	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	३/२१/२०५२	३/२१/२०५२	८.४	गोब्रे सल्लो, उतिस, कटुस	मिश्रित	ठिकै	०	२३	१	२४	८३	७६
८१	इन्द्रसरोवर	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	३/२१/२०५३	३/२२/२०५२	९	सल्लो, उतिस	प्राकृतिक आंशिक वृक्षरोपण	ठिकै	०	२१	२९	५०	१७०	१५३
८२	गोठपाखा	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	३/२१/२०५२	३/२१/२०५२	४०.३	सल्लो, उतिस	प्राकृतिक आंशिक वृक्षरोपण	ठिकै	०	४६	१	४७	१५४	१२९
८३	दाल्सिङपाखा	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	३/२१/२०५३	३/२१/२०५३	१६	गोब्रे सल्लो, रानी सल्लो, गुराँस	प्राकृतिक आंशिक वृक्षरोपण	ठिकै	०	५०	०	५०	१८७	३८३
८४	नागेपाखा	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	२०५३/४/२१	३/२१/२०५३	४१	गोब्रे सल्लो, उतिस, खोटे सल्लो	प्राकृतिक आंशिक वृक्षरोपण	ठिकै	०	६६	८	७४	२३४	४८७
८५	छर्वाछहरे पाखा	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	३/२१/२०५३	३/२१/२०५३	५९.३५	सल्लो, उतिस, चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै	०	७४	०	७४	२३८	४७६
८६	वुडी	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	३/२१/२०५३	३/२१/२०५३	१४.०४	गोब्रे सल्लो, उतिस	प्राकृतिक आंशिक वृक्षरोपण	ठिकै	०	७२	५	७७	२२१	४४८
८७	गैरी	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	३/२१/२०५३	३/२१/२०५३	११.५		प्राकृतिक आंशिक वृक्षरोपण	ठिकै	०	१६	१	१७	४६	८५
८८	निगालेभिर	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	३/२१/२०५३	३/२१/२०५३	३५.७५	सल्लो, उतिस, चिलाउने, कटुस, बाँफ	प्राकृतिक आंशिक वृक्षरोपण	ठिकै	४	१२५	४५	१७५	५६३	१२०१
८९	तुलोवन	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	१/२०/२०५४	५/१६/२०५५	९	गोब्रे सल्लो, चिलाउने, कटुस, उतिस	प्राकृतिक	राम्रो	०	२२	१५	३७	१४६	२८०
९०	वरोपिट	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	३/३/२०५८	३/३/२०५८	२५.३८	गोब्रे सल्लो, रानि सल्लो, उतिस	वृक्षरोपण	ठिकै	०	९६	६	१०२	३८५	७६५
९१	भिरखर्क	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	३/३/२०५८	३/३/२०५८	४	गोब्रे सल्लो, खोटे सल्लो, लालिगुराँस	प्राकृतिक आंशिक वृक्षरोपण	राम्रो	०	३२	०	३२	१२२	२३९
९२	वनदेवी	इन्द्रसरोवर गा.पा. १	३/३/२०५८	३/३/२०५८	५३.९२	सल्लो, उतिस, चिलाउने, कटुस, बाँफ	प्राकृतिक	ठिकै	०	७४	२६	१००	३२५	६८३
९३	लेखपाल	इन्द्रसरोवर गा.पा. २	११/१/२०५१	११/१/२०५१	२२.८५	सल्लो, उतिस, चिलाउने	प्राकृतिक मिश्रित	ठिकै	१	९१	०	९२	२९७	५९५
९४	पाक्लीभञ्ज्याङ	इन्द्रसरोवर गा.पा. २	३/२१/२०५३	३/२१/२०५३	१०.१२		प्राकृतिक	ठिकै	०	३४	०	३४	१०२	२१०

सि.नं.	सामुदायिक वनको नाम	स्थानिय तह	समुह दर्ता मिति	सा.बा. हस्तान्तरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	घरघुरी				जनसंख्या	
									दलित	जनजाति	अन्य	चम्मा	महिला	पुरुष
९५	सल्लेरी	इन्द्रसरोवर गा.पा. ३	१२/२२/२०७२	१२/२२/२०७२	८८.३६	खोटेसल्लो, मुयुरे कटुस,उतिस	प्राकृतिक आंशिक वृक्षरोपण	ठिकै	५	४५	२२	७२	१७५	१८३
९६	कालीदेवी	इन्द्रसरोवर गा.पा. ४	३/२४/२०४५	३/२४/२०४५	३३.९६	चिलाउने, गुरास, गोब्रे सल्लो	प्राकृतिक	ठिकै	०	२१७	०	२१७	६५०	६२५
९७	वाकरीगैरी	इन्द्रसरोवर गा.पा. ५	११/१९/२०४०	११/१९/२०४०	१७.०५	चिलाउने, गुरास, गोब्रे सल्लो	प्राकृतिक	ठिकै	४	१२	१३	२९	८७	१७
९८	उल्टादेवी	इन्द्रसरोवर गा.पा. ५	३/२१/२०४२	३/२१/२०४२	२२.०४	चिलाउने, गुँरास, गोवसल्लो, उतिस,	प्राकृतिक	ठिकै	०	१७७	०	१७७	५३०	५४४
९९	कोलेडाडा	इन्द्रसरोवर गा.पा. ५	५/१६/२०४५	५/१६/२०४५	८.०५	रानी सल्लो, उतिस, चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै	०	७२	५	७७	२२१	४४८
१००	राकसपहरा	इन्द्रसरोवर गा.पा. ५	१२/१५/२०६१	१२/१५/२०६१	७.४३	गोब्रे सल्लो, बाँफ, गुरास	प्राकृतिक	ठिकै	१	७१	४२	११४	३२९	६७६
१०१	भालेश्वर	इन्द्रसरोवर गा.पा. ५	१२/२२/२०७२	१२/२२/२०७२	१५.७५	बाँफ, कटुस, लालीगुरास, काफल	प्राकृतिक आंशिक वृक्षरोपण	ठिकै	०	८३	०	८३	२२९	४६१
१०२	सुन्दरीदेवी	इन्द्रसरोवर गा.पा. ५	१/९/२०६२	१/९/२०६२	२७.९	सल्लो, कटुस, फलट,बाँफ	प्राकृतिक	राम्रो	०	१४०	०	१४०	३९५	७५७
१०३	महेन्द्रोडि सा.ब.	राकडसीगड गा.पा. १	२०५७/१२/१४	२०५७/१२/१४	४१५.४०	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप, जामुन	प्राकृतिक	ठिकै	०	३९५	०	३९५	१३६४	२६९९
१०४	सुराङ्ग सा.ब.	राकडसीगड गा.पा. २	२०५८/४/१८	२०५८/४/१८	३११.०२	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	१५	१६५	०	१८०	५०७	१०४२
१०५	सिद्धार्थ हरियाली सा.ब.	राकडसीगड गा.पा. ३	२०५९/२/१४	२०५९/२/१४	३७.८०	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	०	२२१	०	२२१	५८९	१२१८
१०६	गुफादेवी सा.ब.	राकडसीगड गा.पा. ३	२०५९/१२/१९	२०५९/१२/१९	३३.३८	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	०	१७८	०	१७८	५२२	१०८२
१०७	बनकाली सा.ब.	राकडसीगड गा.पा. ३	२०५९/१०/७	२०५९/१०/७	१५६.६२	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	७	९०	५०	१४७	३८९	८१८
१०८	फुलदेवी सा.ब.	राकडसीगड गा.पा. २	२०६१/४/२२	२०६१/४/२२	१२६.००	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	०	२१८	०	२१८	६५२	७३२
१०९	ठाडेचुरी सा.ब.	राकडसीगड गा.पा. ५	२०५८/२/१७	२०५८/२/१७	१२१.७५	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	राम्रो	४	२१५	०	२१९	७२३	१५१२
११०	दक्षिणकाली सा.ब.	राकडसीगड गा.पा. ५	२०५९/१/९	२०५९/१/९	२२२.९६	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	६	२१६	२	२२४	५५८	११७२

सामुदायिक वन व्यवस्थापन कार्योजना अनुसार												
सिने	सामुदायिक वनको नाम	स्थानिय तह	समुह दर्ता मिति	सा बा हस्तान्तरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	घरघुरी			
									दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा
										महिला	पुरुष	जम्मा
१११	सामाजिक सेवा सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ५	२०५१.१२.१९	२०५१.१२.१९	२३७.००	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	०	८२	०	८२
११२	नमुना सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ५	२०६२.६.१९	२०६२.६.१९	१८.१०	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	६	३६	०	४२
११३	महादेव सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ५	२०६३.२.२	२०६३.२.२	१२.५०	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	राम्रो	०	११७	०	११७
११४	लाठीगुरास सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ४	२०६३.२.२	२०६३.२.२	१५.३२		प्राकृतिक	ठिकै	०	७०	०	७०
११५	सल्लाघारी सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ४	२०६६.२.१२	२०६६.१२.१२	२०२.३१		प्राकृतिक	ठिकै	८	१११	०	११९
११६	लेकाली सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ४	२०६७.१.१६	२०६७.१.१६	१७३.४०	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	०	६४	०	६४
११७	पञ्चकालीका सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ४	२०७१.१.१६	२०७१.१.१६	२८०.४५	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	७	१३७	८५	२२२
११८	परिवर्तन सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ४	२०७०.१०.१२	२०७०.१०.१२	२०५.३९	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	०	१२५	०	१२५
११९	कालीका सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ४	२०६६.११.२१	२०६६.११.२१	५९.७४	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	०	५४	०	५४
१२०	जनाक्ता सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ८	२०६१.१०.१२	२०६१.१०.१२	१८६.७९	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	राम्रो	१७	११०	०	१२७
१२१	दोभानकालीका सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ६	२०६१.१२.०७	२०६१.१२.०७	१३७.८२	साल, अस्ना, चिलाउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	०	४२	०	४२
१२२	कालीथानी सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ९	२०६६.१२.१९	२०६६.१२.१९	२२६.६८		प्राकृतिक	ठिकै	१७	१४५	३६	१८१
१२३	कुपुन्दीदेवी सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ९	२०६७.२.१७	२०६७.२.१७	११७.८२		प्राकृतिक	ठिकै	१	२१	६४	६५
१२४	चुनदेवी सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ९	२०६७.२.१७	२०६७.२.१७	११५.७९		प्राकृतिक	ठिकै	०	४०	०	४०
१२५	डन्टार सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ९	२०६७.२.१७	२०६७.२.१७	१४७.४९		प्राकृतिक	ठिकै	०	१७	८	२५
१२६	बज्रकाली सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ९	२०६७.२.१७	२०६७.२.१७	१९९.६५		प्राकृतिक	ठिकै	०	३	२७	३०
१२७	मुकल सा.ब.	रावडसीराड गा.पा. ९	२०६७.२.१७	२०६७.२.१७	१९९.९९		प्राकृतिक	ठिकै	०	३५	२	३७

सि.नं.	सामुदायिक वनको नाम	स्थानिय तह	समुह दर्ता मिति	सा बा हस्तांतरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	घरघुरी				जनसंख्या	
									दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	महिला	पुरुष
१२८	डलडाडा सा.ब.	राखडसीराड गा.पा. ९	२०७७/२/१७	२०७७/२/१७	१८९.३२		प्राकृतिक	ठिकै	०	३५	२	३७	१०६	१०४
१२९	इन्द्रेणी सा.ब. राखसीराड ९	राखडसीराड गा.पा. ९	२०७९/१/९	२०७९/१/९	२२७.१५		प्राकृतिक	ठिकै	१	१७७	१५	१९३	५७८	६०२
१३०	देउराली सा.ब.	राखडसीराड गा.पा. ९	२०७९/३/३१	२०७९/३/३१	२५२.६४		प्राकृतिक	ठिकै	२५	६०	५८	१४३	४५०	४०६
१३१	चौराड सा.ब.	राखडसीराड गा.पा. ९	२०७९/३/३१	२०७९/३/३१	२१९.२४		प्राकृतिक	ठिकै	२	१०७	१	११०	२९०	३४०
१३२	भयाडकाली सा.ब.	राखडसीराड गा.पा. ३	२०७४/९/२५	२०७४/९/२५	१५६.२१	साल, अरुना, चिलिउने, चाप	प्राकृतिक	ठिकै	११	१२७	३९	१७७	५६४	५५२
१३३	कालीदेवी	थाहा नपा २	२०५१/०१/११	२०५१/०१/११	११०३८	गोब्रे सल्ला, उतिस	प्राकृतिक	राम्रो	०	०	३२	३२	९४	९२
१३४	सोल्डु	थाहा नपा २	२०५४/१२/२४	२०५४/१२/२८	७५.७५	गोब्रे सल्ला, बाँफ	प्राकृतिक	डिकै	०	०	१५५	१५५	६०५	५४०
१३५	पातलेश्वर	थाहा नपा २	२०५५/०५/१६	२०५५/०५/१६	४६.२४	गोब्रे सल्ला उतिस, चाफ	प्राकृतिक	डिकै	०	०	४०	४०	१४४	१३२
१३६	जुनीदेवी	थाहा नपा २	२०५७/०१/२९	२०५७/०१/२९	२१	गोब्रे सल्ला, बाँफ	प्राकृतिक	डिकै	०	२१	५४	७५	२१९	१९३
१३७	शकरदिप	थाहा नपा २	२०५८/०३/०३	२०५८/०३/०३	०.५५	गोब्रे सल्ला गुराँस बाँफ	मिश्रित	कमसल	०	०	१४	१४	५९	४६
१३८	नयाँपोखरी	थाहा नपा २	२०५८/०३/२१	२०५९/०३/२१	१०.५४	गोब्रे सल्ला, उतिस	मिश्रित	राम्रो	०	३९	१८	५७	१५८	१३८
१३९	हिमचूली	थाहा नपा २	२०७१/११/०१	२०७१/११/०१	१३५.६६	खड्ग, बाँफ, गोब्रे सल्ला	मिश्रित	ठिकै	७	१८६	१०३	२९६	८३६	८३०
१४०	बागेश्वरी	थाहा नपा ३	२०५२/०३/२९	२०५२/०३/२९	२१८	गोब्रे सल्ला गुराँस, कटुस, अमोरी	प्राकृतिक	राम्रो	३१	१८	१३३	१८२	६३१	१२४२
१४१	भैरवकाली	थाहा नपा ३	२०५३/०३/२७	२०५३/०३/२७	३५६.१५	गोब्रे सल्ला गुराँस, कटुस, अमोरी	प्राकृतिक	राम्रो	०	१४	१२५	१३९	३२६	३९२
१४२	कालीकञ्जार	थाहा नपा ३	२०५४/०१/२९	२०५४/०१/२९	३२४	गोब्रे सल्ला, गुराँस, खड्ग, उतिस	प्राकृतिक	ठिकै	०	८०	१४०	२२०	६०५	५४५

सि.नं	सामुदायिक वनको नाम	स्थानिय तह	समुह दर्ती मिति	सा बा हस्तांतरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	घरघुरी				जनसंख्या	
									दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा	महिला	पुरुष
१४३	ऋषेश्वर	थाहा न.पा. ३	२०५४/०३/३१	२०५४/०३/३१	४७.२९	गोब्रे सल्ला, गुराँस, वाँफ, खसु, कटुस	प्राकृतिक	राम्रो	३५	२०८	१९४	४३७	११६६	११६८
१४४	महाँकाल	थाहा न.पा. ३, ४	२०५६/०३/१८	२०५६/०३/१८	१०९.७५	गोब्रे सल्ला, वाँफ, गुराँस	प्राकृतिक	ठिकै	०	१८३	२६	२०९	६२१	१२२५
१४५	करुणापूमी	थाहा न.पा. ३, ४, ५	२०५६/०३/०६	२०५६/०३/०९	९८८	गोब्रे सल्ला, गुराँस, वाँफ, खसु, कटुस	प्राकृतिक	ठिकै	१६	२७२	२६१	५४९	१८९२	३७०३
१४६	सिंहकाली	थाहा न.पा. ४	२०५६/०३/३१	२०५६/०३/३१	८७३	गोब्रे सल्ला, गुराँस, खसु, वाँफ	प्राकृतिक	राम्रो	८	३८	२४४	२९०	७८१	१६१३
१४७	घलेपाखा	थाहा न.पा. ७	२०५२/०३/०५	२०५२/०३/०५	७४.३	चिलाउने, उतिस, खसु, गुराँस	मिश्रित	राम्रो	०	११५	०	११५	३३७	६७०
१४८	त्रिपुरेश्वर	थाहा न.पा. ८	२०५६/०३/३०	२०५६/०३/३०	६.४४	चिलाउने, उतिस, कटुस	प्राकृतिक	ठिकै	०	३१	०	३१	१०६	९८
१४९	पञ्चकालिका	थाहा न.पा. ८	२०६५/०५/१०	२०६६/०३/०७	११८.८३	खोटे सल्ला, काफल, चिलाउने, गुराँस	प्राकृतिक	ठिकै	१४	६३	१३६	२१३	६९६	१३३०
१५०	पञ्चकन्या	थाहा न.पा. ८	२०६८/०३/१७	२०६८/०३/१७	३३.४४	खोटे सल्ला, गुराँस, वाँफ, खसु	प्राकृतिक	ठिकै	०	१२०	२	१२२	३७२	७७७
१५१	फुर्के बसन्त	थाहा न.पा. ५	२०५१/०१/११	२०५१/०१/११	३४.५	गोब्रे सल्ला, चिलाउने, गुराँस, फलँट, वाँफ	प्राकृतिक	राम्रो	०	५०	३२	८२	२४३	४७१
१५२	खाल्जुझुपाखा	थाहा न.पा. ५	२०५८/०३/०३	२०५८/०३/०३	४.८	गोब्रे सल्ला, पाल्ले सल्ला, उतिस	मिश्रित	कमसल	०	९७	०	९७	३६२	७१६
१५३	नगोपाखा	थाहा न.पा. ५	२०५९/०३/२५	२०५९/०३/२५	२.८३	गोब्रे सल्ला, चिलाउने, कटुस	प्राकृतिक	ठिकै	०	१७	०	१७	५४	६३
१५४	सुन्दरीदेवी	थाहा न.पा. ५	२०५९/१२/१९	२०५९/१२/१९	३०.६	गोब्रे सल्ला, चिलाउने, कटुस, फलँट, वाँफ	प्राकृतिक	डिकै	०	११३	०	११३	३५६	७२२
१५५	कालीदेवी	थाहा न.पा. ५	२०५९/०३/२५	२०५९/०३/२५	५४.९९	गोब्रे सल्ला, गुराँस, ओगरी	प्राकृतिक	डिकै	४	१९१	३१	२२६	६६४	१३१५

सि.नं.	सामुदायिक वनको नाम	स्थानिय तह	समुह दर्ती मिति	सा बा हस्तांतरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	घरघुरी				जनसंख्या	
									दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा	महिला	पुरुष जम्मा
१५६	देवीघाट	थाहा न.पा. ५	२०७०/०३/३०	२०७०/०३/३०	२३.२२	गोब्रे सल्ला, चिलाउने, कटुस	प्राकृतिक	डिकै	२	११५	१०	१२७	३८५	७११
१५७	सगारेडाँडा	थाहा न.पा. ५	२०७८/०३/०३	२०७८/०३/०३	७.१८	गोब्रे सल्ला, पाल्ले सल्ला, उतिस	मिश्रित	कमसल	०	९७	०	९७	३६२	७१६
१५८	एकतारे	हटौडा १	२०५२/०३/३२	२०५२/०३/३२	५.८२५	साल, असना, कर्मा चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै				१५५		११४९
१५९	कलिका हरियाली	हटौडा १९	२०५५/०२/१४	२०५५/०२/१४	३८.९८२	साल, असना, कर्मा चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै	१६	२१८	५७	२७५	७७९	१५२८
१६०	चक्रदेवी	हटौडा ३	२०५३/११/१७	२०५३/११/१७	१५५.००	साल, असना, कर्मा चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै	४	७०	१५५	२२९	६००	१२२७
१६१	चनौटा	हटौडा १९	२०५५/०३/०२	२०५५/०३/०२	३४.४१६	साल, असना, कर्मा चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै	२२	२४८	१४४	४१४	९८०	१०१४
१६२	डाङडुङ्गे	हटौडा १९	२०५३/०३/३२	२०५३/०३/३२	१७०.००	साल, असना, कर्मा चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै				२६९		१५०५
१६३	थाकल डाडा	हटौडा १	२०५३/०३/३०	२०५३/०३/३०	९१.४७	साल, असना, कर्मा चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै	५	४८	२९	८२	१९८	४०१
१६४	देउराली	हटौडा १९	२०५८/०४/२६	२०५८/०४/२६	२१.००	साल, असना, कर्मा चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै		१२७		१२७	१२६	२५०
१६५	नवलापूर सरस्वती वसामाडी	हटौडा १९	२०५२/०३/३२	२०५२/०३/३२	१३.००	साल, असना, कर्मा चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै				८०४		३५०७
१६६	वसामाडी	हटौडा ३	२०५३/१०/०६	२०५३/१०/०६	२४.१७८	साल, असना, कर्मा चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै	४५	२८७	१५४	४८६	१३९९	१५३३४
१६७	भैरवडाडा	हटौडा १	२०५३/०३/३०	२०५३/०३/३०	३०.३२	साल, असना, कर्मा चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै				४७		२४८
१६८	महाकाली	हटौडा १	२०५८/०९/१९	२०५८/०९/१९	१२५.८५	साल, असना, कर्मा चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै		९५		९५	३०१	६३२
१६९	लालामाडी	हटौडा १	२०५३/०३/२७	२०५३/०३/२७	१३.३६३	साल, असना, कर्मा चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै	३	१०१	७५	१७९	५०९	१००६
१७०	लेवट	हटौडा ३	२०५४/०३/१७	२०५४/०३/१७	४६.४२	साल, असना, कर्मा चिलाउने	प्राकृतिक	ठिकै				६०४	१५४७	३०२३
१७२	सल्ले मछिन्द्र	इन्द्रसरोवर २	२०७७.३.३१	२०७७.३.३१	१११.८०	मिश्रित	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	३६	-	२६७
१७३	बाघढुङ्गा	कैलाश १०	२०७७.३.३०	२०७७.३.३०	४००.३३	मिश्रित	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१९९	-	११६३
१७४	लामचौर	भिमफेदी ९	२०७८.१.४	२०७८.१.४	१९३.६३	मिश्रित	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	११०	२५९	५०२

सामुदायिक वन व्यवस्थापन कार्ययोजना अनुसार															
सि.नं	सामुदायिक वनको नाम	स्थानिय तह	समुह दर्ता मिति	सा बा हस्तान्तरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	घरघुरी				जनसंख्या		
									दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१७५	जुगेखोला	थाहा नं.पा. ९	२०७८.०२.१९	२०७८.०२.१९	५३९.३७	मिश्रित कोणधारी चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	९४	२४४	२४८	४९२
१७६	महिन्द्र	इन्द्रसरोवर ४	२०७८.०३.३१	२०७८.०३.३१	४१३.८५	मिश्रित	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१४०	-	-	८२८
१७७	नमोबिद्ध	कैलाश ६	२०७८.०३.१९	२०७८.०३.१९	५३९.३७	मिश्रित चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१३३	-	-	-
१७८	हरियाली	मनहरी ९	२०४०.०७.२५	२०४०.०७.२५	४८८.२	साल,असना,कर्मा चिल्लाउने	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	४६६	-	-	१६०२
१७९	ज्यामिरे कालिका	मनहरी ९	२०४०.०७.२५	२०४०.०७.२५	५३५	साल,असना,कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	५९१	१६८५	१६०९	३२९४
१८०	सिमपानी देवकोट	मनहरी ८	२०४२.०३.३२	२०४२.०३.३२	४५१.९१	साल,असना,कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	६९२	१७८६	१८८३	३६४०
१८१	जनहित	हेटौडा ३	२०४३.१०.१७	२०४३.१०.१७	३६५.२५	साल,असना,कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	६६५	१४०८	१२८३	२६९१
१८२	कालिकादेवी	हेटौडा ३	२०४३.१०.१७	२०४३.१०.१७	३३४	साल,असना,कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१२८	४३३	३९३	८२६
१८३	कालिका किसेडी	मिमफेदी १	२०४३.१०.२३	२०४३.१०.२३	४८९.८	मिश्रित चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	२६०	७६३	७६३	१५५५
१८४	शुभलक्ष्मी	हेटौडा ३	२०४३.१२.१४	२०४३.१२.१४	२०४.११	साल,असना,कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१२७	३५२	३६८	७२०
१८५	कुवापानी	हेटौडा १९	२०४३.१२.१४	२०४३.१२.१४	६८६.२५	साल,असना,कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१४२	४९२	४७२	९६४
१८६	जलेश्वर	हेटौडा १९	२०४६.११.१४	२०४६.११.१४	३३५	साल,असना,कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१५१	४९३	५०५	९९८
१८७	सिलिङ्गे	राक्सिराङ ६	२०४६.१२.१४	२०४६.१२.१४	४३०.४४	मिश्रित चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	३३१	-	-	१६७४
१८८	घिराङ	राक्सिराङ ७	२०४७.०३.३१	२०४७.०३.३१	५०७.०७	मिश्रित चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	९७	३१२	३५२	६६४
१८९	डोलि भजज्याङ्ग	कैलाश ९	२०८०.०३/३१	२०८०.०३/३१	८४३.५	मिश्रित कोणधारी चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१३०	-	-	७११
१९०	मनकामना	मनहरी ७	२०८१.१०.२७	२०८१.१०.२७	१४३.७४	साल,असना,कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	६३४	१६६९	१८०२	३४७५
१९१	पशुपति	मनहरी ७	२०८१.१०.२७	२०८१.१०.२७	२८८.२	साल,असना,कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	३८४	-	-	१५७५
१९२	बालीकन्या	कैलाश ६	२०४३.०३.१०	२०४३.०३.१०	१२९.७६	मिश्रित कोणधारी चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१८२	-	-	-
१९३	सल्लाधारी हरियाली	मिमफेदी ५, ६	२०८३.०७.३	२०८३.०७.३	२२८	मिश्रित कोणधारी चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	११५	-	-	-
१९४	फूलदेवी	कैलाश १	२०८१.०७.२२	२०८१.०७.२२	१९९.५४	मिश्रित कोणधारी चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	८१	२७०	२८३	५४३
१९५	पंचकन्या	थाहा ८	२०८३.१२.२०	२०८३.१२.२०	३५.४	मिश्रित कोणधारी चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१२२	३७२	४०५	७७७
१९६	डिपाङ	मनहरी ६	२०८३.१२.२०	२०८३.१२.२०	१६८	साल,असना,कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	३७२	१४००	१४००	२४००
१९७	सुनाचुरी	मनहरी ६	२०८३.११.२३	२०८३.११.२३	२६८	साल,असना,कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	७२६	१३२०	१३२०	२५७०

सि.नं	सामुदायिक वनको नाम	स्थानिय तह	समुह दर्ता मिति	सा.बा. हस्तान्तरण मिति	क्षेत्रफल हे	मुख्य प्रजाति	वनको किसिम	वनको अवस्था	घरपुत्री					जनसंख्या	
									दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१९८	सिस्नेरीपाखा	मानहरी ६	२०६२/०८/१३	२०६२/०८/१३	१३९.२	साल,असना,कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१०७	२६४	२४१	४०५
१९९	सुन्दर	मानहरी ६	२०६२/०७/२९	२०६२/०७/२९	३१४.१४	साल,असना,कर्मा	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१६२	४३८	४२९	८६७
२००	जनजाति	राक्सिराङ ८	२०४९/१२/१९	२०४९/१२/१९	३०४.५	मिश्रित चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१८७	५६८	६५२	१२२०
२०१	मंगलेखर	थाहा १	२०४७/०५/२	२०४७/०५/२	१८९	मिश्रित चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१५४	-	-	-
२०२	ओखे	भिर्मफेदी ६	२०४९/०५/२३	२०४९/०५/२३	२११.४९	मिश्रित चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१७२	५३८	५३२	१०७०
२०३	जनकल्याण देवीटार	राक्सिराङ ६	२०४९/०५/२३	२०४९/०५/२३	२३६.५६	मिश्रित चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	९७	३०२	३४९	५५१
२०४	दामाङ चिउरी	राक्सिराङ ७	२०८०/०३/१०	२०८०/०३/१०	२९४.८६	मिश्रित चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	७५	२२०	२६८	४८८
२०५	कालिदेवी	राक्सिराङ ६	२०४९/०२/१६	२०४९/०२/१६	१५८.३५	मिश्रित चौडा पाते	प्राकृतिक	ठिकै	-	-	-	१३७	-	-	६६६
	जम्मा				३४,५५६.६२										

अनुसूची-२

आ.व. ०८१/०८२ सम्मको हस्तान्तरित कवुलियती वन उपभोक्ता समूहको विवरण

सि.नं.	कवुलियती वन उपभोक्ता समूहको नाम	साविक ठेगाना	हालको ठेगाना	कोड नं.	हस्तान्तरण आ. व.	कवुलियती वनको ववस्थि	कवुलियती वनको क्षेत्रफल	साविकित घरसुरी					लभान्वित जनसंख्या		
								महिला	पुरुष	जम्मा	अन्य	अनजाति	महिला	पुरुष	जम्मा
१	नाहडाडा	आगा ५	थाहा नपा ७	MAK/GO/01/L1	२०४०/०५१	२५	५.५०	०	७	७	०	७	७	१६	३०
२	थुम्कोडाडा	आगा ६	थाहा नपा ७	MAK/GO/01/L2	२०४०/०५१	२५	२.८४	०	५	५	०	५	५	८	११
३	कोलीथुम्कोडाडा	आगा ५	थाहा नपा ७	MAK/GO/01/L3	२०४०/०५१	२५	४.१२	१	५	६	०	६	६	१०	२२
४	हिलेभञ्ज्याङ्ग	आगा ९	थाहा नपा ८	MAK/GO/01/L4	२०४१/०५२	२५	६.३७	०	५	५	०	५	५	२५	५०
५	बुढेचौर	आगा ९	थाहा नपा ८	MAK/GO/01/L5	२०४१/०५२	२५	५.२५	२	३	५	०	५	५	८	२२
६	जुरेथुम्को	आगा ९	थाहा नपा ८	MAK/GO/01/L6	२०४१/०५२	२५	३.६८	३	२	५	०	५	५	१४	२५
७	पोखरी डाडा(क)	आगा ९	थाहा नपा ८	MAK/GO/01/L7	२०४१/०५२	२५	५.७५	५	२	७	०	७	७	१६	३७
८	सुनकालीडाडा	आगा ९	थाहा नपा ८	MAK/GO/01/L8	२०४२/०५३	४०	३.६४	०	५	५	०	५	५	२५	४६
९	गोठभन्ज्याङ्ग	आगा ९	थाहा नपा ८	MAK/GO/01/L9	२०४२/०५३	४०	३.६०	०	५	५	०	५	५	१३	२८
१०	फिरिफरडाडा	चित्लाङ्ग ४	थाहा नपा ९	MAK/MA/04/L1	२०४४/०५४	४०	१.१०	०	५	५	०	५	५	२०	३९
११	कुसेलोचौर (क)	चित्लाङ्ग ४	थाहा नपा ९	MAK/MA/04/L2	२०४६/०५७	२०	२.३१	५	१	६	०	६	६	१२	२७
१२	कुसेलोचौर (ख)	चित्लाङ्ग ४	थाहा नपा ९	MAK/MA/04/L3	२०४६/०५७	२०	२.१३	५	२	७	०	७	७	२०	४१
१३	विकास मोरुदमार	दामन १	थाहा नपा १२	MAK/PA/16/L1	२०४०/०५१	२५	३.२४	१	४	५	०	४	५	९	१९
१४	ठुलो ढुङ्गाडाडा खोली	दामन ८	थाहा नपा १२	MAK/PA/16/L2	२०४१/०५२	४०	३.७६	१	४	५	०	५	५	१०	२५
१५	भैरी काटने डाडा	दामन ९	थाहा नपा १२	MAK/PA/16/L3	२०४१/०५२	४०	३.७५	१	४	५	०	५	५	१२	२४
१६	मोरिडाडा जुमखोला (क)	टिस्टुङ्ग ४	थाहा नपा १२	MAK/PA/02/L1	२०४३/०५४	४०	४.७५	१	५	६	०	६	६	१६	३२
१७	मोरिडाडा जुमखोला (ख)	टिस्टुङ्ग ४	थाहा नपा १२	MAK/PA/02/L2	२०४३/०५४	४०	४.७५	०	६	६	०	६	६	२०	३४
१८	रक्तकाली,	टिस्टुङ्ग ६	थाहा नपा १२	MAK/PA/02/L3	२०४४/०५५	४०	३.३८	६	०	६	०	६	६	१२	२७
१९	विस्वाडाडा,	टिस्टुङ्ग ६	थाहा नपा १२	MAK/PA/02/L4	२०४४/०५५	४०	३.३७	५	०	५	०	५	५	१६	३१
२०	अखत ढुंगापोखरी, भञ्ज्याङ्ग	टिस्टुङ्ग ६	थाहा नपा १२	MAK/PA/02/L5	२०४४/०५५	४०	४.५६	०	६	६	०	६	६	१२	२७
२१	लप्सीको बोट, चौतरीपाखा	टिस्टुङ्ग ६	थाहा नपा १२	MAK/PA/02/L6	२०४४/०५५	४०	३.२५	५	०	५	०	५	५	१४	२६
२२	साउनेभिर पाखा	टिस्टुङ्ग ६	थाहा नपा १२	MAK/PA/02/L7	२०४४/०५५	४०	४.२०	३	२	५	०	५	५	१३	२४
२३	त्रिभुवन राजपथ, कमेरोडाडा	टिस्टुङ्ग ६	थाहा नपा १२	MAK/PA/02/L8	२०४४/०५५	४०	४.६२	६	०	६	०	६	६	१४	२८
२४	गन्दी डाडा	गोलेने ७	कैलाश गापा ६	MAK/GO/08/L1	२०४१/०५२	२५	४.८७	०	५	५	०	५	५	१७	३०
२५	पोखरी भन्ज्याङ्ग	गोलेने ७	कैलाश गापा ६	MAK/GO/08/L2	२०४२/०५३	४०	३.०८	४	१	५	०	५	५	१८	३०
२६	आरणचौर	गोलेने ६	कैलाश गापा ५	MAK/GO/08/L3	२०४२/०५३	४०	३.२५	०	५	५	०	५	५	१०	२६
२७	च्यानडाडा	गोलेने ६	कैलाश गापा ५	MAK/GO/08/L4	२०४३/०५४	४०	२.५०	०	५	५	०	५	५	१३	२६

सि.नं.	कृषिविपरी वन उपभोक्ता समूहको नाम	साविक ठेगाना	हालको ठेगाना	कोड नं.	हस्तान्तरण था. व.	कार्योजना समाप्त हुने साल	कृषिविपरी वनको अवधि	सामान्ति घरधुरी						सामान्ति जनसंख्या		
								महिला	पुरुष	जम्मा	दिवस	जनजाति	अन्य	जम्मा घरधुरी	महिला	पुरुष
२८	मौरडाडा	गोर्ने ६	कैलाश गापा ५	MAK/GO/08/L5	२०५३/०५४	२०१४/३ मसान्त	४०	४.९२	१	६	७	७	७	१६	१७	३३
२९	जोखारिया	गोर्ने ६	कैलाश गापा ५	MAK/GO/08/L6	२०५३/०५४	२०१४/३ मसान्त	४०	३.४९	०	५	५	०	५	१२	१३	२५
३०	पालडाडा कोफलचौर	गोर्ने ६	कैलाश गापा ५	MAK/GO/08/L7	२०५३/०५४	२०१४/३ मसान्त	४०	२.४५	१	४	५	०	५	१५	१६	३१
३१	भुमडाडा पाखा	गोर्ने ६	कैलाश गापा ५	MAK/GO/08/L8	२०५३/०५४	२०१४/३ मसान्त	४०	३.००	०	५	५	०	५	१२	१३	२५
३२	अमलेडाडा	गोर्ने ६	कैलाश गापा ५	MAK/GO/08/L9	२०५४/०५५	२०१५/३३/३७	४०	२.०८	०	५	५	०	५	८	११	१९
३३	किटियाडाडा	गोर्ने ६	कैलाश गापा ५	MAK/GO/08/L10	२०५४/०५५	२०१४/३ मसान्त	४०	२.८८	०	५	५	०	५	१५	१५	३०
३४	तिनेधारी	गोर्ने ६	कैलाश गापा ५	MAK/GO/08/L11	२०५४/०५५	२०१५/३ मसान्त	४०	२.९८	५	०	५	०	५	१६	१३	२९
३५	पंचकन्या (क)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L1	२०५३/०५४	२१०४/३ मसान्त	४०	२.७०	६	०	६	०	६	१४	१५	२९
३६	पंचकन्या (ख)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L2	२०५३/०५४	२१०४/३ मसान्त	४०	२.७०	६	०	६	०	६	१९	१३	३२
३७	पंचकन्या (ग)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L3	२०५३/०५४	२१०४/३ मसान्त	४०	२.७०	६	०	६	०	६	१७	२१	३८
३८	पंचकन्या (घ)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L4	२०५३/०५४	२१०४/३ मसान्त	४०	२.७०	५	१	६	०	६	१५	१४	२९
३९	पंचकन्या (ङ.)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L5	२०५३/०५४	२१०४/३ मसान्त	४०	२.७०	६	०	६	०	६	१२	१७	२९
४०	पंचकन्या (च)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L6	२०५३/०५४	२१०४/३ मसान्त	४०	२.७०	६	०	६	०	६	२२	१४	३६
४१	पंचकन्या (छ)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L7	२०५४/०५५	२१०५/३ मसान्त	४०	६.३०	९	३	१२	०	१२	३७	३१	६८
४२	पंचकन्या (ज)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L8	२०५४/०५५	२१०५/३ मसान्त	४०	६.३०	१२	०	१२	०	१२	४२	२८	७०
४३	पंचकन्या (झ)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L9	२०५४/०५५	२१०५/३ मसान्त	४०	६.३०	१२	०	१२	३	१२	३१	३३	६४
४४	पंचकन्या (ञ.)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L10	२०५४/०५५	२१०५/३ मसान्त	४०	२.७०	१२	०	१२	०	१२	२६	३६	६२
४५	पंचकन्या (ट)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L11	२०५४/०५५	२१०५/३ मसान्त	४०	६.३४	१०	२	१२	०	१२	३४	३१	६५
४६	पंचकन्या (ठ)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L12	२०५४/०५५	२१०५/३ मसान्त	४०	६.३४	१२	०	१२	०	१२	३३	३१	६४
४७	पंचकन्या (ड)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L13	२०५४/०५५	२१०५/३ मसान्त	४०	१२.००	१२	०	१२	०	१२	३९	३४	७३
४८	पंचकन्या (ढ)	डाडावर्क ५	कैलाश गापा २	MAK/GO/09/L14	२०५४/०५५	२१०५/३ मसान्त	४०	१२.००	१२	०	१२	०	१२	२९	४०	६९
४९	भामबाड.	कालिकटार ९	कैलाश गापा ४	MAK/CH/14/L1	२०५६/०५७	२१०७/३ मसान्त	४०	६.०७	८	०	८	०	८	२५	२२	४७
५०	कर्मधारी	कालिकटार ९	कैलाश गापा ४	MAK/CH/14/L2	२०५६/०५७	२१०७/३ मसान्त	४०	५.६४	७	१	८	०	८	२१	१६	३७
५१	रुनाडाडा	कालिकटार ९	कैलाश गापा ४	MAK/CH/14/L3	२०५६/०५७	२१०७/३ मसान्त	४०	५.९०	७	१	८	०	८	२२	२५	४७
५२	चुराडाडा	कालिकटार ९	कैलाश गापा ४	MAK/CH/14/L4	२०५६/०५७	२१०७/३ मसान्त	४०	३.६३	७	१	८	०	८	३०	२४	५४
५३	चिसापानीनिकोटी	कालिकटार ९	कैलाश गापा ४	MAK/CH/14/L5	२०५६/०५७	२१०७/३ मसान्त	४०	४.४९	३	५	८	०	८	२६	२७	५३
५४	सिमलडाडा	कालिकटार ९	कैलाश गापा ४	MAK/CH/14/L6	२०५७/०५८	२१०८/३ मसान्त	४०	४.२५	४	१	५	०	५	१४	१७	३१
५५	भिमबाड.	कालिकटार ९	कैलाश गापा ४	MAK/CH/14/L7	२०५७/०५८	२१०८/३ मसान्त	४०	२.७१	१	४	५	०	५	१९	१२	३१
५६	चिउरीधारी	कालिकटार ९	कैलाश गापा ४	MAK/CH/14/L8	२०५७/०५८	२१०८/३ मसान्त	४०	४.९२	३	२	५	०	५	८	७	१५
५७	किटधारी	कालिकटार ९	कैलाश गापा ४	MAK/CH/14/L9	२०५७/०५८	२१०८/३ मसान्त	४०	४.२५	२	३	५	०	५	१९	१३	३२
५८	आपवारी	कालिकटार ९	कैलाश गापा ४	MAK/CH/14/L10	२०५७/०५८	२१०८/३ मसान्त	४०	३.०९	२	४	६	०	६	१६	२३	४२
५९	सिमसार	भार्ता ४	कैलाश गापा ७	MAK/CH/13/L1	२०५३/०५४	२०१४/३/३१	४०	७.००	१	६	७	०	७	२०	२५	४५
६०	मैसिटर	भार्ता ४	कैलाश गापा ७	MAK/CH/13/L2	२०५३/०५४	२०१४/३/३१	४०	७.००	०	७	७	०	७	२५	३६	६१
६१	चामराङ्ग	भार्ता ४	कैलाश गापा ७	MAK/CH/13/L3	२०५३/०५४	२०१४/३/३३	४०	५.२५	१	४	५	०	५	१६	१५	३१

सि.नं.	कृषिविप्लव उपभोक्ता समूहको नाम	साविक ठेगाना	हालको ठेगाना	कोड नं.	हस्तान्तरण था.नं.	कार्ययोजना समाप्त हुने साल	कृषिविप्लव वनको क्षति	कृषिविप्लव वनको क्षतिफल	सामान्वित घरधुरी						सामान्वित जनसंख्या	
									महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	अन्यजाति	अन्य		जम्मा घरधुरी
६२	इश्याकामा	भार्ती ४	कैलाश गापा ७	MAK/CH/13/L4	२०६३/०६४	२०६४/३/२९	४०	४.७५	२	३	५	०	५	१२	१३	२५
६३	राउड (क)	भार्ती ८	कैलाश गापा ७	MAK/CH/13/L5	२०७२/०७३	२०७३/३/२९	४०	३.४९	१	४	५	०	५	१८	२१	३९
६४	राउड (ख)	भार्ती ८	कैलाश गापा ७	MAK/CH/13/L6	२०७२/०७३	२०७३/३/२९	४०	३.३६	१	४	५	०	५	१६	१६	३२
६५	राउड (ग)	भार्ती ८	कैलाश गापा ७	MAK/CH/13/L7	२०७२/०७३	२०७३/३/२९	४०	३.७४	४	१	५	०	५	१२	१४	२६
६६	पिपलडाडा	भार्ती ८	कैलाश गापा ७	MAK/CH/13/L8	२०७२/०७३	२०७३/३/२९	४०	२.५७	१	४	५	०	५	१५	१७	३२
६७	चिउरीधारी	भार्ती ८	कैलाश गापा ७	MAK/CH/13/L9	२०७२/०७३	२०७३/३/२९	४०	४.९५	१	४	५	०	५	१३	१३	२६
६८	वडावाडी	भार्ती ८	कैलाश गापा ७	MAK/CH/13/L10	२०७२/०७३	२०७३/३/२९	४०	४.२३	३	३	६	०	६	९	१८	२७
६९	दुमथली	भार्ती ८	कैलाश गापा ७	MAK/CH/13/L11	२०७२/०७३	२०७३/३/२९	४०	२.३२	२	३	५	०	५	१७	१७	३४
७०	कोथलीटार (क)	भार्ती ८	कैलाश गापा ७	MAK/CH/13/L12	२०७२/०७३	२०७३/३/२९	४०	३.६४	२	३	५	०	५	२३	३१	५४
७१	कोथलीटार (ख)	भार्ती ८	कैलाश गापा ७	MAK/CH/13/L13	२०७२/०७३	२०७३/३/२९	४०	३.६३	१	४	५	०	५	१३	१०	२३
७२	भैरवडाडा	हेटौडा न.पा १	हेटौडा उपमहान	MAK/HE/27/L1	२०४०/०४१	२०४१/३/२९	२५	४.४०	२	३	५	०	५	१६	१५	३१
७३	स्याम्पाडा.डा (क)	हेटौडा न.पा २९	हेटौडा उपमहान १९	MAK/HA/26/L1	२०४४/०४५	२०४५/३/२९	४०	२.४०	४	१	५	०	५	१३	१७	३०
७४	स्याम्पाडा.डा (ख)	हेटौडा न.पा २९	हेटौडा उपमहान १९	MAK/HA/26/L2	२०४४/०४५	२०४५/३/२९	४०	२.४०	३	२	५	१	०	४	१०	२४
७५	वानवासपाखा (क)	माखु ५	इन्द्रसरोवर गापा १	MAK/MA/06/L1	२०४४/०४५	२०४५/३/२९	४०	३.०४	३	२	५	०	५	१४	२०	३०
७६	वानवासपाखा (ख)	माखु ५	इन्द्रसरोवर गापा १	MAK/MA/06/L2	२०४४/०४५	२०४५/३/२९	४०	३.१२	७	०	७	०	७	१०	२०	३०
७७	वासधारी डाँडा	माखु २	इन्द्रसरोवर गापा १	MAK/MA/06/L3	२०४४/०४५	२०४५/३/२९	४०	३.०४	०	७	७	०	७	२३	२८	५१
७८	तारीभर,	सिमेरी ६	इन्द्रसरोवर गापा ३	MAK/MA/18/L1	२०४२/०४३	०६३/३/२९	४०	६.२४	८	२	१०	०	१०	३७	५०	८७
७९	थाकलडाँडा	सिमेरी ६	इन्द्रसरोवर गापा ३	MAK/MA/18/L2	२०४२/०४३	०६३/३/२९	४०	११.९०	७	५	१२	०	१२	३९	४७	८६
८०	प्येरीपाखा	सिमेरी ६	इन्द्रसरोवर गापा ३	MAK/MA/18/L3	२०४२/०४३	०६३/३/२९	४०	७.३२	४	४	८	०	८	३३	३१	६४
८१	चुरीपाखा	सिमेरी ६	इन्द्रसरोवर गापा ३	MAK/MA/18/L4	२०४२/०४३	०६३/३/२९	४०	७.९२	४	३	७	०	७	१५	२०	३४
८२	वागमाति पाखा (क)	सिमेरी ६	इन्द्रसरोवर गापा ३	MAK/MA/18/L5	२०४२/०४३	०६३/३/२९	४०	५.००	६	०	६	०	६	१६	१८	३४
८३	पोखरीडाँडा	सिमेरी ६	इन्द्रसरोवर गापा ३	MAK/MA/18/L6	२०४२/०४३	०६३/३/२९	४०	७.२०	८	२	१०	०	१०	२८	४२	५२
८४	मालटारपाखा	सिमेरी ६	इन्द्रसरोवर गापा ३	MAK/MA/18/L7	२०४३/०४४	०६३/३/२९	४०	३.७५	०	५	५	०	५	१३	२१	३४
८५	सुनीभर (ख)	सिमेरी ६	इन्द्रसरोवर गापा ३	MAK/MA/18/L8	२०४३/०४४	०६३/३/२९	४०	३.००	१	७	८	०	८	२८	१८	४६
८६	मालुभिर	सिमेरी ६	इन्द्रसरोवर गापा ३	MAK/MA/18/L9	२०४३/०४४	०६३/३/२९	४०	३.६०	३	३	६	०	६	९	२३	३२
८७	सुनीभर (क)	सिमेरी ६	इन्द्रसरोवर गापा ३	MAK/MA/18/L10	२०४३/०४४	०६३/३/२९	४०	३.००	३	४	७	०	७	२१	२३	४४
८८	च्यानडाँडा	सिमेरी ६	इन्द्रसरोवर गापा ३	MAK/MA/18/L11	२०४३/०४४	०६३/३/२९	४०	२.७०	२	३	५	०	५	१५	१८	३३
८९	कालीदेवी	निबुवाटार १	भिमफेदी गापा ४	MAK/BH/28/L1	२०४४/०४६	२०४६/३/२९	४०	२.४३	४	१	५	४	१	१३	१७	३०
९०	भञ्ज्याङ्ग	निबुवाटार १	भिमफेदी गापा ४	MAK/BH/28/L2	२०४४/०४६	२०४६/३/२९	४०	२.४६	४	१	५	२	३	११	७	१८
९१	चाण्डीदेवी	निबुवाटार १	भिमफेदी गापा ४	MAK/BH/28/L3	२०४४/०४६	२०४६/३/२९	४०	२.४५	२	३	५	०	५	१५	१६	३१
९२	गुनेश्वर महादेव	निबुवाटार १	भिमफेदी गापा ४	MAK/BH/28/L4	२०४४/०४६	२०४६/३/२९	४०	२.४५	२	३	५	०	५	११	१०	२९
९३	मानेभञ्ज्याङ्ग (क)	भैते ५	भिमफेदी गापा २	MAK/BH/21/L1	२०४३/०४४	२०४४/३/२९	४०	३.००	५	०	५	०	५	१४	१७	३१
९४	मानेभञ्ज्याङ्ग (ख)	भैते ५	भिमफेदी गापा २	MAK/BH/21/L2	२०४३/०४४	२०४४/३/२९	४०	३.००	०	५	५	०	५	१३	१४	२७
९५	मानेभञ्ज्याङ्ग (ग)	भैते ५	भिमफेदी गापा २	MAK/BH/21/L3	२०४३/०४४	२०४४/३/२९	४०	३.००	२	३	५	०	५	१३	१७	३०

सि.नं.	कृषिविपक्षी वन उपभोक्ता समूहको नाम	साविक ठेगाना	हावको ठेगाना	कोड नं.	हस्तान्तरण बा.व.	कार्योजना समाप्त हुने साव	कृषिविपक्षी वनको क्षेत्रफल	लाभान्वित घरधुरी					लाभान्वित जनसंख्या					
								महिला	पुरुष	सम्पत्ति	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा घरधुरी	महिला	पुरुष	जम्मा	
९६	कोफलचौर	भैते ५	भीमफेदी गापा २	MAK/BH2/1L4	२०४३/०४४	२०४४/०४४	४०	३.६०	०	५	५	०	५	०	५	१६	१६	३२
९७	सिमनगौरी	भैते ५	भीमफेदी गापा २	MAK/BH2/1L5	२०४४/०४५	२०४५/०४५	४०	३.४६	०	५	५	०	५	०	५	१५	१२	२७
९८	ओखरबारी	भैते ५	भीमफेदी गापा २	MAK/BH2/1L6	२०४४/०४५	२०४५/०४५	४०	३.४५	५	०	५	०	५	०	५	११	१२	२३
९९	जुगेयुम	भैते ५	भीमफेदी गापा २	MAK/BH2/1L7	२०४४/०४५	२०४५/०४५	४०	३.४०	०	५	५	०	५	०	५	१३	१४	२७
१००	चुगेगौरी	भैते ५	भीमफेदी गापा २	MAK/BH2/1L8	२०४४/०४५	२०४५/०४५	४०	३.४०	०	५	५	०	५	०	५	१७	१८	३५
१०१	उमपूर	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L1	२०६१/०६२	२०६२/०६२	४०	५.५०	४	४	८	०	८	०	८	२१	२२	४३
१०२	तोसिराङ्ग	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L2	२०६१/०६२	२०६२/०६२	४०	७.००	०	९	९	०	९	०	९	३१	४३	७४
१०३	कुतलावाङ्ग	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L3	२०६१/०६२	२०६२/०६२	४०	३.५०	२	७	९	०	९	०	९	२९	३३	६२
१०४	धागनी	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L4	२०६२/०६३	२०६३/०६३	४०	५.४४	०	७	७	०	७	०	७	२२	२२	४४
१०५	राइकोन	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L5	२०६२/०६३	२०६३/०६३	४०	५.५०	०	७	७	०	७	०	७	३०	४०	७०
१०६	गाम्दीवी	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L6	२०६२/०६३	२०६३/०६३	४०	५.२२	०	७	७	०	७	०	७	१८	३१	४९
१०७	भालु भेक	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L7	२०६२/०६३	२०६३/०६३	४०	७.५६	०	८	८	०	८	०	८	२५	३४	५९
१०८	धारपानी	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L8	२०६३/०६४	२०६४/०६४	४०	४.४०	४	३	७	०	७	०	७	१७	२२	३९
१०९	कुवापानी	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L9	२०६३/०६४	२०६४/०६४	४०	४.९३	२	३	५	०	५	०	५	१३	१५	२८
११०	सिमर	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L10	२०६३/०६४	२०६४/०६४	४०	४.३०	२	३	५	०	५	०	५	१३	२१	३४
१११	चाँमाला	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L11	२०६३/०६४	२०६४/०६४	४०	३.६०	२	३	५	०	५	०	५	११	१९	३०
११२	लेक पंगेरो	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L12	२०६३/०६४	२०६४/०६४	४०	४.२५	३	५	८	०	८	०	८	२७	३०	५७
११३	सानो खोला	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L13	२०६३/०६४	२०६४/०६४	४०	३.६८	४	३	७	०	७	०	७	२०	३४	५४
११४	काँलेदी	काकडा ४	गस्मिराड गापा ८	MAK/MN/1L14	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	११.३०	१०	४	१४	०	१४	०	१४	३३	३७	७०
११५	वालकन्या	काकडा ४	गस्मिराड गापा ८	MAK/MN/1L15	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	१०.५०	५	६	११	०	११	०	११	२६	२३	४९
११६	चिउरी बगैँचा	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L16	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	६.५२	८	०	८	०	८	०	८	३६	२४	६०
११७	चुन्द्रडाडा	काकडा ८	गस्मिराड गापा ७	MAK/MN/1L17	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	७.८६	१२	०	१२	०	१२	०	१२	४६	५४	१००
११८	डोलडाडा	काकडा ८	गस्मिराड गापा ७	MAK/MN/1L18	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	९.७९	९	२	११	०	११	०	११	२५	३७	६२
११९	हिरियाली	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L19	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	६.३९	८	०	८	०	८	०	८	३१	३३	६४
१२०	इन्द्रेणी	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L20	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	९.३१	९	०	९	०	९	०	९	१९	२९	४८
१२१	जनउत्थान	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L21	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	६.६६	९	०	९	०	९	०	९	३९	४१	८०
१२२	मिक्नौली	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L22	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	८.५६	८	०	८	०	८	०	८	१७	२१	३८
१२३	सालघारी	काकडा ८	गस्मिराड गापा ७	MAK/MN/1L23	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	८.०३	९	०	९	०	९	०	९	२८	२२	५०
१२४	भूमिडाडा	काकडा १	गस्मिराड गापा ६	MAK/MN/1L24	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	६.०७	१०	०	१०	०	१०	०	१०	२६	२९	५५
१२५	दराङ	काकडा ८	गस्मिराड गापा ७	MAK/MN/1L25	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	५.७५	७	०	७	०	७	०	७	२१	१९	४०
१२६	कास्तीराङ्ग	काकडा ८	गस्मिराड गापा ७	MAK/MN/1L26	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	४.५९	८	०	८	०	८	०	८	२६	२९	५५
१२७	कक्रेलिङ	काकडा ९	गस्मिराड गापा ७	MAK/MN/1L27	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	६.२१	८	०	८	०	८	०	८	१६	३०	४६
१२८	नरबुम	काकडा ८	गस्मिराड गापा ७	MAK/MN/1L28	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	१२.६०	१४	०	१४	०	१४	०	१४	४४	४९	९३
१२९	लालधनी	काकडा ८	गस्मिराड गापा ७	MAK/MN/1L29	२०६४/०६५	२०६५/०६५	४०	३.७७	७	०	७	०	७	०	७	२२	२५	४७

सि.नं.	कृषिविपत्ती बन् उपभोक्ता समूहको नाम	साविक ठेगाना	हालको ठेगाना	कोड नं.	हस्तान्तरण बा.ब.	कार्ययोजना समाप्त हुने साल	कृषिविपत्ती बन्को क्षेत्रफल	सामान्वित घरधुरी					सामान्वित जनसंख्या			
								महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	अन्य	जम्मा घरधुरी	महिला	पुरुष	जम्मा
१३०	कुवापानी	काकडा ७	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L30	२०६७/०६८	२१०८/३ मसान्त	४०	१	४	५	०	५	१	१४	१३	२७
१३१	घोसीकुवा	काकडा ७	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L31	२०६७/०६८	२१०८/३ मसान्त	४०	४	२	६	०	६	०	२०	२२	४२
१३२	भूमिवाड.	काकडा ७	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L32	२०६७/०६८	२१०८/३ मसान्त	४०	५	३	८	०	८	०	२९	३२	६१
१३३	सिन्धुली	काकडा ७	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L33	२०६७/०६८	२१०८/३ मसान्त	४०	२	५	७	०	७	०	२५	२६	५१
१३४	गुड.राड	काकडा ७	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L34	२०६७/०६८	२१०८/३ मसान्त	४०	३	३	६	०	६	०	२२	१८	४०
१३५	रातिवे	काकडा ७	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L35	२०६७/०६८	२१०८/३ मसान्त	४०	३	४	७	०	७	०	१७	२३	४०
१३६	ज्यापाती	काकडा ७	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L36	२०६७/०६८	२१०८/३ मसान्त	४०	३	३	६	०	६	०	१८	१८	३६
१३७	ज्यापुक	काकडा ७	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L37	२०६७/०६८	२१०८/३ मसान्त	४०	३	४	७	०	७	०	२७	२९	५६
१३८	बुन्ध्यीको	काकडा ७	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L38	२०६७/०६८	२१०८/३ मसान्त	४०	०	५	५	०	५	०	१३	१५	२८
१३९	विपराड.	काकडा ७	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L39	२०६७/०६८	२१०८/३ मसान्त	४०	४	२	६	०	६	०	१७	३१	४८
१४०	कालिसराड, घुमाउने	काकडा ८	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L40	२०६७/०६८	२१०८/३ मसान्त	४०	५	०	५	०	५	०	१९	२२	४१
१४१	चैकलाराड.	काकडा ८	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L41	२०६७/०६८	२१०८/३ मसान्त	४०	५	०	५	०	५	०	१६	२४	४०
१४२	प्रगातिशिल	काकडा ६	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L42	२०५१/०५२	२०८२/३/१७	४०	०	१	१	०	१	०	२१	२१	४२
१४३	युगज्याती	काकडा ६	राकिमराड गापा ७	MAK/MN/11L43	२०५१/०५२	२०८२/३/१७	४०	३	६	९	०	९	०	३०	२३	५३
१४४	ठाडिचुरी	रक्सीराङ्ग ८	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L1	२०४०/०४१	२०६३/३ मसान्त	२५	१	४	५	१	४	०	१६	१७	३३
१४५	भोमाहा डाँडा	रक्सीराङ्ग ८	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L2	२०४१/०४२	२०६३/३ मसान्त	४०	०	५	५	०	५	०	१५	१९	२४
१४६	च्यानडाँडा	रक्सीराङ्ग ८	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L3	२०४१/०४२	२०६३/३ मसान्त	४०	०	५	५	०	५	०	२२	२४	४६
१४७	छैकरवाङ्ग.	रक्सीराङ्ग ८	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L4	२०४२/०४३	२०६३/३ मसान्त	४०	४	४	८	०	८	०	१७	१९	३०
१४८	कोटडाँडा,	रक्सीराङ्ग ८	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L5	२०४२/०४३	२०६३/३ मसान्त	४०	५	५	१०	०	१०	०	१५	१५	३०
१४९	धुखानेरावाङ्ग	रक्सीराङ्ग ८	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L6	२०४२/०४३	२०६३/३ मसान्त	४०	५	४	९	०	९	०	१९	१७	३६
१५०	भूमिदार सिं	रक्सीराङ्ग ८	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L7	२०४२/०४३	२०६३/३ मसान्त	४०	२	३	५	०	५	०	१७	२६	४३
१५१	तोन्चोराङ्ग	रक्सीराङ्ग ८	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L8	२०४२/०४३	२०६३/३ मसान्त	४०	२	३	५	०	५	०	१०	२०	३०
१५२	क्लोराङ्ग,	रक्सीराङ्ग ८	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L9	२०४३/०४४	२०६४/३ मसान्त	४०	०	६	६	०	६	०	१८	१९	३७
१५३	ठाँडे	रक्सीराङ्ग ८	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L10	२०४३/०४४	२०६४/३ मसान्त	४०	२	७	९	०	९	०	१८	१८	३६
१५४	बाजरा	रक्सीराङ्ग ९	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L11	२०४३/०४४	२०६४/३ मसान्त	४०	०	६	६	०	६	०	१९	१९	३८
१५५	लिसिदिमार	रक्सीराङ्ग ९	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L12	२०४३/०४४	२०६४/३ मसान्त	४०	३	४	७	०	७	०	२६	३२	५८
१५६	विकिम	रक्सीराङ्ग ९	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L13	२०४३/०४४	२०६४/३ मसान्त	४०	६	५	११	०	११	०	३०	३३	६३
१५७	ताक्सीराङ्ग	रक्सीराङ्ग ९	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L14	२०४३/०४४	२०६४/३ मसान्त	४०	७	३	१०	०	१०	०	२९	२६	४७
१५८	वाडजेराङ्ग	रक्सीराङ्ग ९	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L15	२०४३/०४४	२०६४/३ मसान्त	४०	०	५	५	०	५	०	२१	१९	४०
१५९	खुम्बसी	रक्सीराङ्ग ९	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L16	२०४३/०४४	२०६४/३ मसान्त	४०	६	३	९	०	९	०	३२	१६	४८
१६०	रातीवाङ्ग	रक्सीराङ्ग ९	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L17	२०४४/०४५	२०६५/३ मसान्त	४०	३	३	६	०	६	०	२९	१४	४३
१६१	तड/डि	रक्सीराङ्ग ९	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L18	२०४४/०४५	२०६५/३ मसान्त	४०	०	५	५	०	५	०	१३	१६	२९
१६२	चिउरी बन्	रक्सीराङ्ग ९	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L19	२०४४/०४५	२०६५/३ मसान्त	४०	०	५	५	०	५	०	१८	२०	३८
१६३	यूराड	रक्सीराङ्ग ८	राकिमराड गापा ५	MAK/CH/12L20	२०४४/०४५	२०६५/३ मसान्त	४०	६	५	११	०	११	०	२४	२४	४८

क्र.सं.	कृषिविपत्ती वन उपभोक्ता समूहको नाम	साविक ठेगाना	हालको ठेगाना	कोड नं.	हस्तान्तरणपत्र बा.नं.	कार्यविपत्ती समाप्त हुने साल	कृषिविपत्ती वनको अवधि	कृषिविपत्ती वनको क्षेत्रफल	सामान्वित घरघुरी					सामान्वित जनसंख्या				
									महिला	पुरुष	जम्मा	दिवसित	जन्तजाति	अन्य	जम्मा घरघुरी	महिला	पुरुष	जम्मा
१६४	खसडाडा	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/121	२०५५/०५६	२०५६/३ मसान्त	४०	२.९६	२	३	५	०	५	०	५	१४	१८	३२
१६५	सिमराइ मालोनी	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/122	२०५५/०५६	२०५६/३ मसान्त	४०	६.००	०	५	५	०	५	०	५	२१	२०	४१
१६६	चउकुवाङ्ग	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/123	२०५५/०५६	२०५६/३ मसान्त	४०	४.५२	१	५	६	०	६	०	६	१३	१३	२६
१६७	ढकनाम	रास्तीराइ ९	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/124	२०५७/०५८	२०५८/३ मसान्त	४०	६.००	२	८	१०	०	१०	०	१०	३१	२६	५७
१६८	अमर	रास्तीराइ ९	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/125	२०५७/०५८	२०५८/३ मसान्त	४०	४.९२	९	०	९	०	९	०	९	२८	२७	५५
१६९	इन्चाराङ्ग	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/126	२०५९/०६०	२१००/३ मसान्त	४०	८.५०	०	८	८	०	८	०	८	२१	२३	४४
१७०	दुसाराङ्ग	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/127	२०५९/०६०	२१००/३ मसान्त	४०	९.२५	१	८	९	०	९	०	९	२३	३४	५७
१७१	खवासी	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/128	२०६१/०६२	२१०२/३ मसान्त	४०	३.८०	१	४	५	०	५	०	५	१९	१८	३७
१७२	कुना सी	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/129	२०६१/०६२	२१०२/३ मसान्त	४०	२.५२	२	३	५	०	५	०	५	१७	१७	३२
१७३	सामेल डाँडा	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/130	२०६१/०६२	२१०२/३ मसान्त	४०	५.७५	३	६	९	०	९	०	९	२६	२२	४८
१७४	माने भञ्ज्याङ्ग	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/131	२०६१/०६२	२१०२/३ मसान्त	४०	५.७५	१०	०	१०	०	१०	०	१०	२९	२२	५१
१७५	माङ्गराङ्ग	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/132	२०६१/०६२	२१०२/३ मसान्त	४०	९.६२	५	५	१०	०	१०	०	१०	३९	४१	८०
१७६	मैनाराङ्ग	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/133	२०६१/०६२	२१०२/३ मसान्त	४०	५.२५	१	९	१०	०	१०	०	१०	४०	३१	७१
१७७	हिमचुली	रास्तीराइ ९	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/134	२०६१/०६२	२१०२/३ मसान्त	४०	७.२५	१०	०	१०	०	१०	०	१०	३४	३२	६६
१७८	दुखम	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/135	२०६१/०६२	२१०२/३ मसान्त	४०	४.२५	४	२	६	०	६	०	६	२४	२०	४४
१७९	जनाएकला	रास्तीराइ ९	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/136	२०६१/०६२	२१०२/३ मसान्त	४०	६.००	२	४	६	०	६	०	६	१९	१८	३७
१८०	सगरमाथा	रास्तीराइ ९	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/137	२०६१/०६२	२१०२/३ मसान्त	४०	३.५०	३	२	५	०	५	०	५	१७	१७	३४
१८१	अकवर	रास्तीराइ ९	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/138	२०६२/०६३	२१०३/३ मसान्त	४०	४.५०	५	०	५	०	५	०	५	१२	१३	२५
१८२	खेलडाँडा	रास्तीराइ ९	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/139	२०६२/०६३	२१०३/३ मसान्त	४०	४.८७	४	१	५	०	५	०	५	१५	१८	३३
१८३	तोर्भीर	रास्तीराइ ९	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/140	२०६२/०६३	२१०३/३ मसान्त	४०	४.६२	०	५	५	०	५	०	५	७	१२	१९
१८४	रोङ्गडाँडा	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/141	२०६२/०६३	२१०३/३ मसान्त	४०	४.६५	३	३	६	०	६	०	६	२२	१८	४०
१८५	बालिका	रास्तीराइ ६	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/142	२०६२/०६३	२१०३/३ मसान्त	४०	११.००	८	३	११	०	११	०	११	३९	४६	८५
१८६	हेमी	रास्तीराइ ६	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/143	२०६२/०६३	२१०३/३ मसान्त	४०	१२.००	३	१०	१३	०	१३	०	१३	४२	४२	८४
१८७	पुल्लबारी	रास्तीराइ ६	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/144	२०६२/०६३	२१०३/३ मसान्त	४०	१०.५०	२	८	१०	०	१०	०	१०	३८	३१	६९
१८८	मकमना	रास्तीराइ ६	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/145	२०६२/०६३	२१०३/३ मसान्त	४०	११.५०	६	९	१५	०	१५	०	१५	४५	४५	९०
१८९	काविकथान	रास्तीराइ ४	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/146	२०६३/०६४	२१०४/३ मसान्त	४०	६.००	१	५	६	०	६	०	६	२३	२२	४५
१९०	सुनर	रास्तीराइ ६	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/147	२०६३/०६४	२१०४/३ मसान्त	४०	३.७५	०	५	५	०	५	०	५	१२	१७	२९
१९१	म्याङ्गदी	रास्तीराइ २	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/148	२०६३/०६४	२१०४/३ मसान्त	४०	५.५०	०	६	६	०	६	०	६	२०	२०	४०
१९२	जेल	रास्तीराइ ४	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/149	२०६३/०६४	२१०४/३ मसान्त	४०	४.०८	११	०	११	०	११	०	११	३०	३०	६०
१९३	हिमडाँडा	रास्तीराइ ४	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/150	२०६३/०६४	२१०४/३ मसान्त	४०	७.७२	८	०	८	३	८	०	८	१६	१६	३२
१९४	देउराली	रास्तीराइ ४	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/151	२०६३/०६४	२१०४/३ मसान्त	४०	७.९९	८	०	८	०	८	०	८	२४	३०	५४
१९५	जोडाङ	रास्तीराइ ४	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/152	२०६३/०६४	२१०४/३ मसान्त	४०	७.९९	८	०	८	०	८	०	८	२६	२१	४७
१९६	नातोपिराम	रास्तीराइ ३	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/153	२०६३/०६४	२१०४/३ मसान्त	४०	५.६२	५	१	६	०	६	०	६	११	२०	३१
१९७	नातोपिबारी	रास्तीराइ ३	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/154	२०६३/०६४	२१०४/३ मसान्त	४०	३.१३	९	०	९	०	९	०	९	२०	३२	५०
१९८	नातोपिबारी	रास्तीराइ ४	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/155	२०६३/०६४	२१०४/३ मसान्त	४०	६.५६	९	०	९	०	९	०	९	२२	२५	४७
१९९	म्याङ्गदी	रास्तीराइ ४	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/156	२०६३/०६४	२१०४/३ मसान्त	४०	६.१८	६	०	६	०	६	०	६	१५	२२	३७
२००	छिन्चारी	रास्तीराइ ४	रास्तीराइ गापा ४	MAK/CH/12/157	२०६३/०६४	२१०४/३ मसान्त	४०	६.७१	६	०	६	०	६	०	६	१४	२२	३६
२०१	प्रागति	रास्तीराइ नं	रास्तीराइ गापा ५	MAK/CH/12/158	२०७१/०७२	२०८२/३/१७	४०	३.२४	२	३	५	०	५	०	५	१०	१४	२४

सि. नं.	कमुनियिती बर उपरोक्ता सङ्गठको नाम	साथिक ठेगाना	हालको ठेगाना	कोड नं.	हस्तातारण आ. नं.	कार्योजना समाप्त हुने साल	कमुनियिती बरको अवधि	लाभान्वित धरपुरी					लाभान्वित जनसंख्या					
								महिला	पुरुष	जम्मा	रजित	जनजाति	अन्य	जम्मा धरपुरी	महिला	पुरुष	जम्मा	
२४४	रुमपाखा (ड)	खैराङ ५	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L20	२०६५/०६६	२०८२/१/२६	४०	४.६८	६	०	६	४	२	०	६	१३	१८	३१
२४५	चेदराङ्ग (क)	खैराङ ७	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L21	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	४.५९	९	०	९	०	९	०	९	२०	२०	३९
२४६	चेदराङ्ग (ख)	खैराङ ७	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L22	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	४.७७	६	१	७	०	७	०	७	२०	२२	४२
२४७	जोतीटोल (क)	खैराङ ७	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L23	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	३.८०	६	२	८	०	८	०	८	३१	२०	५१
२४८	जोतीटोल (ख)	खैराङ ७	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L24	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	३.८०	६	०	६	०	६	०	६	१५	१५	३०
२४९	प्याल्से	खैराङ ७	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L25	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	२.३४	५	०	५	०	५	०	५	१८	१४	३२
२५०	डुनटार (क)	खैराङ २	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L26	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	४.८४	६	१	७	०	६	१	७	१८	१८	३५
२५१	डुनटार (ख)	खैराङ २	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L27	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	५.१५	७	०	७	०	७	३	७	१८	१९	३७
२५२	बगरहिदी	खैराङ २	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L28	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	६.४३	७	०	७	०	७	२	७	२८	२३	५१
२५३	रुमपाङ्क	खैराङ ९	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L29	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	४.३४	८	०	८	०	८	०	८	२६	२६	५२
२५४	पदरोमिता (क)	खैराङ ९	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L30	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	३.०५	५	०	५	०	५	०	५	१९	१९	३१
२५५	पदरोमिता (ख)	खैराङ ९	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L31	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	३.७०	६	०	६	०	६	०	६	२८	२८	५४
२५६	आह्लडाडा (क)	खैराङ ९	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L32	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	४.३२	६	०	६	०	६	०	६	१८	२३	४१
२५७	आह्लडाडा (ख)	खैराङ ९	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L33	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	४.९१	४	१	५	०	५	०	५	१९	१७	३६
२५८	आह्लडाडा (ग)	खैराङ ९	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L34	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	४.१४	५	०	५	०	५	०	५	३०	१९	३९
२५९	यानीडाडा	खैराङ ९	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L35	२०६५/०६६	०८२/३ मसान्त	४०	५.७६	५	०	५	०	५	०	५	१४	१४	२९
२६०	चोतारी	खैराङ ३	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L36	२०६६/०६७	२१०७/३ मसान्त	४०	६.९५	५	२	७	३	३	२	७	२१	३१	५२
२६१	परिवर्तनीय	खैराङ ३	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L37	२०६६/०६७	२१०७/३ मसान्त	४०	४.२५	५	३	८	०	६	२	८	१४	१८	३२
२६२	जनशक्ति	खैराङ ३	राबिसराङ गापा ९	MAK/CH/10/L38	२०६६/०६७	२१०७/३ मसान्त	४०	४.०६	८	०	८	०	८	३	८	१४	२८	४२
								१२५१.२०	१००६	७५६	१७८२	३०	१६७९	७३	१७८२	५२७७	५६४५	१०९२२

अनुसूची-३

डिभिजन वन कार्यालय राप्ती, मनहरी अन्तर्गत आ.व.२०८१/०८२ सम्म हस्तान्तरीत धार्मिक वन सम्बन्धि विवरण

क्र.स	नाम, ठेगाना	क्षेत्रफल (हेक्टर)	वन हस्तान्तरण निर्णय मिति	हस्तान्तरीत वनको किसिम	प्रमाणपत्र दिने अधिकारीको नाम, दर्जा	कैफियत
१	श्री पाण्डुकेश्वर धार्मिक वन उपभोक्ता समुह. पालुङ-४	३.७५ हे	३/२/२०६२	प्राकृतिक	वावुराम भण्डारी जि.व.अ	
२	श्री बुद्ध दर्शन धार्मिक वन उपभोक्ता समुह इन्द्रसरोवर ५ मकवानपुर ।	१.३० हे	२२/०३/२०६७	प्राकृतिक	राज देव प्रसाद यादव जि.व.अ	
३	श्री पुण्यक्षेत्र धार्मिक वन उपभोक्ता समुह नवलपुर ११, मकवानपुर	३.४३	३/३१/२०५३	प्राकृतिक वन क्षेत्र	इमामुद्दिन अन्सारी जि.व.अ	
४	पाथीभारा मन्दिर धार्मिक वन समूह	४.१६	५/१०/२०८०	प्राकृतिक वन क्षेत्र	विष्णु प्र आचार्य	

**वन्धननु बचाऔ । जैविक विविधता जोगाऔ । पर्या-पर्यटनको विकास गरौ र मावी सन्ततिबाई सम्मानत
भाषिष्य प्रबन गरौ ।**

अनुसूची - ४

डिभिजन वन कार्यालय मनहरी, राप्ती अन्तर्गत आ.व.२०८१/०८२ सम्म दर्ता रहेका निजी सम्बन्धि विवरण :

जम्मा निजी वन दर्ता संख्या	निजी वन दर्ता रहेको जग्गाको क्षेत्रफल	निजी वनको रूपमा दर्ता रहेको मुख्य मुख्य प्रजातीहरूको नाम	कैफियत
१००	४३.४ हे	मसला, जामुन, शिसौ, साल, शीरीस, हर्रो, बर्रो, चिलाउने, असना, कटहर, आँप, खयर, सिमल, बडहर, टिक, बकाइनो, लप्सी, ओखर, टाँकी, टुनी, झपिल झपिल, खनायो, फलेदो, चाँप, सतिसाल, सल्ला, अमला, भलायो आदि ।	

अनुसूची-५

डिभिजन वन कार्यालय राप्ती, मनहरीमा कार्यरत रहेका कर्मचारीहरुको सम्पर्क नम्बर सहितको विवरण

सि न	कर्मचारीको नाम थर	पद/तह	कर्मचारी संकेत नम्बर	मोबाईल नम्बर
१	हेम बहादुर थापा	डिभिजनल वन अधिकृत	१४३०७६	९८५५०१९६७८
२	सुरेश प्रसाद गुप्ता	वन अधिकृत	१२७५२८	९८५५०७०३११
३	दामोदर पाण्डे	वन अधिकृत	१९९८४१	९८५५०६६६८४
४	कमल कान्त खरेल	वन अधिकृत	२००३४६	९८४१४९६६६०
५	गुणराज राई	लेखा अधिकृत	१९५५५०	९८५१२१५९७७
६	खेमलाल लामा	प्रशासन अधिकृत	२५४५६०	९८६९००८५९२
७	मनोज कुमार लामिछाने	अधिकृत छैठौँ	१५०४६३	९८५५०३१२७७
८	जीवन पोख्रेल	सहायक पाचौँ	२५४१६८	९९८५७५६७१८६
९	सर्मिला भण्डारी	रेन्जर	२५३७७०	९८६३४८२२६७
१०	अनिशा अधिकारी	रेन्जर	२५३८८२	९८४३९००८६८
११	रक्षा अधिकारी	वन प्राविधिक सहायक		९८४५३१५७७८
१२	सामना तिमल्सिना	डिभिजन सुपरभाईजर		९८५५७१९९१९
१३	अमृता सिलवाल	वन रक्षक	२०७४२१	९८४५७३३७९५
१४	रामकुमारी पन्त	का.स. प्रथम		९८०७२९१४४२
१५	रमेश न्यौपाने	का.स. प्रथम		९७४१६८२६४३
१६	कौशिला सुवेदी	का.स. प्रथम		९७६९७५३९०८
१७	जोगेन्द्र बहादुर राई	ह.स.चा.		९८४०८०५२३५
१८	ज्ञान बहादुर श्रेष्ठ	ह.स.चा.		९८४४५७८३६७८
१९	मधुसुदन देवकोटा	जमदार		९८४५०३१६१४
२०	विर सिंह बोहरा	स.व.र.		९८४८८४११७७
२१	मान बहादुर पाण्डे	स.व.र.		९८१६२२६९०७
२२	श्याम थापा	स.व.र.		९८४५२९०५०३
२३	हरिराम धमला	स.व.र.		९८११२७७७५०
२४	प्रकाश चन्द्र परियार	स.व.र.		९८०३८८०६२३
२५	ज्ञान बहादुर बल	स.व.र.		९८४९४९५६२१

सि न	कर्मचारीको नाम थर	पद/तह	कर्मचारी संकेत नम्बर	मोबाईल नम्बर
२६	रुद्र बहादुर बुढामगर	स.व.र.		९८४८०४७११३
२७	स्वस्तिका पौडेल	नर्सरी नाइके		९८६५५१०७३८
२८	राजन पौडेल	चौकिदार		९८०७२४४१५६
सब- डिभिजन वन कार्यालय, मनहरीमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण				
१	डटेन्द्र कुमार गोले	वन अधिकृत	१८१५८२	९८४५२९७१९५
२	रूपक कुमार ब्लोन	अधिकृत छैठौ	२१६२७३	९८४५५३८६३२
३	उत्तम प्रजा	रेन्जर	२०७६३०	९८४५४८१०१४
४	मनोज पौडेल	रेन्जर	२५३८५५	९८६०२८०२९०
५	सुनिता केसी	रेन्जर	२५३८५६	९८४७६३३६९०
६	दिपक थापा	वन रक्षक	१६२२०१	९८४५०३०६३९
७	हरि लम्साल	वन रक्षक (पाचौ)	१३९३५७	९८४५०७७३०५
८	श्याम सुन्दर बलामी	वन रक्षक (पाचौ)	१४४६१९	९८४५१०४७८९
९	देबलाल मुखिया विन	वन रक्षक (पाचौ)	१७४५०२	९८४५०७६३४३
सब- डिभिजन वन कार्यालय, राक्सीराङ्गमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण				
१	मनिर अन्सारी	वन अधिकृत	१८०७८३	९८५५०६९०७४
२	सन्तोष चौधरी	रेन्जर	२२८८५०	९८६९६६९०८७
३	सन्दिप बस्याल	रेन्जर	२५४३०५	९८६७२०६७५३
४	दिपेन्द्र कुमार राई	वन रक्षक (पाचौ)	१५१५६५	९८५५०७०४७९
५	हरि बहादुर पराजुली	वन रक्षक (पाचौ)	१५६४८६	९८४५०२७५१८
सब- डिभिजन वन कार्यालय, बसामाडीमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण				
१	रोहित खतिवडा	वन अधिकृत	२१९५८४	९८५५०८८७६०
२	हरि प्रसाद अधिकारी	अधिकृत	२१५५८३	९८६५२१०२०३
३	ज्ञान कुमार रिजाल	रेन्जर	१८३७९१	९८५५०६९४१३
४	सरस्वती संजेल	फरेष्टर	२२८८८३	९८४५२३४६९३
५	विक्रम लामा	अपरेटर	२३३३५७	९८६५४१२८०७
६	अमृत थिङ्ग तामाङ्ग	वन रक्षक	A१६५०५१८	९८४५०३१००३
७	ज्ञानेश्वर राना	वन रक्षक	१७०४१४	९८४५०५७३५९

सि न	कर्मचारीको नाम थर	पद/तह	कर्मचारी संकेत नम्बर	मोबाईल नम्बर
सब- डिभिजन वन कार्यालय, भैसेमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण				
१	समुन्द्र खनाल	वन अधिकृत	२५२०८१	९८४५९५०७२०
२	बबिता घिमिरे	रेन्जर	२२३२५४	९७४४३८७१७३
३	सलिना राई	रेन्जर	२२३९२०	९८४५९०३६२२
४	प्रतिक्षा अर्याल	रेन्जर	२५३८२९	९८६४२७०८३८
५	जून सापकोटा	रेन्जर	२५३७५९	९७६३४८२७६७
६	टान बहादुर क्षेत्री	वन रक्षक (पाचौं)	१६२२३०	९८५५०६७७०४
सब- डिभिजन वन कार्यालय, इन्द्रसरोवरमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण				
१	जियालाल प्रसाद यादव	वन अधिकृत	१२२३७०	९८४५०६१५५३
२	प्रवेश पाण्डेय	वन अधिकृत	२५३७६२	९८६६३६९६८०
३	परशुराम देवकोटा	रेन्जर	२०७३४६	९८४५०२९४७४
४	आशिष डुम्रे	रेन्जर	२५३८३०	९८४६८१३८९३
५	गुणविर लो	वन रक्षक (दोश्रो)	२२९१५१	९८४५०७०९६३
६	केशव गोतामे	समुह सहयोगि		९८४५१४८७४३
सब- डिभिजन वन कार्यालय, चित्लाङ्गमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण				
१	सक्षम सिग्देल	वन अधिकृत	२५४७३४	९७४६६२५९५२
२	पुष्प राज श्रेष्ठ	वन अधिकृत	२०१२४२	९८५७०५८११९
३	दिनेश जैसि	रेन्जर	२५२३४०	९८४०६६५१४५
४	शक्ती पौडेल	रेन्जर	२५३९०२	९८४०८५५८८३
५	भिमा कु भुजेल	रेन्जर	२२९१७२	९८४२८७७५१०
६	सुदनलाल मानन्धर	वन रक्षक	१६९५३८	९८४५८३०६७०
सब- डिभिजन वन कार्यालय, पालुङ्गमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण				
१	सागर प्रसाद जैसी	वन अधिकृत	२५२०८४	९८६७३९७८६६
२	सन्देश खनाल	रेन्जर	२५३७४५	९८६७१६२२९१
३	भुपेन्द्र ओली	रेन्जर	२५३८४१	९८६९७६०१९४
४	मोहन घिमिरे	फरेष्टर	१४६५६७	९८४५४०५२५५

सि न	कर्मचारीको नाम थर	पद/तह	कर्मचारी संकेत नम्बर	मोबाईल नम्बर
५	सोमनाथ सापकोटा	वन रक्षक	१५३७१४	९८४९७९५४५४
सब- डिभिजन वन कार्यालय, कैलाशमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण				
१	वीर बहादुर भोम्जन	वन अधिकृत	२०४१७६	९८४५२८६६४४
२	नितेस राई	रेन्जर	२५३८७९	९८६१५६२९३५
३	निर्मल चौधरी	रेन्जर	२५३९१९	९८६९९८५५११
४	रामेश्वर बतौला	फरेष्टर	१८०८९७	९८५५०८०२१५
५	भिमसेन थापा क्षेत्री	वन रक्षक	१८१११८	९८४५८५५३७४

२

अनुसूची-६
डिभिजन वन कार्यालय राप्तीको आ व २०८१।८२ को वस्तुगत प्रगति विवरण

सि.नं	विवरण			गत आ.व. सम्मको वार्षिक प्रगति	चालु आ.व.को वार्षिक प्रगति
१	काठ दाउरा उत्पादन	काठ उत्पादन (क्यू फिट)	सामुदायिक वन	५०४८४.५	२४५१६.६१
			साझेदारी वन		
			सरकारद्वारा व्यवस्थित वन	४०१९.१	
			नीजि वन	२४६३५.५	४७०८८.७९
		दाउरा (चट्टा)	सामुदायिक वन	५१.३	४६.२५
			साझेदारी वन		
			सरकारद्वारा व्यवस्थित वन	११.०	०.०
			नीजि वन	८७.०	७०.६०
२	नर्सरी निर्माण तथा मर्मत (संख्या)	फलफूल	नर्सरी निर्माण		
			नर्सरी मर्मत	१.०	२.०
		काष्ठजन्य / जडिवुटी	नर्सरी निर्माण		
			नर्सरी मर्मत		
३	विरुवा उत्पादन (संख्या)	फलफूल विरुवा		३५४०.०	५६२४.०
		काष्ठ जन्य		९६८७.०	१००००.०
		जडिवुटीका विरुवा			५८३५.०
		अन्य			२०९२३.०
४	विरुवा खरिद (संख्या)	फलफूल विरुवा		१३४७०.०	८६६०.०
		काष्ठ जन्य		६०००.०	२०००.०
		जडिवुटीका विरुवा			१४४००.०
५	विरुवा वितरण (संख्या)	फलफूल विरुवा		८००००.०	८६६०.०
		काष्ठ जन्य			१५०००.०
		जडिवुटीका विरुवा			१४४००.०
६	वृक्षारोपण (हेक्टर)	फलफूल			८.३
		काष्ठजन्य / जडिवुटी		१०.०	१०.०
७	अतिक्रमण नियन्त्रण (हेक्टर)				०.२
८	सिमसार क्षेत्र व्यवस्थापन (संख्या)				
९	वनमा आधारित उद्यम विकास (संख्या)	सःमिल		६.०	२.०
		फर्निचर		३.०	१.०
		जडिवुटी प्रशोधन/उद्यम		१.०	
		भेनियर/प्लाईवोर्ड			
		अन्य			

सि.नं	विवरण		गत आ.व. सम्मको वार्षिक प्रगति	चालु आ.व.को वार्षिक प्रगति
१०	वृक्षारोपण सहित/हरित उद्यान निर्माण तथा विकास (संख्या)			८.०
११	सिमसार क्षेत्र व्यवस्थापन (संख्या)			
१२	दिगो वन व्यवस्थापनको क्षेत्रफल (हेक्टर)		१८२६.०	५७९१.६
१३	वन	सामूदायिक वन	६.०	११.०
	नविकरण (संख्या)	कवुलियती वन	३०.०	२०.०
१४	वन गठन तथा हस्तान्तरण	सामूदायिक वन समुह गठन (संख्या)	२०२.०	२०२.०
		सामूदायिक वन क्षेत्र हस्तान्तरण (हेक्टर)	३४०७७.०	३४०७७.०
		कवुलियति वन समुह गठन (संख्या)	२६२.०	२६१.०
		कवुलियति वन क्षेत्र हस्तान्तरण (हेक्टर)	१२५१.२	१२४६.७
		निजी वन दर्ता	१००.०	०.०
		निजी वनको क्षेत्रफल रोपनी	१७.५	०.०
१५	निजी वन	दर्ता (संख्या)	१००.०	१००.०
		क्षेत्रफल (हे.)	१७.५	१७.५
१६	सामूदायिक वनमा पर्यापर्यटन प्रवर्धन (संख्या)			२०.०

अनुसूची-७

आ. व. २०८१।८२ को वार्षिक लक्ष्य र प्रगति विवरण

आ.व.: २०८१/०८२
 बजेट उपशिर्षक नं.: ३२९००१०३
 मन्त्रालय: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश
 कार्यक्रमको नाम : वातावरण संरक्षण तथा शहरी वन कार्यक्रम

क्र.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलापहरू	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			र. लाइमा			यस अवधि सम्मको खर्च रकम रु.	प्रतिशत	कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	प्रतिशत			
१	२	३	१०	११	१२	१३	१४	१५	१९	२०	२१
अ	पूँजीगत खर्च अन्तर्गत कार्यक्रमहरू										
११.३.२.८९	वन डेढो नियन्त्रण उपकरण तथा सामग्री खरिद/वितरण	पटक	१.०	२.८३	५.०	१.०	२.८	१००.०	४.९	९८.४२	
११.४.१७.१५९८	सामुदायिक वन कवुलियती वन सार्वजनिक क्षेत्र नदी उकास क्षेत्र नदि किनार तथा निजी जग्गामा बाँसको कटिङ्क विरुवा खरिद दुवानी र रोपण(प्रति प्याकेज २००० गोटा)	प्याकेज	१.०	२.८३	५.०	१.०	२.८	१००.०	४.३	८५.७२	
११.४.१७.१५९६	नर्सरीमा मौज्जात रहको महत्वपूर्ण प्रजातिका बहुवर्षीय विरुवाको तयारी तथा व्यवस्थापन	संख्या	१०००.०	०.२८	०.५		०.०	०.०	०.०	०.००	
११.४.१७.२७७	केन्द्रिय तथा हाइटेक नर्सरीमा गत आवमा उत्पादन भएका बहु वर्षीय विरुवाहरूको संरक्षण	संख्या	५०००.०	०.१४	०.३	५०००.०	०.१	१००.०	०.३	१००.००	
११.४.१७.२९०९	वृक्षारोपण सार्वजनिक पर्ति,ब्राझो,नदी उकास र हाइटेन्सन लाइन मुनिको जग्गा आदि क्षेत्रमा उपयुक्त प्रजातिको वृक्षारोपण	प्याकेज	१.०	१.४२	२.५	१.०	१.४	१००.०	२.५	१००.००	
११.४.१७.२९१०	स्थानिय तहसंगको सहकार्य/समन्वयमा शहर/ नगर/ सडक किनार क्षेत्रमा सौन्दर्यमूलक विरुवा वृक्षारोपण तथा	प्याकेज	१.००	२.८३	५.००	१.००	२.८	१००.०	३.९१	७८.२६	

क्र.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलापहरू	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति (भौतिक)			यस अवधि सम्मको खर्च		कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
	हरियाली प्रवर्द्धन (५ फिट भन्दा अग्लो बहुवर्षिय विरवा खरिद र ढुवानी)										
११.४.१७.२९११	सा.व./क.व./निजि जग्गाका किसानहरुलाई फलफुलका विरवा खरिद तथा वितरण/ रोपण	प्याकेज	१.००	१.१३	२.००	१.००	१.१	१००.०	१.८३	९१.३८	
११.४.१७.२९१२	स्थानिय तहसंगको सहकार्यमा एक घर एक विरवा रोपण तथा हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	प्याकेज	१.००	०.८५	१.५०	१.००	०.८	१००.०	१.५०	१००.००	
११.४.१७.२९१६	माइकेनिया लगायत मिचाहा प्रजाति नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन	प्याकेज	१.००	२.८३	५.००	१.००	२.८	१००.०	४.७७	९५.३२	
११.४.१७.२९२२	निजी तथा कृषि वन विकासको लागि विरवा खरिद/ वृक्षारोपण सहयोग	प्याकेज	१.००	१.१३	२.००	१.००	१.१	१००.०	१.८५	९२.५५	
११.४.१७.२९४४	एक समूह एक उद्यमका लागि GREEN ENTERPRISE FUND मार्फत हरित रोजगारी सिर्जना	प्याकेज	१.००	११.३३	२०.००	१.००	११.३	१००.०	१७.६८	८८.३९	
११.४.१७.४०३९	व्याम्बो पार्क निर्माण हेटौडा ११ थाना भ्याङ्ग मकवानपुर	पटक	१.००	८.५०	१५.००	१.००	८.५	१००.०	१४.५०	९६.६७	
११.४.१७.४०४९	शहिद स्मारक वन तथा वातावरण मैत्री बगैचा निर्माण हेटौडा ११ मकवानपुर	पटक	१.००	११.३३	२०.००	१.००	११.३	१००.०	१९.४०	९७.०२	
११.६.२५.६४	स्थानीय स्तरमा पर्यावरणमैत्री बाल एवं जेष्ठ नागरिक हरित पार्क निर्माण तथा व्यवस्थापन	प्याकेज	३.००	८.५०	१५.००	३.००	८.५	१००.०	१४.०५	९३.६९	
११.६.२५.६५	एक वन एक पुनर्भरण पोखरी निर्माण सुर्खामा	प्याकेज	१०.००	११.३३	२०.००	१०.००	११.३	१००.०	२०.००	१००.००	
११.४.२५.६६	सुर्खामा चुरे क्षेत्रमा वन्यजन्तुका लागि पोखरी निर्माण	प्याकेज	२.००	२.२७	४.००	२.००	२.३	१००.०	४.००	१००.००	
११.६.२५.६७	समुहको लागत सहभागितामा स्थानीय श्रम प्रयोग गरी अग्निरेखा निर्माण तथा	प्याकेज	१.००	१.१३	२.००	१.००	१.१	१००.०	१.९२	९६.००	

क्र.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलापहरू	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य				वार्षिक प्रगति (भौतिक)				यस अवधि सम्मको खर्च	
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत		
	मर्मत											
११.६.२५.६९	एक विद्यालय एक बगैचा निर्माण	प्याकेज	२.००	२.२७	४.००	१.००	१.१	५०.०	३.९४	९८.५०		
११.६.२५.११८	रिचार्ज पोखरी निर्माण, थाहा नगरपालिका	प्याकेज	१.००	८.५०	१५.००	१.००	८.५	१००.०	१४.८४	९८.९३		
११.६.२५.१७२	बन्यजन्तु पानी पोखरी तथा रिचार्ज पोखरी निर्माण, थाहा-०१	प्याकेज	१.००	५.६७	१०.००	१.००	५.७	१००.०	९.९९	९९.९३		
क	पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा		६०३१.००	८७.११	१५३.७५	५०२९.००	७२.६	८३.४	१४६.१४	९५.०५		
	चालु खर्च अन्तरगतको कार्यक्रमहरू											
२.७.२१.३४	प्लाष्टिक व्यवस्थापन सम्बन्धी सचेतना (मोष्टी/ सेमिनार/रेडियो कार्यक्रम Rally and Campaign)	प्याकेज	१.००	०.२८	०.५०	१.००	०.३	१००.०	०.४५	९०.००		
२.७.२१.४३	सब-डिभिजनको कार्य क्षेत्रको बजारमा वातावरण सरसफाई कार्यक्रम त्रैमासिक रुपमा	प्याकेज	३२.००	०.९१	१.६०	३०.००	०.८	९३.८	१.५०	९३.७५		
२.७.२१.५३	प्लाष्टिक व्यवस्थापन सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम	प्याकेज	१.००	०.५७	१.००	१.००	०.६	१००.०	१.००	१००.००		
२.७.२१.५४	वातावरण संरक्षण तथा सरसफाई कार्यक्रम संचालन	प्याकेज	१.००	०.२८	०.५०	१.००	०.३	१००.०	०.५०	१००.००		
२.७.२१.५६	वातावरण निरीक्षकबाट प्रदुषण नियन्त्रण वातावरण संरक्षण तथा वातावरणीय प्रतिवेदन कार्यान्वयनको स्थलगत अनुगमन तथा नियमन	प्याकेज	३.००	०.४२	०.७५	३.००	०.४	१००.०	०.३८	५०.९८		
२.७.२१.५७	वन डढेलो रोकथाम एवं न्युनिकरणका लागि प्रचार प्रसार	प्याकेज	१.००	०.५७	१.००	१.००	०.६	१००.०	१.००	१००.००		
२.७.२५.५८	वन डढेलो रोकथाम नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	प्याकेज	३.००	२.५५	४.५०	३.००	२.५	१००.०	४.४८	९९.६०		
२.७.२१.५९	ईको क्लब गठन/ सन्चालन एवं विद्यालय संरक्षण शिक्षा अभियान	प्याकेज	८.००	१.१३	२.००	७.००	१.०	८७.५	१.७५	८७.५०		
२.७.२१.६१	सम्बन्धित संस्थाको सहकार्यमा धार्मिक/	प्याकेज	१.००	१.७०	३.००	१.००	१.७	१००.०	२.८२	९३.८३		

क्र.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलापहरू	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति (भौतिक)			यस अवधि सम्मको खर्च		कैफियत
		परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
२.७.२१.६२	ऐतिहासिक/पर्यटकीय/पुरातात्विक महत्वका स्थानहरूलाई प्रदुषणमुक्त गर्न सरसफाई अभियान संचालन									
	सब डिभिजनस्तरमा वन क्षेत्रको ज्वलनशील पदार्थ हटाइ डेढलो व्यवस्थापन	८.००	१.८१	३.२०	८.००	१.८	१००.०	३.२०	१००.००	
२.७.२५.११	कार्यक्रम संचालन खर्च	१.००	०.५७	१.००	१.००	०.६	१००.०	०.३४	३४.२०	
२.७.२५.२८५	वन डेढलो सचेतना समाह	१.००	०.५७	१.००	१.००	०.६	१००.०	१.००	१००.००	
२.७.२८.३	वन वातावरण जलाधार तथा जलवायु सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिवस तथा समारोह	८.००	०.६८	१.२०	४.००	०.३	५०.०	०.९५	७९.५०	
२.८.१.३५	कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	१.००	०.८५	१.५०	१.००	०.८	१००.०	१.५०	९९.९१	
	चाऴु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:	७०.००	१२.८९	२२.७५	६३.००	११.६	९०.०	२०.८७	९१.७५	
कुल जम्मा		६१०१.००	१००.००	१७६.५०	५०९२.००	८३.५	८३.५	१६७.०२	९४.६३	

प्रगति प्रतिशत	पूँजीगत	चाऴु	कुल
	८३.४	९०.००	जम्मा
भौतिक प्रगति (%)	९५.०५	९१.७५	८३.४६
वित्तिय प्रगति (%)			९४.६३

आ. व. २०८१।८२ को वार्षिक लक्ष्य र प्रगति विवरण

आ.व.: २०८१/०८२

बजेट उपशिर्षक नं.: ३२९००१०२

मन्त्रालय: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश

कार्यक्रमको नाम : राष्ट्रिय वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम

रु लाखमा

क्र.सं.	कार्यक्रम/कृयाकलापहरू	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति (भौतिक)			यस बबबि सम्मको खर्च		कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	प्रतिशत	रकम रु	प्रतिशत	
१	२	३	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	२०	२१
ब	प्रदेशगत खर्च अन्तर्गत कार्यक्रमहरू										
	रोहोडा/जडिबुटी तथा वन उद्यम प्रवर्द्धन/विकास कार्यक्रम										
११.३.१.२.७०	अल्लो उत्पादन प्रशोधन उद्योग सञ्चालन गर्दै महिलाहरुलाई प्रोत्साहन तथा प्रशिक्षण हस्तान्तरण	प्याकेज	१.०	५.०	१०.०	१.०	५.०	१००.०	९.६	९६.०१	
११.३.१.२.७१	कम्पोज मल वनाउन पूर्वाधार निर्माण तथा मेसिन खरिद, डाइडुङ्गे सामुदायिक वन हेटोडा ११	प्याकेज	१.०	५.०	१०.०	१.०	५.०	१००.०	९.९	९९.२६	
११.३.१.२.७२	प्लाष्टिकको विकल्पमा वातावरणमैत्री घरेलु झोला उत्पादनका लागि प्रशिक्षण हस्तान्तरण, थाहा ना पा मकवानपुर	प्याकेज	१.०	७.६	१५.०	१.०	७.६	१००.०	१४.६	९७.६४३	
११.४.१.७.२९३४	बहुमुख्य प्रजातिको रूख बढावास्वी किसिमका जडिबुटीहरुको एकै कलष्टरमा १०० रोपनी भन्दा बढी क्षेत्रफलको वन क्षेत्र/निजी जग्गामा खेतिको लागि बिरुवा खरिद र वितरण	प्याकेज	१.०	१.८	३.५	०.०	०.०	०.०	०.०	०	
११.४.१.७.२९४६	पकेट क्षेत्रमा दार प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापन	प्याकेज	१.०	२.५	५.०	१.०	२.५	१००.०	२.९	५७.७०३	
११.४.१.७.२९७६	टिमुर खेती तथा विस्तार इन्टररोवर गा पा मकवानपुर	प्याकेज	१.००	७.५७	१५.००	१.००	७.६	१००.०	१४.३८	९५.८८७	
	जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम										
११.४.२.२.४२	वनजन्तु उडारको लागि आवश्यक औजार/सामान खरिद	प्याकेज	१.००	०.१३	०.२५	१.००	०.१	१००.०	०.२५	१००	
११.४.१.७.२९३८	मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरणका लागि वैकल्पिक खेती अन्तर्गत उपयुक्त प्रजाति रोपण	प्याकेज	१.००	०.७६	१.५०	०.००	०.०	०.०	०.००	०	
११.४.१.६	सालको वासस्थान संरक्षण र विकास	प्याकेज	१.००	०.५०	१.००	१.००	०.५	१००.०	०.८९	८९.१	
	सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम										
११.४.१.७.१६०८	सामुदायिक वनमा शिनिङ्ग कार्यको लागि सहयोग	हेक्टर	१००.००	५.०५	१०.००	१००.००	५.०	१००.०	९.९५	९९.४७	
११.४.१.७.१६०२	सामुदायिक वनमा व्यवस्थापन स्थलगत अभ्यास/कोचिङ	प्याकेज	१६.००	०.८१	१.६०	१२.००	०.६	७५.०	१.२०	७५	
११.४.१.७.२९४३	सामुदायिक वन कार्ययोजना पुनरावलोकन	बटा	१५.००	२.२७	४.५०	९.००	१.४	६०.०	२.७०	६०	
११.४.१.७.३७५६	सामुदायिक वन काष्ठ समिल उद्यम सहकारी, मनहरी ९, ज्यामिरे	प्याकेज	१.००	५.१०	१०.१०	१.००	५.१	१००.०	९.५०	९४.०५९	
११.४.१.७.९१४	हैसियत विप्रेको वन क्षेत्रमा पुनरोत्पादन प्रवर्द्धन तथा संरक्षण	हेक्टर	१५.००	१५.१५	३०.००	१३.००	१३.१	८६.७	२४.९८	८३.२७६	
११.६.२५.७१	सामुदायिक वन क्षेत्र भित्रका वा अन्य पानीको मुल बरीपरीको जलाधार क्षेत्र संरक्षण	बटा	८.००	२.०२	४.००	७.००	१.८	८७.५	३.२७	८१.८३५	
	कसुलियती वन विकास कार्यक्रम										

क्र.सं.	कार्यक्रम/कृषकलापहरू	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति (भौतिक)			यस खर्च सम्मको	
			परिसरण	भार	बजेट	परिसरण	भार	प्रतिशत	रकम रु.	खर्च प्रतिशत
११.४.१७.२४४	कृषिलयती वन समूहको विद्यान तथा कार्ययोजना पुनरावलोकन(जीविकोपार्जन सुधार योजना समेत मध्यवर्ती क्षेत्रमा समेत एउटै क्लष्टरमा)	बटा	३०.००	१.५१	३.००		१.०	६६.७	२.००	६६.६६७
११.४.१७.२९३०	कृषिलयती वनमा कागती जुनार तथा अन्य फलफुल प्रजाति वृक्षारोपण कार्यक्रम दुईवटा क्लष्टरका २० समूह	प्याकेज	१.००	२.५२	५.००		२.५	१००.०	३.७०	७४.०८८
११.४.१७.५३८	कृषिलयती वन सर्वेस्वरको केसबाग्रीमा तरकारीको विउबिजन वितरण कार्यक्रम (२०० घर भुरिलाई)	प्याकेज	१.००	०.२५	०.५०		०.३	१००.०	०.५०	१००
११.४.१७.२९२८	सरकारद्वारा व्यवस्थित वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	प्याकेज	१.००	०.५०	१.००		०.५	१००.०	१.००	१००
११.४.१७.२९३६		बटा	१००००.००	०.७६	१.५०	१००००.००	०.८	१००.०	१.५०	१००
११.४.१७.२९३१		प्याकेज	१.००	१.२६	२.५०	१.००	१.३	१००.०	१.००	४०
११.४.१७.२९४०		प्याकेज	१.००	२.५२	५.००	१.००	२.५	१००.०	४.९५	९९
निजी तथा कृषि वन कार्यक्रम										
११.४.१७.२९३५	निजी जग्गामा उच्च मूल्य भएका फलफुल (मैकाडाभिया र पिंकानट समेत) का विरुवा खरिद तथा वितरण	प्याकेज	१.००	१.४६	२.९०		१.५	१००.०	२.७६	९५.२९९
११.४.१७.२९४८	सतुवा चिराइतौ कुरिलो जस्ता विरुवा र लाथा जडिबुटी प्रजातिको वन क्षेत्र/निजी जग्गामा खेतोको लागि प्लट वृक्षारोपणको लागि विरुवा खरिद र वितरण	प्याकेज	१.००	१.७७	३.५०		१.८	१००.०	३.५०	१००
क	पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको बन्मा		१०२०१.००	७३.९१	१४६.३५		७३.२	९९.१	१२५.१०	८५.४८२
	चालु खर्च अन्तरगतको कार्यक्रमहरू									
१	सरकारद्वारा व्यवस्थित वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम									
२.५.३.१९	डिभिजन वन नर्सरी संचालनका लागि वार्षिक रुपमा तालिम पास नर्सरी नार्इको पाठ्यक्रमिक		१.००	१.२१	२.४०		१.२	१००.०	२.४०	१००
२.६.६.५४	सब डिभिजनको सहजिकरणमा स्थानिय तह र सामुदायद्वारा व्यवस्थित वन समूहहरूको सहभागितामा सब डिभिजन स्तरीय योजना तयर्मा गोष्ठी (पुष् मपान्त भित्र)	जना	८.००	१.०१	२.००		०.९	८७.५	१.७५	८७.५
२.६.६.५५	डिभिजन स्तरीय योजना तयर्मा गोष्ठी	पटक	१.००	०.१५	०.३०		०.२	१००.०	०.३०	१००
२.६.१०.१	अनुसन्धान अधिकृतका लागि मुद्दा अनुसन्धान/ तहकिकाल तथा दायरी खर्च (प्रतिमुद्दा बढीमा रु १० हजार)	संख्या	७.००	०.३५	०.७०		०.१	१४.३	०.१०	१४.२८६
२.७.२१.६३	विपुलिय माध्यमबाट वन तथा वन्यजन्तु संरक्षण/ व्यवस्थापन सुचना प्रवाह (डिभिजनस्तर)	संख्या	१.००	०.२५	०.५०		०.३	१००.०	०.४०	८०
२.७.२१.६४	वन तथा वन्यजन्तु संरक्षण र अतिक्रमण नियन्त्रणको लागि डिवकाबाट गस्ती परिचालन (गोष्ठा गस्ती समेत)	प्याकेज	१.००	१.५१	३.००		१.५	१००.०	३.००	१००
२.७.२१.६६	वन डडेलो रोकथाम, नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	प्याकेज	१.००	०.२५	०.५०		०.३	१००.०	०.५०	१००
२.७.२५.७९	बगरादी वन पैदावार तथा मालबस्तुको दुबानी खर्च (डिभिजनस्तर)	प्याकेज	१.००	०.२०	०.४०		०.२	१००.०	०.३६	९०.८५
२.७.२५.१६७	कार्यक्रम संचालन खर्च	प्याकेट	१.००	१.०१	२.००		१.०	१००.०	१.२०	५९.७६५
२.७.२५.३७०	मुद्दिमानत प्लट स्थापना तथा संचालन	प्याकेट	१.००	०.३०	०.६०		०.३	१००.०	०.५७	९४.३६३

क्र.सं.	कार्यक्रम/कृषकलाभहरू	एकाइ	वार्षिक लाग्य			वार्षिक प्रगति (भौतिक)			यस खर्च सम्मको खर्च		कैफियत
			परिसरण	भार	चलेट	परिसरण	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
२.७.२५.३०४	वकपत्रका लागि अदालतमा हाजिर हुने व्यक्तिका लागि अदालतसम्म ओते जाते तथा खाना खर्च	प्याकेट	१.००	०.१०	०.२०		०.०	०.०	०.००	०	
२.८.१.३४	मन्त्रालय/निदेशनालय/डिभिजन वन कार्यालयबाट अनुगमन तथा मूल्याङ्कन तथा प्रतिवेदन तयारी खर्च	संख्या	१.००	०.७६	१.५०		०.८	१००.०	१.४९	९९.१९७	
३	कञ्चुलियती वन विकास कार्यक्रम										
२.५.७.२६	कञ्चुलियती वनको लागि प्रविधिक सहयोग सेवा (वन प्राविधिक सहायकबाट)	जना	१.००	२.११	४.१७		२.१	१००.०	३.९५	९४.७०३	
२.५.७.२७	कञ्चुलियती वनको लागि सामाजिक परिचालन सुपरिवेक्षक (डिभिजन सुपरभाइजरबाट)	जना	१.००	१.९९	३.९५		२.०	१००.०	३.७५	९४.८३७	
२.५.७.२८	कञ्चुलियती वनको निम्नमती बैठक तथा पोष्ट फरमेसन लागि सामाजिक परिचालन सेवा (समुह परिचालनको अनुदान सहयोग प्रति जिल्ला ८ जना कार्य सम्पादनको आधारमा मासिक प्रगति अनुसार)	जना	१.००	८.२४	१६.३२		८.२	१००.०	१५.९९	९८.००१	
२.५.७.४२	कञ्चुलियती वनको लागि कोष परिचालन सुपरिवेक्षण (वित्त सहायकबाट)	जना	१.००	१.९९	३.९५		२.०	१००.०	३.७६	९५.२६६	
२.७.२५.२९२	कञ्चुलियती वन समूह पुरस्कार	जना	१.००	०.२५	०.५०		०.३	१००.०	०.५०	१००	
२.६.२.१३	कञ्चुलियती वन विकास कार्यक्रम तर्फका कर्मचारीहरूको त्रैमासिक रिपोर्टिङ गोटि	पटक	१.००	०.२४	०.४८		०.२	१००.०	०.४८	१००	
सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम											
२.६.६.६४	स्थानीय तह र सामुदायिक वन समूह संग समन्वय बैठक	पटक	१.००	०.८१	१.६०		०.८	१००.०	१.४०	८७.५	
२.७.२१.६८	सब डिभिजन स्तरमा सा.व.उ समूह तथा कञ्चुलियती वन समुहसंग समन्वय बैठक	पटक	१.००	०.८१	१.६०		०.८	१००.०	१.४०	८७.५	
२.७.२५.२७२	सामुदायिक वनको अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयारी र प्रकाशन	प्याकेज	१.००	०.४९	०.९८		०.५	१००.०	०.८९	९१.०१	
२.७.२५.२९०	जिल्लास्तरीय सामुदायिक वन पुरस्कार वितरण	प्याकेट	१.००	०.२५	०.५०		०.३	१००.०	०.५०	१००	
२.७.३४.१	सामुदायिक वन उपभोक्ता मसलाघ मार्फत डिभिजन स्तरमा सा.व.उ.स हरूको वार्षिक प्रतिवेदन तयारी लेखापरिक्षण तथा सुशासन अभिवृद्धिको लागि सहजिकरण तथा सचेतना गोटि	प्याकेट	१.००	०.२५	०.५०		०.३	१००.०	०.५०	१००	
जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम											
२.७.५.५२	सब डिभिजन मार्फत इकटा(Xhome/street site मा वन वन्यजन्तुको जनचेतना युक्त पोस्टर	प्याकेट	१.००	०.४०	०.८०		०.४	१००.०	०.७०	८७.५	
२.७.२५.२२४	हेरक सब-डिभिजनमा वन वन्यजन्तु संरक्षणका लागि अधिकृत सहितको कर्मचारी टोलीको गम्ती परिचालन खर्च (सब-डिभिजन)	प्याकेट	८.००	०.९७	१.९२		१.०	१००.०	१.९१	९९.६२	
२.९.४.२	वन श्रमिकहरूको सामुहिक निमा खर्च	प्याकेट	१.००	०.१५	०.३०		०.२	१००.०	०.२८	९३.४३३	
चासु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:											
			१०२४७०	१००.००	१९८.०२		९९.०	१०१४८.५०	१७३.१८	८७.४६	

प्रगति प्रतिशत
भौतिक प्रगति (५)
वित्तीय प्रगति (५)

चासु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:

कुल जम्मा

रुपैयाँ
९९.१
८५.४८

कुल
जम्मा
९९.०४
८७.४६

आ. व. २०८१।८२ को वार्षिक लक्ष्य र प्रगति विवरण

आ.व.: २०८१/०८२

बजेट उपशिर्षक नं.: ३२९९१२६

मन्त्रालय: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश

कार्यक्रमको नाम : वातावरण विभाग कार्यक्रम (संघ शसर्त)

रु लाखमा

क्र सं	कार्यक्रम/ कृयाकलापहरु	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति (भौतिक)			यस अवधि सम्मको खर्च		कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	प्रतिशत	रकम रु	प्रतिशत	
१	२	३	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	२०	२१
अ	पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु										
११.४.१७.३९३९	चनौटा तपोवन हरियाली पार्क निर्माण हेटौडा १९ मकवानपुर	पटक	१	४२.८६	१५.००	१.०	४२.९	१००.००	१४.७६	९८.३९	
११.४.१७.३९५१	बुद्धशान्ति हरित पार्क मनहरी ७ मकवानपुर	पटक	१	२८.५७	१०.००	१.०	२८.६	१००.००	९.७६	९७.५६	
११.४.१७.३९६७	मैत्री बगैचा पार्क व्यवस्थापन भीमफेदी ९ मकवानपुर	पटक	१	२८.५७	१०.००	१.०	२८.६	१००.००	९.६२	९६.२०	
क	पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:		३.०	१००.०	३५.००	३.०	१००.०	१००.००	३४.१३	९७.५३	
कुल जम्मा			३.०	१००.०	३५.००	३.०	१००.०	१००.००	३४.१३	९७.५३	

प्रगति प्रतिशत	पूँजीगत	चालु	कुल जम्मा
भौतिक प्रगति (%)	१००.०	०	१००
वित्तिय प्रगति (%)	९७.५३	०	९७.५३

आ. व. २०८१।८२ को वार्षिक लक्ष्य र प्रगति विवरण

आ.व.: २०८१/०८२

बजेट उपशिर्षक नं.: ३२९९१२४

मन्त्रालय: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश

कार्यक्रमको नाम : जडिबुटी विकास कार्यक्रम (संघ शसर्ती)

रु लाखमा

क्र सं	कार्यक्रम/ कृत्याकलापहरू	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति (भौतिक)			यस अवधि सम्मको खर्च		कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	रकम रु	प्रतिशत	
१	२	३	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	२०	२१
अ	पूँजीगत खर्च भन्तर्गतका कार्यक्रमहरू										
११.४.२२.११६६	पकेट क्षेत्रमा जडिबुटी खेती बिस्तार	पटक	१	३३.३३	८.००		०.०	०.००	०.००	०	
११.४.२२.११६७	जडिबुटी विरुवा उत्पादन तथा खेती बिस्तार	पटक	३	२५.००	६.००		०.०	०.००	०.००	०	
११.६.२.१	प्राकृतिक रुपमा रहेका जडिबुटी संरक्षण तथा व्यवस्थापन	पटक	५	४१.६७	१०.००		४१.७	१००.००	९.९२	९९.१७	
क	पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:		९.०	१००.०	२४.००		५२.७	५५.५६	९.९२	४१.३२	
कुल जम्मा			९.०	१००.०	२४.००		५२.७	५५.५६	९.९२	४१.३२	

प्रगति प्रतिशत

भौतिक प्रगति (४)

वित्तिय प्रगति (४)

पूँजीगत

५५.५५६

४१.३२

आ. व. २०८१।८२ को वार्षिक लक्ष्य र प्रगति विवरण

आ.व.: २०८१/०८२

बजेट उपशिर्षक नं.: ३२९९११२२

मन्त्रालय: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश

कार्यक्रमको नाम : राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (संघ शासर्त)

रु लाखमा

क्र सं	कार्यक्रम/ कृयाकलापहरु	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति (भौतिक)			यस अवधि सम्मको खर्च		कैफियत
			परिमाण	भार	वजेट	परिमाण	भार	वजेट	रकम रु	प्रतिशत	
१	२	३	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	२०	२१
अ	पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु										
	११.४.१७.३९४१	पटक	१.०	२३.८	१०.०	१.०	२३.८	१००.०	१०.०	१००	
	११.४.१७.३९४५	पटक	१.०	९.५	४.०	१.०	९.५	१००.०	३.८	९६	
	११.४.१७.३९४४	पटक	१.०	३५.७	१५.०	१.०	३५.७	१००.०	५.०	३३.३३	
क	११.४.१७.३९४३	पटक	१.०	१४.३	६.०	१.०	१४.३	१००.०	५.२	८६.४३	
	११.४.१७.३९७२	पटक	१.०	४.८	२.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०	
	११.४.१७.३९७१	पटक	१.०	४.८	२.०	०.५	२.४	५०.०	०.५	२७.३३	
	११.४.१७.३९७०	पटक	६.०	९२.९	३९.०	४.५	६९.६	७५.०	२४.६	६३.०१	
ख	पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु										
	२.७.२५.३१५	पटक	१.०	७.१	३.०	१.०	७.१	१००.०	३.०	९९.०९	
चासु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:			१.०	७.१	३.०	१.०	७.१	१००.०	३.०	९९.०९	
कुल जम्मा			७.०	१००.०	४२.०	५.५	७८.६	७८.५७	३१.१	७३.९६	

प्रगति प्रतिशत
भौतिक प्रगति (४)
वित्तीय प्रगति (४)

पूँजीगत
७५
६३.००७

चासु
१००
९९.०९

कुल जम्मा
७८.५७
७३.९६

श्री डिभिजन वन कार्यालय राप्तीको कार्यक्षेत्रका उदाहरणिय कार्यहरु

१. वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन

- मनहरी, वसामाडी र भैसे सब डिभिजन वन कार्यालयको कार्यक्षेत्रमा दिगो वन व्यवस्थापन कार्यान्वयन ।
- सुनाचुरी सामुदायिक वन मनहरी ६ मा घाटगद्दी व्यवस्थापन ।
- डिपाट सामुदायिक वन मनहरी ६ तथा पशुपति सामुदायिक वन मनहरी ७ मा वृद्धि मापन प्लट स्थापना ।
- जंगलमा ज्वलनशिल पदार्थको रुपमा रहेको पत्करलाइ संकलन गरि व्यवस्थापन (डिपाट सामुदायिक वन मनहरी ६ तथा डाड्डुडे सामुदायिक वन हेटौडा १९) ।
- श्री मनकामना सामुदायिक वन मनहरी ७ मकवानपुरको निम रोपण ।
- जनहित सामुदायिक वन हेटौडा १९ मा सतिसाल तथा विजयसाल नमुना प्लट स्थापना ।
- वन क्षेत्रभित्र रिचार्ज पोखरी निर्माण ।
- श्री अघोर महाभिर सामुदायिक वन भिमफेदी ९ मा लालिगुराँसको वन वाटिका निर्माण ।
- सुनाचुरी सामुदायिक वन, डिपाट सामुदायिक वन तथा पशुपति सामुदायिक वन मनहरी ६ मा हाइटेन्सन लाइन मुनी सर्पगन्धा, कुरिलो, कागति तथा तेजपात लगायतका प्रजाती रोपण ।

२. वन उद्यम निर्माण तथा सञ्चालन

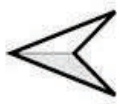
- श्री नमस्ते बायो इनर्जी मनहरी ६ बाट माइकेनिया लगायतको मिचाहा प्रजाती व्यवस्थापन गरि चारकोल तथा अगरवत्ती उत्पादन ।
- श्री डिपाट सामुदायिक वन मनहरी ६, मनहरी नमस्ते बायो इनर्जी प्राली, डिपाट सामुदायिक वन तथा डाड्डुडे सामुदायिक वनमा GREEN ENTERPRISE FUND मार्फत हरित रोजगारी सिर्जना कार्यक्रम कार्यान्वयन ।
- मनहरी सामुदायिक स मिल मनहरी ८ को निर्माण तथा सञ्चालन

- अल्लो उत्पादन प्रशोधनको लागी प्रविधी हस्तान्तरण थाहा नगरपालिका ४ ।
- प्लास्टिकको विकल्पमा वातावरणमैत्री झोला उत्पादनको लागी प्रविधी हस्तान्तरण थाहा नगरपालिका ४ ।
- श्री डाङ्गडूङ्गे सामुदायिक वन हेटौडा ११ मा कम्पोस्ट मल वनाउन पुर्वाधार निर्माण ।

३. हरित पार्क निर्माण तथा व्यवस्थापन

- मनहरी पिसपार्क निर्माण तथा व्यवस्थापन
- मैत्री बगैचा पार्क व्यवस्थापन भीमफेदी ९ मकवानपुर
- बुद्धशान्ति हरित पार्क मनहरी ७ मकवानपुर
- चनौटा तपोवन हरियाली पार्क निर्माण हेटौडा १९ मकवानपुर
- व्याम्बो पार्क निर्माण हेटौडा ११ थाना भर्याङ्ग मकवानपुर
- श्री दरबारडाँडा सामुदायिक वन भिमफेदि १ मा नक्षत्र बाटिका निर्माण तथा व्यवस्थापन
- श्री सिध्दार्थ हरियाली सामुदायिक वन राक्सिराङ्ग ३, श्री दरवारडाँडा सामुदायिक वन भिमफेदि १ तथा थाहा नगरपालिका ६ वज्रवाराहीमा पर्यावरणमैत्री बाल एवं जेष्ठ नागरिक हरित पार्क निर्माण ।

स्थानीय तह अनुसार सब डिभिजन वन कार्यालयहरुको कार्यक्षेत्र
डिभिजन वन कार्यालय, राप्ती
मनहरी, मकवानपुर

